

ВЕЧНИТЕ ДЕТСКИ РОМАНИ

Какво направи Кейти

СЮЗАН КУЛИДЖ

ПАИ

СЮЗАН КУЛИДЖ КАКВО НАПРАВИ КЕЙТИ

Превод: Красимира Абаджиева

chitanka.info

Този роман, изпълнен с носталгия и нежност, разказва за голямото задружно семейство на Кейти Кар. Тя е остроумна и нетърпелива да се впусне във всякакви приключения. Едно нелепо падане от люлка едва не разбива мечтите ѝ, но Кейти превъзмогва нещастieto си с много кураж и чувство за хумор.

НА ДРУГИТЕ ПЕТ ДЕЦА

Играхме шест деца —
задружно ято
под клоните на вчерашния мрак,
щастливи бяхме в лятото от
злато
и в зимата — с хвърчащи топки
сняг.

Помръкваше ли слънцето? Не
помня
дори едничък облак да тежи,
дори едничка мълния огромна
да ни следи: ти помниш ли,
кажи?

Уж карахме се, но след миг —
сдобрени,
уж плачехме, ала през смях,
нали?
Заклевахме се, жулехме колени,
но „мама щом целуне, не боли“.

Отдавна ли се случи? Сякаш
вчера.
И вече всеки носи фрак, бомбе.
Сериозни хора — мъкнем топки
нерви —
играта свърши: вече всичко бе!

Деца със светнали очи, с
невинни

лица присядат весели край нас,
те молят днес за детските
години

да им разкажем нещичко в
захлас.

„Били сте малки? Вие? Колко
чудно!

Израели сте?“ бърчат те
челца.

Но както спомените стари
будим,

ще викнем пак: „И днес сме си
деца!“

Приятел, ето разказите буйни,
не слушай този неуверен вик,
подай си малката ръчичка —
чуй ни,

безценен беше всеки детски
миг!

За вас, деца, е приказката,
сгряна

от миналата радост и тъга,
разлиствайте я с пръстчета
припряна,

усмихвайте се като мен сега.

ПЪРВА ГЛАВА СЕМЕЙСТВО КАР

Преди няколко дни седях на ливадата, близо до малкия поток. Денят бе горещ. Небето синееше, а облаците се носеха по него като бели лебеди. Срещу мен стърчеше туфа зелена тръстика с остри кадифени връхчета, а между тях се мъдреше яркочервено самотно цвете, навело глава към потока, сякаш искаше да се огледа. И все пак цветето нямаше суетен вид.

Дълго време се наслаждавах на тази красива картина. Изведнъж дочух две тихи гласчета, които разговаряха или по-скоро припяваха. Единият глас бе по-остър, а другият, по-плътният, звучеше някак

гневно и настоятелно. Очевидно спореха, защото повтаряха: „Кейти го направи.“ А после: „Не го направи Кейти.“ „Тя го направи.“ „Не го направи тя.“ „Направи го.“ „Не го направи.“ Повториха го поне стотина пъти.

Станах и се огледах. На един от пухкавите като котешка опашка папури седяха две мънички светлозелени същества. Изглежда недовиждаха, защото носеха черни кръгли очилца. Имаха по шест крака — два къси, два по-дълги и два най-дълги. Ставите на най-дългите им крака бяха големи и възлести. Странните същества се движеха като едновременни двуколки. Ако бях мъничък като тях, сигурно щях да чуя и как поскърцват, когато се разхождат по папура. Те мълчаха, докато ги наблюдавах, но щом им обърнах гръб, отново започнаха да спорят: „Кейти го направи.“ „Не го направи Кейти.“ „Тя го направи.“ „Не го направи тя.“

На път за къщи се замислих за една друга Кейти, която някога познавах, и която беше намислила да направи куп чудесни неща, но не успя, и вместо тях направи нещо съвсем различно — то отначало никак не й хареса, но пък беше много по-добро от всичко, за което бе мечтала. Както си мислех, така в главата ми се появи ето тази история, която написах за вас. Заглавието ѝ е в чест на малките ми приятели от папура и затова би трябвало да се казва „Какво направи Кейти“.

Второто име на Кейти беше Кар. Тя живееше в град Бърнет, който не беше много голям град, но бързо се разрастваше. Къщата на Кейти беше накрая на града — голяма квадратна къща, бяла, със зелени кепенци, с веранда, над която се издигаше арка от рози и повет. Четири високи акации засенчваха чакълестата алея към входната врата. От едната страна на къщата имаше овощна градина, от другата бяха плевните, купчините дърва за зимата и ледохранилището. Отзад се простираше градината със зеленчуци, а отвъд нея беше пасбището с малко поточе, ореховите дървета и четирите крави, две червеникави, една жълта с остри, увити с тънка ламарина рога, и една дребничка и добра бяла крава на име Дейзи.

Семейство Кар имаше шест деца — четири момичета и две момчета. Кейти беше най-голяма, на дванайсет години. А най-малкият, Фил, беше на четири.

Баща им, доктор Кар, беше добър и мил човек, толкова зает, че по цял ден го нямаше вкъщи, а понякога, когато посещаваше болните, се налагаше да отсъства и нощем. Децата си нямаха майка. Тя беше умряла, когато Фил бе още бебе или — четири години преди началото на моята история. Кейти добре помнеше майка си. А за другите деца тя беше само едно скъпо име, споменавано с тъга в неделя и винаги, когато се молеха. Тогава баща им ставаше много сериозен и замислен.

На мястото на майката, която децата си спомняха твърде смътно, беше леля Изи, сестрата на баща им. Тя дойде, след като майка им замина на онова дълго пътуване, от което малките деца месеци наред се надяваха, че ще се завърне. Леля Изи изглеждаше доста възрастна, беше дребничка, слаба и с остри черти. Тя обичаше реда и последователността във всичко. Децата я притесняваха, защото съвсем не приличаха на нея, когато тя беше дете — като малка леля Изи беше кротка и послушна, седеше и шиеше с часове, обичаше възрастните да я погалват по главата и да ѝ казват, че е добро момиче. Докато Кейти всеки ден късаше роклята си, мразеше да шиет и изобщо не държеше да я наричат „добра“. Кловър и Елси подскачаха като диви жребчета, когато някой понечеше да ги погали по главата. Леля Изи не можеше да се примири със странното им поведение, което, доколкото си спомняше, нямаше нищо общо с поведението на добрите момичета и момчета от неделното училище — тези наистина възпитани и разумни деца.

Доктор Кар също я тревожеше. Той искаше децата да растат свободни и смели, насърчаваше ги да се катерят по дърветата, да играят сред природата и не обръщаше внимание на раните и на скъсаните им дрехи. Леля Изи беше доволна единствено от поведението им преди закуска — в онзи половин час, когато трябваше да седят мирно и да учат наизуст поредния пасаж от Библията. В този половин час тя ги гледаше с умиление — наредени един до друг, сресани, с чисти и огладени дрешки. Но щом удареше звънецът, тутакси настъпваше краят на благоприличието. Както казваше лелята, от този миг насетне те не бяха „за пред хора.“ Съседите я съжаляваха. Особено когато виждаха върволицата дълги бели гащи, проснати на въжето всеки понеделник. Колко ли много усилия полагаше горката госпожица Кар, за да успее да се грижи за хубавия външен вид на

децата. Работата беше там, че горката госпожица Кар съвсем не намираще външния им вид за хубав.

— Кловър, качи се горе и си измий ръцете! Дори, вдигни си шапката и я закачи на мястото ѝ! Не там, а на третия пирон в ъгъла!

И така, леля Изи не спираше да дава нареждания по цял ден. Децата се съобразяваха с нея, но за съжаление, като че ли не я обичаха. Обръщаха се към нея с „лельо Изи“, никога не ѝ казваха само „лельо“. А малките момчета и момичета знаят какво означава това!

Искам да ви запозная с тези деца и какъв по-сгоден случай от това да ви ги покажа как са накацали на покрива на ледохранилището като шест пилета на стобор. Любимият им покрив беше нисък, надвесен над ямата, и тъй като се мъдреше наред двора, много често най-краткият път минаваше през него. Децата обичаха да се катерят до върха и после се спускаха по излъсканите топли дъски. Това катерепси спускане не беше много подходящо за дрехите и за обувките им, но какво от това? С обувките и панталоните, изобщо с дрехите, се занимаваше леля Изи. А за децата бяха игрите и белите.

Кейти седеше до Кловър, която беше хубаво момиченце с две дебели светлокестеняви опашки и късогледни сини очи, които сякаш щяха да се разплачат всеки миг. Всъщност Кловър беше много весела, но тези нейни очи и тихият ѝ благ гласец караха хората да я гаят с умиление. Веднъж, когато беше много малка, Кловър грабна куклата на Кейти и побягна. Кейти я настигна, но Кловър не я пускаше. Доктор Кар чу трогателните думи на Кловър: „Аз искам куклата! Аз искам куклата!“ и без дори да провери чия е куклата сгълча Кейти: „Защо правиш така, Кейти? Остави куклата на сестра си!“ И какво да прави, Кейти ѝ даде куклата си. Кловър измърка като доволно котенце. Тя беше слънчево дете, добро, малко мързеливо, но пък скромно. Кловър беше много добра в игрите, а и ужасно забавна и смешна. Всички я обичаха и тя обичаше всички. Особено Кейти, която бе за нея една от най-умните в света.

Малкият Фил седеше до Кловър и тя го държеше здраво да не падне. До него седеше мургавата Елси, на осем години, с прекрасни тъмни очи и малки къдрички като ореол около главата. Милата Елси, все не можеше да си намери компания — ходеше ту с по-големите, ту с по-малките деца. Най-много ѝ се искаше да бъде с Кейти, Кловър и Сеси Хол, та дано разбере тайните им и да ѝ разрешат да оставя

бележки в потайните места, които използваха като пощенски кутии. Но те все я изпращаха да играе с децата и на нея ѝ беше много мъчно. Когато не отиваше при децата, по-големите бягаха от нея, а това не беше трудно, тъй като краката им бяха по-дълги. Горката Елси плачеше ли плачеше, а гордостта ѝ не позволяваше да играе дълго с Дороти и Джоана, тя все гледаше да намери големите и да разкрие тайните им — особено пощенските кутии, които ѝ се виждаха толкова загадъчни. Непрекъснато се взираше и търсеше, докато най-сетне намираще малката картонена пощенска кутия — ту в хралупата на дърво, ту в лехата с аспержи или на върха на дървената стълба. Бележките в кутиите завършваха неизменно с: „Внимавай Елси да не разбере!“ Момиченцето грабваше кутията, отиваше при съзаклятничките и я стоварваше в краката им, като казваше:

— Ето ви на пощенската кутия!

Горката Елси! Почти във всяко голямо семейство има по едно такова дете, което е пренебрегвано. Кейти, нали все се стремеше към героизъм и благородство, така и не забеляза поради лекомислието си, че Елси имаше нужда от внимание и утеха. И нито веднъж не прояви състрадание към огорченото сърце на сестра си.

Дори и Джоана клечаха на двата края на покрива. Дори беше на шест години — бледо дундесто момченце със сериозно личице и петна от меласа по ръкавите. Децата наричаха Джоана „Джон“ или „Джони“. Тя бе година по-малка от Дори, красиво дете с огромни смели очи и голяма розова уста, винаги готова да избухне в смях. Дори и Джоана бяха големи приятели, макар Дори да приличаше на момиче, облечено в момчешки дрехи, а Джоана на момче, което на шега е навлякло роклята на сестра си.

И така, децата седяха накацали на покрива, бърбореха и се смееха. Изведнъж от един от прозорците на къщата се нададе радостен вик:

— Ура! Закърпих ги! — Кейти размахваше куп чорапи и крещеше: — Леля Изи каза, че можем да тръгваме! Омръзна ли ви да ме чакате? Ама какви дупки бяха — много време ми трябваше да ги зашия! Кловър, хайде! Със Сеси слизаме след минутка.

Децата се пързулнаха по покрива. Кловър грабна няколко кошници от бараката за дърва. Елси хукна да търси котенцето си. Дори

и Джоана помъкнаха два големи клона. Тъкмо се бяха приготвили, когато Кейти и Сеси се втурнаха в двора.

Сеси беше голяма приятелка на децата и живееше в съседната къща. Между къщите имаше само жив плет от зелени храсти. Сеси прекарваше две трети от деня с децата на доктор Кар и беше като част от семейството. Тя беше пъргаво хубаво момиченце със светла коса и румени бузки, много мило и възпитано, при това винаги сресано и с чисти ръце. Сеси беше доста различна от Кейти. Косата на Кейти беше винаги разрошена, роклите ѝ все се закачаха на пирони и „се късаха“, и въпреки ръста си, тя изглеждаше като палаво шестгодишно момиченце. Кейти беше може би най-високото момиче на света! Никой не можеше да каже как беше пораснала толкова висока. Стигаше чак до ухото на баща си и беше с половин глава по-висока от горката леля Изи. Самата Кейти имаше понякога чувството, че е само крака и ръце, лакти и колене. Това я притесняваше, но за щастие главата ѝ бе винаги изпълнена с толкова много радостни мисли, мечти, планове и начинания, че тя рядко се замисляше над необичайно високия си ръст. Като забравим за небрежното отношение към външността си, Кейти беше едно прекрасно и обичливо момиченце, което започваше всяка седмица с куп нови планове, но уви, не ги изпълняваше. От време на време проявяваше отговорност към другите деца и се стараше да им дава добър пример, но обикновено забравяше за първоначалните си намерения. Денят на Кейти минаваше като един миг. Ако не учеше и не шиеше и ако кърпеше дрехи с леля Изи — най-ненавистното от всички занимания — тя гореше и кипеше от интересни хрумвания и съжеляваше, че няма десет ръце и крака, за да ги осъществи. Тези чудати идеи я вкарваха в какви ли не беди. Кейти строеше въздушни кули и мечтаеше да направи нещо, с което да се прочуе по света и всички да я познават и тачат. Не смятам, че беше измислила какво точно ще бъде това откритие, но тя често мечтаеше за него и забравяше да научи уроците си или да върже обувката си и тогава получаваше слаба оценка или пък си навличаше гнева на леля Изи. Кейти се утешаваше с мечти за времето, когато ще бъде красавица на красавиците, харесвана от всички и обичлива като ангел. Но преди това очите ѝ трябваше от черни да станат сини, налагаше се носът ѝ да се удължи и изправи, а пък устата ѝ, твърде голяма за благовидния образ на героиня, да се превърне в малка розова пъпка. Докато

настъпят тези вълшебни промени, Кейти се стараеше да не се замисля над чертите си, а според мен, най-много от всичко на света ѝ се искаше да прилича на красивата жена от рекламния етикет на „Трикоферъс“, чиито коси стигаха чак до земята.

ВТОРА ГЛАВА

РАЯ

Децата се запътиха към блатистата горичка в края на полето близо до къщата. Гората изглеждаше голяма, защото дърветата и храстите бяха много гъсти и краят им не се виждаше. Зиме земята беше влажна и кална и никой, освен кравите не ходеше там — на тях им е все едно дали ще си намокрят копитата. Лете обаче земята изсъхваше, всичко се раззеленяваше и разцъфтяваше и природата се изпълваше с какви ли не прелести — диви рози, лаврови дървета, птичи гнезда.

Добитъкът си беше проправил тесни криволичещи пътечки. Децата наричаха горичката Рая. За тях това място бе безбрежно и изпълнено с приключения като истинска вълшебна гора.

По пътя към Рая имаше няколко дървени огради. Кейти и Сеси ги прескочиха, а по-малките деца се промушиха под гредите. Когато се озоваха сред полето, всички се втурнаха през глава към гората. В самото ѝ начало обаче спряха и се погледнаха въпросително. За пръв път след дългата зима отиваха в гората, а това беше ужасно вълнуващо. Кой знае какво бяха направили феите в тяхно отсъствие!

— По коя пътека ще влезем? — най-сетне попита Кловър.

— Да гласуваме — рече Кейти. — Аз предлагам по Пътеката на поклонниците и по Трудния хълм.

— И аз! — присъедини се Кловър, която винаги се съгласяваше с Кейти.

— Не, по-добре по Тихата пътека — предложи Сеси.

— О, не! Ние искаме по Лавровата пътека! — настояха Джоана и Дори.

Както обикновено Кейти не отстъпи. Решиха първо да минат по Пътеката на поклонниците и да огледат царството си, за да видят какви промени са настъпили в тяхно отсъствие. Кейти и Сеси водеха шествието, а Дори мъкнеше големите клони най-отзад.

— О, миличката ни Розка, ето я! — развикаха се децата, когато зърнаха на върха на Трудния хълм високия храст дива роза, размахал свежите си зелени листа. Розка беше като жива за тях. Непрекъснато измисляха някакви истории за нея и много се страхуваха да не би да пострада от някоя гладна крава.

— Здравей — погали Кейти листенцата. — О, какъв ужас изживя през зимата, но все пак оцеля!

— Така ли? Разкажи! — замолиха я децата. Кейти разказваше толкова хубаво.

— На самата Бъдни вечер вълшебната фея, благодетелката на нашата Розка, била много болна — започна Кейти, шепнейки загадъчно. — Била настинала, феята на тополата я посъветвала да си свари чай от лаврови листенца. Нашата фея напълнила цяла жълъдова черупка с чай и го изпила. После легнала на завет в едно тъмно ъгълче на гората и заспала. Не щеш ли, посред нощ, тъкмо когато се разхъркала, от изневиделица се задал някакъв черен бик с огнени очи. Той видял Розка и отворил уста, за да я сгризка. Но в този миг един дебел дядо с жезъл в ръка изскочил иззад Розка. Това, разбира се, бил дядо Коледа. Така халосал бика с жезъла, че той само измучал и се хванал за муцуната. Толкова го боляло, че измучал още веднъж и дим да го няма! Дядо Коледа събудил феята и хубаво ѝ се накарал, задето не пази нашата Розка. Предупредил я, че ако не се грижи както трябва, ще вземе друга фея на мястото ѝ, а нея ще прати да пази някой бодлив и трънлив къпинов храст.

— Ама наистина ли има феи? — попита Дори, който слушаше със зяпнала уста.

— Има — отвърна Кейти. Наведе се към него и прошепна с престорен глас: — Аз съм фея-я-я!

— Ами! Ти си жираф, татко каза така — отговори брат ѝ.

Тихата пътека беше тъмна и хладна. Над нея високите храсти се съединяваха в арка, а дърветата пазеха сянка дори по обед. Покрай

пътеката растеше някакво бяло цвете, което децата наричаха булчино букетче, защото не му знаеха името. След като набраха големи китки, а Джоана и Дори помъкнаха няколко коренища от лавровите дървета, всички продължиха по Жабешкия булевард и през Заешката дупка. Скоро слънцето се издигна високо над главите им. Беше обяд.

— Огладнях — заяви Дори.

— О, Дори, никакво ядене преди да си направим колибката — викнаха момичетата, защото Дори беше много досаден, когато огладнееше.

Всички се разбързаха. Не им отне много време — вързаха въжета за тополата, където живееше феята, посъветвала феята на Розка да пие чай от лаврови листа, и през тях преметнаха дългите, огъващи се доземи клони. После се мушнаха отдолу — едва се събраха заедно с кошниците и с котенцето. Не остана място дори и за още едно котенце. Кейти седеше в средата. Тя развърза връзките на най-голямата кошница и вдигна капака. Всички надникнаха любопитно.

Наредиха сладките с джинджирил на тревата. После извадиха намазаните с масло филийки — три по три, с шунка — и цяла дузина твърдо сварени яйца. Най-отдолу имаше сандвичи с телешко месо. Леля Изи не за пръв път приготвяше обяд за Рая и знаеше колко гладни ще бъдат децата.

В клонестата колибка всичко беше от вкусно по-вкусно — ветрецьт шумолеше в короните на тополите, слънцето огряваше дърветата, от които се носеше приятен мирис и птича песен. Възрастните никога не биха могли да имат толкова приятен обяд! Всяка хапка се топеше в устата. Когато излапаха и последната троха, Кейти отвори втората кошница. И — о, каква изненада! В нея се мъдреха седем малки кейка, всеки в отделен съд. Кейковете бяха с хрускава коричка и захаросани ръбчета, които хрупкаха като лимониви бонбончета, а и като още куп вкусотии.

Отварянето на втората кошница бе съпроводено от радостен вик. Сеси сияеше, а Дори и Джоана ритяха от удоволствие. Седем чифта ръце се протегнаха мигновено и децата тутакси загризкаха кейковете. След няколко минути кошницата бе празна и компанията доволно потриваше лепкави пръсти.

— А сега какво ще правим? — попита Кловър. Фил обърна двете кошници, за да провери дали нещо не е останало.

— Не знам — мързеливо рече Кейти, облегната на сведения до земята тежък клон на близкия орех.

— Да играем на големи — предложи Сеси. — Всеки да каже какъв иска да стане!

— Ти започваш — обади се Кловър. — Кажи каква искаш да бъдеш!

— Искам да имам черна копринена рокля и розички на шапката, а също и дълъг бял прозрачен шал. Искам да изглеждам от хубава похубава, по-хубава и от най-хубавите. Всички момчета ще искат да ходят на езда с мен, но аз няма да им обръщам внимание, защото ще преподавам в неделното училище и ще ходя на посещения при бедните. Един ден, докато храня някоя нещастна старица със сладко от френско грозде, ще ме зърне известен поет и, трогнат, ще напише стихотворение за мен — заключи тържествуващо Сеси.

— О, не ми се вижда много интересно — въздъхна Кловър. — Аз смятам да бъда най-красивата жена в света! Ще живея в жълт замък с големи колони и децата ми ще си имат собствена къща за игри. На покрива ще има телескоп, за да гледат през него. Всеки ден ще се обличам в златни или сребърни рокли, ще нося пръстени с диаманти и бели копринени престилки, когато чистя или бърша прах. В задния двор ще имам езеро с минерална вода. Ожаднея ли, отивам и си пълня бутилката. Няма да учителствам като Сеси, защото не искам. Но всяка неделя ще заставам пред къщата и ще давам на учениците, тръгнали за неделното училище, малки бутилчици с минерална вода.

— И аз си мечтая за това — възкликна Елси, на която ѝ хареса историята на Кловър. — Само че моето езеро ще е по-голямо. Освен това аз ще бъда дори по-красива.

— Е как така? — обади се Кейти. — Нали Кловър ще бъде най-красивата в света!

— Аз ще бъда по-красива и от най-красивата в света! — отчаяно настояваше Елси. — Освен това ще бъда голяма и ще знам всичките ви тайни. Никой няма да бяга и да се крие от мен. Няма да има пощенски кутии и разни такива...

— А ти, Джоана, ти каква искаш да бъдеш? — попита Кловър, за да смени темата, тъй като в гласа на Елси вече се усещаха плачливи нотки.

Джоана нямаше представа каква иска да стане. Тя се засмя, щипна Дори по ръката и нищо не каза. Дори обаче взе думата.

— Аз искам да ям пуйка всеки ден, а също и от ония сладкиши, дето се пекат и отгоре са кафяви и лъскави, а после се заливат с крем. Ще бъда толкова голям, че никой няма да ми казва: „Три пъти си сипваш, а това е много за момченце като теб!“

— Ама че си прасе, Дори! — възмути се Кейти, а другите се закискаха.

Дори се засегна и стана.

— Отивам да кажа на леля Изиди как ме наричаш.

Кловър, която беше по помиряването, хвана Дори за ръката и го придума да остане и да не се сърди. Децата спряха да се смеят и обещаха, че повече няма да му се подиграват.

— Хайде, Кейти, твой ред е — подкани я Сеси. — Кажи ни каква искаш да станеш, когато пораснеш.

— Не съм сигурна... Е, красива и добра разбира се, но не чак толкова добра като теб, Сеси, защото бих искала понякога да ходя на езда с момчетата. Бих искала да имам голяма къща с чудесна градина и всички да живеете при мен. Ще играем в градината и Дори ще яде пуйка по пет пъти на ден. Ще си купим машина за кърпене на чорапи и машина, която да подрежда дрехите в чекмеджетата, никога повече няма да шием или плетем жартиери и изобщо няма да правим нищичко, което не ни се иска. Ето каква искам да бъда. А сега ще ви кажа какво искам да направя.

— То не е ли едно и също?

— О, не. Аз смятам да направя нещо велико. Какво точно още не знам, но когато порасна, ще го измисля! — Милата Кейти все казваше „когато порасна“, без да се замисля колко висока всъщност беше. — Може би — продължи тя — ще карам спасителна лодка и ще спасявам хората като онова момиченце от книгата. Или ще стана сестра в болница като госпожица Найтингейл. Може да предвождам кръстоносен поход, яхнала бял кон, с доспехи и шлем, развяла свещеното знаме. Не с изключено да рисувам картини, да пея или да правя скулп... скулп... как се казваше? Когато правиш фигурки от мрамор? Както и да е. Всякак ще правя нещо голямо! И когато леля Изиди го види и прочете за мен във вестниците, ще каже: „Милата ми

Кейти! Знаех си аз, че ще прослави семейството!“ Такива са хората, много често казват „знаех си аз“ — заключи дълбокомислено Кейти.

— О, Кейти, колко хубаво ще бъде! — плесна Кловър с ръце. Кловър вярваше на Кейти като на Библията.

— Много се съмнявам, че вестниците ще съобщават разни глупости за теб, Кейти Кар — отмъстително рече Елси.

— Ще пишат и още как! — възпротиви се Кловър и бутна Елси с лакът.

Джоана и Дори се измъкнаха от колибката и поеха по близките пътечки.

— Колко е смешен Дори с тази пуйка! — рече Сеси и всички отново прихнаха.

— Ако не ме издадете — каза Кейти, — ще ви покажа дневника му. Писал го е около две седмици, после се е отказал. Намерих го днес в килера до детската стая.

Всички обещаха, че ще мълчат и Кейти извади дневника от джоба си.

„12 март Реших да си водя дневник.

13 март За обяд — печено с зеле, картофен и ябълков сос, мляко с ориз. Не ми харесва нашето мляко с ориз. Виж това на Чарли Слак е хубаво. За вечеря имаше каша и сироп.

15 март Забравих какво правих. С Джоана си запазихме сладкиша и ще го носим в училище.

20 март Забравих какво правих. Тия сладки на закуска бяха нещо недопечени.

24 март Неделя. За обяд телешко. Научих си урока от Билбията. Леля Изи казва, че съм лакомник. Няма да мисля само за ядене. Искам да съм по-добър. На вечеря ништо вкусно.

25 март Забравих какво правих.

27 март Забравих какво правих.

29 март Играх.

31 март Забравих какво правих.

1 април Реших повече да не пиша дневник.“

Като че ли само минута след като спряха да се заливат от смях, залезът започна да хвърля дълги сенки и Мери дойде, за да каже, че е време да се прибират за чая. Колко им беше неприятно да се приберат с празните си кошници след този прекрасен, сякаш безкраен съботен ден, какъвто можеха отново да имат чак след седмица. Но пък Рая беше винаги там и ги чакаше, и отдаде ли се случай и разреши ли леля Изи, от него ги делиха само дървените огради — колко им е да ги прескочиш, и тутакси се озоваваш сред самата Райска градина без страх, че пътят ти ще бъде препречен от ангел с огнен меч.

ТРЕТА ГЛАВА

ЕДИН ЛОШ ДЕН

Училището на госпожа Нйт, където ходеха Кейти, Кловър и Сеси, беше в другия край на града. Сградата беше ниска, едноетажна и отзад имаше двор, в който момичетата играеха в междучасията. Лошото беше, че в съседната сграда се намираше училището на госпожа Милс, също така голямо училище, с много ученички и със заден двор. Само една дървена ограда делеше двата двора.

Госпожа Нйт беше едра и мила жена, движеше се бавно, а лицето ѝ напомняше на спокойното и добродушно лице на крава.

Госпожица Милър обаче имаше черни очи и черни завити къдрици, и беше винаги рязка и забързана. Между двете училища цареше непрестанна вражда, от която не оставаха настрани и учителите, и обучението. Кой знае защо, но момичетата и училището на госпожа Нйт се смятаха за благовъзпитани и гледаха на момичетата от училището на госпожица Милър доста пренебрежително, а те пък от своя страна здравата ги дразнеха. Всяко междучасие се кривяха на съседките си през пролуките на оградата, а понякога се катереха и отгоре, което не беше никак лесно, тъй като оградата беше доста висока. Както бяха уж възпитани, момичетата от училището на госпожа Нйт отвърщаха на физиономиите от другата страна на оградата. Те разполагаха и с едно предимство — бараката за дърва близо до оградата, на чийто покрив се покатерваха, сядаха и подхвърляха подигравателни забележки към враговете си. Взаимно се наричаха „найтки“ и „милърки“, а враждата се разгаряше все повече, така че понякога беше дори рисковано, ако враговете се срещнеха на улицата. Подобни срещи бяха истинско изпитание за поведението и маниерите на младите госпожици.

Една сутрин, няколко дни след излета до Рая, Кейт беше закъсняла за училище. Търсеше и не намираше учебника си по алгебра. Както сама се изрази „отишъл някъде и се не видял“. Дъската ѝ за писане също липсваше, както и панделката на лятната ѝ шапка. Кейти обикаляше, търсеше и затръшваше врата подир врата, докато търпението на леля Изи се изчерпа.

— Ако алгебра наричаш онази мръсна книга само с една корица и надраскани страници, тя е под кухненската маса. Фили си играеше с нея преди закуска и я подмяташе като парцал — тя и без това на друго не прилича. Не мога да си обясня как докарваш учебниците си до такова състояние. Преди по-малко от месец баща ти купи нова алгебра. Погледни я на какво прилича, на нищо! Не разбираш ли колко скъпо струва един учебник! Виж, дъската ти не знам къде е — продължи лелята и добави: — А панделката е в моя джоб!

— О, благодаря ти! — зарадва се Кейти и бързо я закрепил с карфица за шапката.

— Кейти Кар — повиши тон леля Изи, — какво правиш? Защо забождаш панделката с карфица? Каква ли ще бъде следващата ти приумица! Стой мирно и не мърдай да я зашия както подобава.

Но за Кейти не беше лесно да стои мирно и да не мърда. Леля Изи не спираше да мърмори и да я гълчи, а от време на време, улисана в шиенето, я боцваше с иглата по брадичката. Кейти се стараеше да търпи и само пристъпваше от крак на крак, като пръхтеше недоволно като неспокойно жребче. В мига, в който леля Изи свърши, тя се втурна в кухнята, грабна алгебрата и профуча през вратата, където Кловър я чакаше търпеливо, отдавна готова за училище и твърде притеснена, че ще закъснее.

— Трябва да тичаме — задъхано рече Кейти. — Леля Изи ме забави. Ужасна е!

Момичетата се втурнаха през глава, но времето беше по-бързо от тях — градският часовник удари девет по средата на пътя им. Кейти много се ядоса, защото, макар и често да закъсняваше, тя винаги се стараеше да бъде точна.

— Ще кажа на леля Изи, че закъсняхме заради нея. Как може толкова нещо! — Тя спря да тича и намръщена продължи към училище.

Както е известно на всички, ако един ден започне така, то почти сигурно е и да завърши лошо. През цялата сутрин на Кейти не й вървеше. Тя сгреша два пъти по граматика и отстъпи мястото си по успех в класа. Докато преписваше съчинението си, ръката й трепереше така, че краснописът й, който и без това не беше от най-добрите, се превърна в навървени драскулки и госпожа Найд каза, че трябва отново да го препише. Кейти съвсем се ядоса и без да мисли, прошепна на Кловър: „Ама че гадост!“ Затова преди края на часа тя трябваше да стане заедно с всички, които бяха бърборили, и на които се полагаше черна точка срещу името в дневника. Очите й се насълзиха от гняв и за да не се изложи пред съученичките си, още с биенето на звънеца Кейти се затича на двора, покатери се на бараката за дърва и застана с гръб към училището, като преглъщаше напиралците сълзи и полагаше усилия с нищо да не се издаде пред излизащите навън момичета.

Часовникът на госпожица Милър беше с около четири минути по-назад от часовника на госпожа Найд и съседния двор беше още пуст. Денят беше топъл, с лек ветрец, но изведнъж задуха по-силно и шапката на Кейти, която не беше завързана, полетя. Тя посегна да я хване, ала твърде късно. Лилавата шапка се приплъзна над покрива на бараката и изчезна. Само след миг тя се мъдреше насред вражеския двор.

Какъв ужас! Не просто да загуби шапката си — всъщност Кейти не се вълнуваше кой знае колко за дрехите и шапките си — но да я загуби по този начин! Само след минута милърките щяха да излязат на двора. Кейти вече ги виждаше как танцуват танца на войната около злочестата ѝ шапка, как я закачат на стълба, ритат я като топка и я размахват над оградата. Щяха да малтретират шапчицата ѝ както индианците се отнасят към военнопленниците си! По-добре да умре, но не и да преживее такова унижение! Решена на всичко, за да не бъде накърнена честта ѝ, Кейти стисна зъби, светкавично се плъзна надолу по покрива и с един скок се озова през оградата в двора на милърките.

Точно тогава би звънецът за междучасие. Едно от момичетата, което седеше до прозореца и вече няколко секунди едва се сдържаше да не съобщи за Кейти, изкрещя:

— Кейти Кар е в нашия двор!

Всички милърки се струпаха на прозорците. Не мога да ви опиша техния гняв и възмущение от дързостта на Кейти. С бойни викове те се втурнаха на двора, но Кейти беше много бърза и с шапката в ръка успя да се метне на оградата, преди да я стигнат.

Има моменти, когато никак не е лошо да си висок. Кейти надали щеше да избяга навреме, ако краката и ръцете ѝ не бяха толкова дълги. Само за секунда тя се озова на върха на оградата и със силен ритник се изплъзна на най-бързата милърка, която успя да я сграбчи за петата и за малко не събу обувката ѝ. Но това не ѝ се отдаде, защото леля Изи беше зашила разхлабените копчета. С тържествуващ вик, в който имаше и нотки на ужас, Кейти скочи и се озова сред съученичките си. Те я зяпаха учудено и не можеха да повярват, че се беше върнала жива от вражеския лагер.

Всички бяха обзети от неописуема радост и гордост, прегръщаха и целуваха Кейти и я караха да им разказва отново и отново за гонитбата на шапката. После се наредиха на покрива на навеса, подигравайки милърките. Враговете решиха да нападнат и да се покатерят на оградата, но Кловър, вдигната от едно високо момиче, и въоръжена с малко чукче, се целеше право в кокалчетата на пръстите им. Удряше ги с такова усърдие, че милърките тутакси се пускаха и гневно ругаейки, се отдалечаваха от оградата. Това беше един голям ден за училището, ден, който дълго щеше да се помни. Кейти беше толкова развълнувана от небивалото приключение, от хвалбите и

насърченията на по-големите момичета, че изобщо не си даваше сметка какво говори и как се държи.

Ученичките, които живееха далеч от училището, си носеха в кошнички храна и не се връщаха вкъщи за обяд. Кейти и Кловър бяха от тях. И така, в същия този ден, след като обядваха, момичетата решиха да играят в класната стая. Кой знае откъде на Кейти, на която явно не ѝ вървеше този ден, ѝ хрумна да измисли някаква нова игра на реки.

Играеше се така: всяко момиче си избираше името на река, начертаваше си въображаемо корито между чиновете и обикаляше, издавайки тихи звуци, наподобяващи шум на вода. Сеси беше реката Плат, Мариан Брукс, едно от високите момичета, се превърна в Мисисипи, Алис Блеър си избра реката Охайо, Кловър стана реката Пенобскот и така нататък. Кейти ги караше от време на време „да се вливат“, нали реките често се вливат една в друга. Кейти реши да бъде Бащата Океан, ревеше страховито и препускаше около катедрата на госпожа Найт. Когато реките се събираха в другия край на стаята, тя надаваше вик:

— Реки, към мен!

И реките се втурваха с подскоци, остри завойи и крясъци към Бащата Океан, а той викаше по-силно от всички взети заедно и тичаше напред-назад, за да имитира вълни.

Град Бърнет едва ли беше чувал някога такива звуци. Сякаш мучеше цяло стадо бизони, съпроводено от квиченето на свинарник, от писукането на пуйчарник и от зловещия кикот на гладни хиени. Отекваха и ударите по чиновете, и тропота по дървените дъски на пода. Хората, които минаваха покрай училището, се спираха и вдигаха учудени погледи, малките деца заплакваха, а една баба помоли да извикат полицаи. Злорадстващите милърки с удоволствие уведомяваха гражданството, че ученичките на госпожа Найт „обикновено вдигат такъв шум всяко междучасие“.

Когато на връщане от обяд госпожа Найт приближи училището, първо се изненада от насъбралата се тълпа. А когато чу невероятните звуци, тя се уплаши, защото реши, че се е случило някакво нещастие. Тя се забърза и отвори вратата на класната стая. И какво да види — пълен хаос! Обърнати чинове, столове, разляно мастило, обезумели

момичета, които тичаха нагоре-надолу, а Бащата Океан, със зачервено като домати лице, размахваше лудо ръце от катедрата.

— Какво става тук? — викна госпожа Найт с пресъхнало от ужас гърло.

Реките се заковаха на място. Бащата Океан замръзна и слезе от катедрата. В този миг всички осъзнаха какво бяха направили. Пострашливите се скриха зад чиновете, по-смелите се правеха на ни чули — ни видели, но най-лошото бе, че момичетата, които си ходеха вкъщи за обяд, започнаха да се връщат и да се вцепеняват една по една на прага.

Госпожа Найт удари звънеца. Накара виновниците да оправят чиновете и столовете и донесе парцали, за да избършат мастилото по пода. Всички работеха и мълчаха. Изражението на госпожа Найт беше толкова гневно, че реките се чувстваха ужасно засрамени, а на Бащата Океан му идеше да потъне вдън земя.

Когато стаята беше подредена и почистена, госпожа Найт застана зад катедрата и започна да говори. Каза, че за пръв път в живота ѝ се случва толкова нещо. И е разочарована, защото винаги е разчитала на това, че дори когато я няма, ученичките ѝ ще се държат възпитано и прилично. Била много огорчена, тъй като не била допускала, че могат да вдигат такъв неприличен шум и да привличат вниманието на възмутените минувачи. Така давали лош пример на съседите — под съседите госпожа Найт имаше предвид вражеското училище — защото госпожица Милър изпратила преди малко една от ученичките си да поднесе почитанията ѝ и да попита какво се е случило и дали не биха могли да помогнат с нещо! Това вече беше вбесяващо! В заключение госпожа Найт добави, че всички виновници трябва да се срамуват и да съжаляват за случилото се. Още не била решила какво да бъде наказанието им. Но настоя момичетата да си помислят добре и ако някое от тях се чувствало по-виновно от другите, очаквала веднага да стане и да си признае.

Сърцето на Кейти затупа силно-силно, но тя стана и смело каза:

— Аз измислих играта и аз бях Бащата Океан.

Госпожа Нйт съвсем се слиса и каза строго:

— Добре, седни, Кейти.

Кейти седна засрамена, но усети, че ѝ олекна. Истината винаги носи облекчение и в този миг момиченцето изпита това чувство, познато на всеки, който си признава всичко сторено.

Следобедът беше дълъг и труден. Госпожа Найт не се усмихна нито веднъж. Часовете сякаш нямаха край. След всичко преживяно Кейти се чувстваше нещастна. Докато „реките се вливаха“, тя се беше натъртила в ръбовете на чиновете и столовете. Ударените места започнаха да я болят. Слепоочията ѝ туптяха, а очите ѝ пареха. Да не говорим за камъка, който мъчително тежеше в душата ѝ.

След последния час госпожа Найт каза:

— Моля госпожиците, които са участвали в играта, да останат.

Другите момичета излязоха и затвориха вратата. Тези, които останаха вътре, никога нямаше да забравят този ужасен миг, в който вратата безнадеждно се захлопна пред тях.

Не знам как да ви опиша всичко онова, което госпожа Найт им каза, но повечето момичета се разплакаха. Наказанието им беше лишаване от междучасия през следващите три седмици. Но не това беше най-лошото. Както сподели Сеси с майка си, най-лошото беше невиджданото досега „огорчение и възмущение“ на госпожа Найт.

Подсмърчащите момичета си тръгваха едно по едно. Когато всички излязоха, госпожа Найт извика Кейти на катедрата и поговори само с нея. Не че ѝ се скара толкова строго, но момиченцето се чувстваше ужасно и тутакси се разплака, като изля цяло ведро неудържими сълзи, от които би прелял и Бащата Океан.

Добросърдечната госпожа Найт се нажали и веднага я пусна да си ходи, дори я целуна, за да покаже, че ѝ прощава, но Кейти се разстрои още повече и избухна в ридания. Плака, докато се прибере. Преданата Кловър подтичваше отстрани и отчаяно я молеше да спре да плаче, докато се опитваше да оправи раздърпаната ѝ и скъсана на няколко места рокля. Но за Кейти нямаше утеха.

Добре че леля Изи не беше вкъщи и че в този вид я видя само гувернантката Мери, която се грижеше за децата и беше винаги готова да им помогне.

Мери прегърна и утеши Кейти, сякаш беше Джоана или малкият Фил. Взе я на коленете си, после изми пламналата ѝ глава, среса косите ѝ, намаза синините с мехлем и ѝ даде чиста рокля, така че, когато дойде време за чай, ако изключим зачервените очи, Кейти отново приличаше на себе си и леля Изи не се усъмни в нищо.

Същата вечер се случи така, че доктор Кар си беше вкъщи. Децата много се радваха всеки път, когато не му се налагаше да излиза.

Вечерта най-радостна от всички беше Кейти и когато малките си легнаха, тя му разказа цялата история от игла до конец.

— Татко — започна тя, седнала на коляното му, където, макар и вече голямо момиче, много обичаше да седи, — защо някои дни са хубави, а други отвратителни? Днес например всичко тръгна наопаки и завърши наопаки. А има дни, в които ми върви като по вода. Ако леля Изи не ме беше забавила сутринта, нямаше да получа лоша оценка, нямаше да се ядосам и може би нямаше да направя още куп поразии.

— Защо те забави леля Изи?

— За да зашие панделката на шапката ми.

— А защо панделката не беше на мястото си?

— Ами... за това вина имам аз, защото панделката се скъса във вторник и аз не я заших.

— Значи трябва да виним леля Изи за този лош ден, така ли? А да си чувала историята за пирончето и загубената подкова?

— Не, не съм. Разкажи ми я! — Кейти страшно обичаше да ѝ разказват разни истории, сякаш не беше на дванайсет, а на три години.

„Заради пирончето, паднала подковата,
заради подковата, погубили кончето,
а заради кончето, загинал ездачът,
заради ездачът, изгубили битката,
а заради битката, провалили кралството,
тъй пропадна всичко, заради пирончето.“

— О, тате! — възкликна Кейти и прегърна баща си. — Разбрах какво искаш да ми кажеш! Кой би си помислил, че дреболия като една незашита панделка може да предизвика толкова неприятности! Вярвам, че повече няма да правя такива бели, защото винаги ще си спомням, че „Заради пирончето паднала подковата.“

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

КИКЕРИ

За съжаление Кейти забрави историята за пирончето и следващия понеделник се забърка в поредната лудория.

Понеделник беше доста напрегнат ден у семейство Кар. Това беше денят на голямото пране и леля Изи се дразнеше за щяло и нещяло. Прислужниците също бяха доста изнервени. Според мен и децата носеха вина за това, тъй като след спокойната неделя, те бяха заредени с енергия и готови за всякакви лудории.

За Кловър и Елси неделята започваше в събота вечер, когато си миеха косите и ги навиваха на хартийки, за да са къдрави на другия ден. Косата на Елси беше на вълни и леля Изи не настояваше много да я навива. Кловър обаче имаше гъста и права коса, която се навиваше доста трудно. Затова Кловър мразеше съботната вечер. Дълго време се опитваше да заспи и се мятеше ту на една, ту на друга страна, но накъдето и да се обърнеше, хартийките и фибите ѝ убиваха. Накрая заспиваше по корем, заровила нос във възглавницата, и в тази неудобна поза сънуваше кошмар след кошмар. С други думи Кловър ненавиждаше буклите и много често, когато съчиняваше разни истории за малките, започваше разказа си така: „Косата на красивата принцеса била права като на клечки, но тя никога не я навивала. Ни-ко-га!“

Неделният ден започваше с цитат от Библията и закуска, която винаги включваше боб, така че цитатът и бобът бяха за Фил едно неразделно цяло. След закуска децата учеха за неделното училище, после се качваха на големия фойтон и поемаха към църквата, която беше на около миля. Църквата бе голяма и стара, с колони, ниши и дълги, високи, тапицирани в червено пейки. Хорът седеше в дъното зад зелена завеса, която се вдигаше и спускаше. Когато започнеше проповедта, завесата се вдигаше, но през останалото време стоеше спусната. Кейти завиждаше на хористите, които сигурно се

забавляваха зад спуснатата завеса — може би ядяха портокали или си четяха. Как ѝ се искаше да е между тях!

Пейките бяха толкова високи, че от всички деца само Кейти докосваше пода, и то с върха на големия си пръст. Краката на децата изтръпваха от висене и когато усетеха, че ги боцкат иглички, те се смъкваха от пейката и заставаха прави. Така се губеха зад гърбовете на седящите пред тях и тихо си шушукаха. Леля Изи се мръщеше и се заканваше с глава, но напразно — особено когато ръцете ѝ бяха заети с Фил и Дори, които обикновено спяха, положили глави в скута ѝ, а тя внимаваше да не се търколят и паднат между пейките. Когато свещеникът най-сетне кажеше: „И накрая, братя мои...“, леля Изи събуждаше Фил и Дори. Понякога това не беше много лесно, но тя успяваше да ги накара да станат за последния химн и те, отпочинали и бодри, вторачваха очи в книгата с химни и се опитваха да припяват с възрастните.

След църква отиваха на любимото си неделно училище. А след това се прибираха за неделния обяд, който винаги беше един и същ — студено телешко, печени картофи и мляко с ориз. Следобед не беше задължително да ходят на църква, но пък Кейти не ги оставяше на мира и им четеше „Неделният посетител“ — религиозен вестник, на който беше редактор. Някои страници бяха писани на ръка, други напечатани на голям лист хартия, а заглавието „Неделен посетител“ беше разкрасено с орнаменти. Така наречената уводна статия обикновено беше досадна и поднасяше разсъждения за „Прилежността“, „Послушанието“ или „Точността“. Докато слушаха уводната статия, децата едва се сдържаха на едно място, тъй като се дразнеха от поученията на Кейти, която проповядваше добродетели, чужди на самата нея. Следваха анекдоти за кучета, слонове и змии, преписани от учебника по естествена история. Те не бяха никак интересни, защото децата вече ги знаеха наизуст. След смешките идваше ред на религиозните химни или на поредица стихотворения. Последното, което Кейти четеше, бе ужасната история за „Малката Мария и нейните сестри“, която децата мразеха, защото бе изпъстрена с нравоучения и явни лични намеци за някои техни лоши черти. Вече няколко седмици Кейти не беше работила по вестника и затова сега четеше на насядалите в редица деца старите броеве подред! „Малката Мария“ беше доста мъчителна в големи дози и Кловър и Елси, като по

чудо в съюз, решиха повече да не търпят. Използваха удобен момент и занесоха вестниците в кухнята, хвърлиха ги в огнището и се загледаха в пламъците с доволни, но и смутени лица, които всъщност бяха и доста смешни. Когато Кейти се разфуча в търсене на загубеното си съкровище, те не посмяха да си признаят, макар физиономиите им да ги издаваха. Кейти основателно ги заподозря и съвсем се разгневи.

Всяка неделна вечер децата повтаряха религиозни химни пред леля Изи или пред баща си. Прекарваха приятно, защото се редуваха и често дори спореха кой да каже любимите им „Западът притвори портите си златни“ или „Върви към светлика на утрото.“ Изобщо неделата беше един много хубав ден. Ала дойдеше ли понеделник, мирът и спокойствието изчезваха сякаш с магическа пръчка. Като отпушени бутилки с шампанско, децата кипяха и преливаха от желание за дивотии и щуротии.

Този понеделник валеше, така че не можеха да играят навън и да изразходват енергията си. Малките седяха в детската стая целия следобед и съвсем се бяха разбеснели. Фиби беше болен и взимаше лекарство, което се казваше „Елексир“. То бе любимото лекарство на леля Изи и тя никога не оставаше без него. Елексирът се пазеше в голяма черна бутилка с етикет, от която всички деца потръпваха.

Най-сетне Фил спря да плюе и негодува и игрите бяха възобновени. Както обикновено когато някой боледуваше, куклите също се превърнаха в пациенти заедно с Пайкъри — жълтото столче на Джоана, която се отнасяше и към него като към кукла. Джоана му връзваше жълта престилчица и даже спеше с него. Е, не го взимаше в леглото, защото щеше да ѝ е доста неудобно, но го връзваше за крака му, близо до главата си. Ето че столчето Пайкъри се оказа много болно. Трябваше и на него да дадат лекарство.

— Дай му вода — предложи Дори.

— А, не, трябва да пийне от онова черно нещо от бутилката, само то ще му помогне.

Джоана се замисли и тръгна към стаята на леля Изи. Знаеше къде е черната бутилка — в долапа, на третата полица. Издърпа едно от чекмеджетата под долапа, стъпи на него и взе бутилката. Децата ахнаха, когато Джоана се върна с лекарството в ръка и изля върху седалката от черната течност.

— Ето, момчето ми, вземи си лекарството — потупа тя дръжката на столчето, която всъщност беше ръката на Пайкъри, — и скоро ще се почувстваш добре.

В този миг влезе леля Изи и видя лепкавата течност да се стича от столчето по килима. Какво да се прави, Пайкъри отказваше да глътне гадното лекарство.

— Какво е това? — викна леля Изи.

— Бебето ми е болно — промълви Джоана с бутилката в ръка.

Леля Изи я чукна с напръстника по главата и извика, че е много непослушна. Джоана се намръщи и заплака. Леля Изи почисти килима и занесе Елексира в стаята си, мърморейки, че „това надминава всичко, но какво ли има за чудене, след като е понеделник.“

Какви други игри през този следобед са се играли в детската стая, не знам, но привечер от нея се разнесоха такива викове, че от всички кътчета на къщата хората се втурнаха, за да видят какво става. Вратата беше заключена и леля Изи извика през ключалката веднага да отключат, но отвътре само се чуваха викове. Най-сетне Елси обясни през сълзи, че Дори е заключил вратата, ключът не превърта и не могат да отключат. Ами ако си останат там завинаги и умрат от глад?!

— Ама че глупости говориш! — възкликна леля Изи. — Боже мой, какво ли още ще измислите! Елси, спри да плачеш, чуваш ли? Ще излезете оттам след няколко минути.

Прислужникът Александър се качи на дървената стълба и показа глава на прозореца на детската стая. Малките дечурлига забравиха за страха си и се втурнаха да отворят прозореца. Александър влезе в стаята и отключи вратата. Всички бяха много развълнувани от това приключение, а Дори дори остана доволен, че ги беше заключил.

Леля Изи обаче беше бясна. Нарече ги големи беладжии, на които изобщо не можела да има доверие и толкова съжалявала, че обещала да отиде тази вечер на някаква сказка.

— Откъде мога да съм сигурна, че няма да решите да подпалите къщата или да убиете някого?

— О, няма, няма, няма! — обещаха децата, ужасени от подобни страхотии. Но само след десет минути отново възвърнаха предишната си форма.

През това време Кейти седеше в библиотеката и четеше „Избавеният Ерусалим“ от Тасо. Авторът беше италианец и книгата —

преведена на английски. Книгата не представляваше особен интерес за малките момичета, но на Кейти ѝ харесваше. В нея се разказваше за рицари и дами, за великани и битки, и Кейти цялата тръпнеше, докато отгръщаше страниците, сякаш участваше във всяка описана сцена. Кейти обичаше да чете. А баща ѝ я насърчаваше да чете още повече. Пускаше я в библиотеката и тя четеше пътеписи, проповеди, стари списания. За нея нито една книга не беше толкова глупава, че да не може да я дочете. Кейти така потъваше в четивата, че изобщо не забелязваше какво става наоколо. Приятелките ѝ знаеха тази нейна слабост и винаги когато им ходеше на гости, скриваха всичко за четене. Инак Кейти заравяше нос в първата ѝ попаднала книга и не реагираше на опитите им да я заговорят дори когато я дърпаха за роклята. Вдигаше глава чак когато ставаше време да се прибира.

Този понеделник Кейти чете „Ерусалим“, докато стана толкова тъмно, че вече не виждаше буквите. На стълбите срещна леля Изи с шапка и шал.

— Къде беше? — попита лелята. — Викам те от половин час!

— Изобщо не съм чула.

— Къде беше? — настояваше лелята.

— В библиотеката. Четох.

Леля Изи я изгледа, но нали я познаваше, не каза нищо повече.

— Излизам с госпожа Хол. Ще прием чай, а после ще отидем на сказката. Провери дали Кловър е научила урока си, а ако Сеси дойде, напомни ѝ да се прибере навреме. В девет всички да сте в леглото.

— Добре — рече Кейти, тайно ликуваща, защото нямаше нищо по-хубаво от това леля ѝ да я няма въщи. Госпожица Кар беше толкова съвестна, че много рядко изоставяше децата, пък било то и само за една вечер. Но излезеше ли, всички изпитваха неопишуемо чувство на свобода, което беше колкото приятно, толкова и опасно.

Във всеки случай тази вечер Кейти не възнамеряваше да прави никакви бели. Както повечето буйни деца тя рядко планираше щуротиите си — те просто ѝ хрумваха изневиделица. Вечерята мина спокойно и всичко щеше да е наред, ако след като научиха уроците си, със Сеси не бяха заговорили за играта „Кикери“.

Преди година тази игра им беше любима. Бяха я измислили сами, а заглавието беше от една стара и вълшебна приказка. Играта приличаше на сляпа баба, но с тази разлика, че не връзваха на никого

очите, а всички играеха на тъмно. Едно от децата заставаше в коридора, който беше слабо осветен от кухнята, а другите се криеха в детската стая. Скриеха ли се, извикваха „Кикери“ и това означаваше, че детето в коридора можеше да започва да ги търси. Идвайки от светло на тъмно, то не виждаше нищо, а те го виждаха едва-едва. Беше толкова вълнуващо да стоиш в ъгъла, а тъмната фигура да те приближава, опипвайки наоколо. Онзи, който успееше да се промуши и да стигне до коридора, викаше „Сво-бо-ден!“, а другите крещяха радостно „Кикери, Кикери, Кикери, Ки!“ Заловените заемаха мястото на детето, което ги търсеше. Въпреки че играта бе любима на децата, те бяха целите в синини и драскотини от блъскане в ръбовете на мебелите, а и доста неща от детската стая се оказваха счупени след гонитбата в тъмното. Затова леля Изи издаде заповед, с която забрани да се играе повече на „Кикери“. Това беше преди около година. Но ето че сега отново им хрумна да поиграят.

— Всъщност не сме обещавали, че никога повече няма да играем — заяви Сеси.

— Не сме. Пък и татко никога не ни е забранявал — добави Кейти, за която „татко“ беше най-важен и винаги трябваше да се слуша, докато на леля Изи можеше понякога да противоречат.

Всички се качиха на горния етаж. Дори и Джоана още не се бяха съблекли за сън и бяха включени в играта, Фили обаче дълбоко спеше.

Падна голям смях. Кловър се качи на камината. Кейти започна да търси децата доста разгорещено и попадна на крака ѝ, но не можеше да разбере откъде се взе този крак във въздуха. Удари се в нещо и се заплака, роклята на Кейти се закачи на една дръжка и се разпра, но това бяха дреболии, които не попречиха на децата да се забавляват от сърце. Колкото повече играеха, толкова по-весело ставаше. Увлечени в гонитба, те не забелязаха колко е часът. Изведнъж сред виковете и смеха се чу затръшването на вратата на фойтона. Леля Изи се връщаше от сказката!

Да бяхте видели само объркването, което настъпи! Сеси се плъзна надолу по перилата като змиорка и полетя на крилете на страха към къщи. Добре, че госпожа Хол, която току-що се бе сбогувала с леля Изи, не бе подозрителна, иначе силното затръшване на входната врата на дома ѝ сигурно би я озадачило. Щом се прибра, тя се качи в

стаята на Сеси, чиито дрехи бяха прилежно сгънати на стола, а самата Сеси дълбоко спеше с по-розови от обикновено бузки.

Междувременно леля Изи вече се качваше по стълбите, а в детската стая цареше паника! Кейти се втурна към своята стая и със светкавична бързина се съблече и си легна. Но за другите деца това не беше толкова лесно. Падна голямо бутане и блъскане в тъмнината и най-сетне Дори и Джоана се пъгнаха под завивките полусъблечени, Елси изчезна, а Кловър, която разбра, че няма да успее да си легне незабелязано, направи най-голямата глупост — коленичи до един стол, зарови лице в него и започна да се моли.

Леля Изи се приближи със свещта в ръка и се инчова на прага на вратата. Седна и зачака Кловър да стане, но тя не спираше отчаяно да мълви молитвата.

— Хайде, стига — строго я прекъсна леля Изи. — Достатъчно! Стани, Кловър.

Кловър се надигна с виновно изражение, което беше напълно основателно, тъй като да се преструваш, че се молиш, беше много почестно, отколкото да не слушаш леля Изи и да не си легнал след десет часа, но в този миг на Кловър не ѝ беше до такива мисли.

Леля Изи започна да я съблича и да задава въпрос след въпрос, така че само след минута разбра всичко. Накара се на Кловър, прати я да измие разплаканото си лице и влезе при заспалите Джоана и Дори, които хъркаха твърде съмнително. Леля Изи огледа подозрително леглата им, вдигна завивките и както очакваше, видя, че децата са с обувки и с дрехи.

Леля Изи така разтърси малките немирници, че сигурно събуди и мишките в мазето. Няма как, Джоана и Дори трябваше да се събудят, лелята ги натупа и им се накара, а после застана като дракон над тях, докато си легнат. Зави ги и изведнъж се сети за Елси.

— Къде е Елси? — викна тя.

— Спи — обади се Кловър.

— Как така? — изненада се леля Изи и отметна завивките на леглото. Елси спеше дълбоко, с рокля и обувки. Лелята я разтърси за раменете, дори я ощипа, но Елси не отваряше очи. Тогава леля Изи събу обувките ѝ, свали роклята, облече ѝ нощницата, а Елси остана непробудна и така се спаси от караницата, която заслужаваше.

Кейти не се престори на заспала. Тя лежеше с гузна съвест от това, че бе накарала децата да играят на забранената игра „Кикери“, да не говорим за неспазеното обещание да бъде „Пример за подражание“. Момиченцето беше толкова нещастно, че строгите думи на лелята ѝ подействаха едва ли не като облекчение. Кейти плака чак докато заспа, но по-скоро заради собствените си угризения, отколкото заради караницата.

На другия ден Кейти плака още повече, защото баща ѝ я извика да си поговорят сериозно, като ѝ напомни за думите на майка ѝ, когато беше много болна: „Кейти трябва да се грижи като майка за по-малките.“ После я попита дали вече не е дошло време да се замисли над тези думи. Горката Кейти! Сърцето ѝ щеше да се пръсне от мъка и макар да не даде обещание, от този ден нататък тя обмисляше много по-внимателно всяка своя постъпка. Доктор Кар извика и другите деца и им забрани да играят на „Кикери“. Баща им много рядко забраняваше дори и най-буйните игри и затова те се почувстваха много виновни и никога повече не играха на тази игра.

ПЕТА ГЛАВА В БАРАКАТА

— Чудя се, какво ли правят дечурлигата? — каза госпожица Петингил и скръсти ръце. — Какво ли, за Бога, правят?

Госпожица Петингил седеше в малката стаичка в задната част на къщата, където веднъж седмично кърпеше и шиеше дрехите на семейство Кар. Тя беше най-милата и симпатична възрастна жена на света. Лицето ѝ беше кръгло и с хилядите си трогателни бръчици приличаше на хубава печена ябълка. Госпожица Петингил беше дребна, жилава и носеше шапчица, изпод която се подаваха изкуствени къдрички с цвят на прашно нюфаундлендско куче. Недовиждаше и затова носеше очила, но пък шиеше без грешка. Всички я харесваха, само леля Изи веднъж каза, че „езикът на госпожица Петингил е остричък.“ Лелята беше ядосана и съвсем не ѝ дойде на ум, че Фил може да изтича в задната стаичка и да накара госпожицата да си покаже езика. Тя разбира се веднага се изплези, а децата я наобиколиха с вперени погледи. Езикът ѝ им се видя съвсем нормален, но Фили, повярвал на думите на леля си, дълго и озадачено го разглежда.

Госпожица Петингил носеше със себе си цял куп съкровища. Децата обичаха да я гледат, докато разопаковаше чантите си, защото там се криеха най-невероятни неща — все едно беше дошъл циркът или вълшебната фея. Госпожица Петингил се страхуваше от крадци и все внимаваше някой да не я ограби нощем. Винаги носеше със себе си най-голямото си богатство — „сервизът“. Той се състоеше от шест стари лъскави чаени лъжички, много тънички и с остри връхчета, и нож за масло, на чиято дръжка пишеше: „В знак на благодарност от Итъриел Джобсън, седемгодишен, чийто живот спасихте при боледуването му от тежка ангина.“ Госпожица Петингил се гордеше много с този нож. Тя носеше лъжиците и ножа в кошничка, която никога не изпускаше от очи, дори хората, за които работеше, да бяха най-честните хора на света.

Освен с кошничката със сервиза, тя никога не се разделяше и с пъстрия си котарак Том. Красавец беше той и знаеше цената си. Командваше госпожицата както си иска и зърнеше ли люлеец се стол, веднага се настаняваше в него. На господарката му ѝ беше все едно къде ще седне, но тя винаги обясняваше, че Том е много нежно създание и трябва да се чувства удобно. Госпожица Петингил носеше и голяма семейна Библия, червена мека възглавничка за иглите и няколко избелели снимки на родителите си — господин и госпожа Петингил, на Питър Петингил, който бе загинал в морето, на госпожа Марша Портър, по баща Петингил, на нейния съпруг и на децата им. Госпожица Петингил носеше много малки бурканчета и кутийки, както и шишета и стъкленички с билкови чайове и домашно приготвени лекарства. Госпожицата не можеше да заспи, ако те не бяха подредени до главата ѝ, защото се страхуваше, че може изведнъж да ѝ стане лошо, и ако няма под ръка малко джинджифилов или джодженов балсам току-виж умряла...

Децата на доктор Кар винаги вдигаха страшна олелия и трябваше да се случи нещо наистина необикновено, та госпожица Петингил да зареже работата си, както направи сега, и да хукне към прозореца. Децата бяха във вихъра си — Дори крещеше с цяло гърло, всички препускаха, някои врещяха радостно. Сеси беше седмата в групата, която изхвърча изпод навеса за дърва, и се понесе през двора. Кейти беше начело, сграбчила голяма тъмна бутилка без тапа, а другите стискаха в ръка курабийки.

— Катрин Кар! Катри-и-ин! — извика госпожица Петингил и почука силно по стъклото на прозореца. — Не виждаш ли, че вали? Защо позволяваш на по-малките си братчета и сестричета да се мокрят в такъв ден?

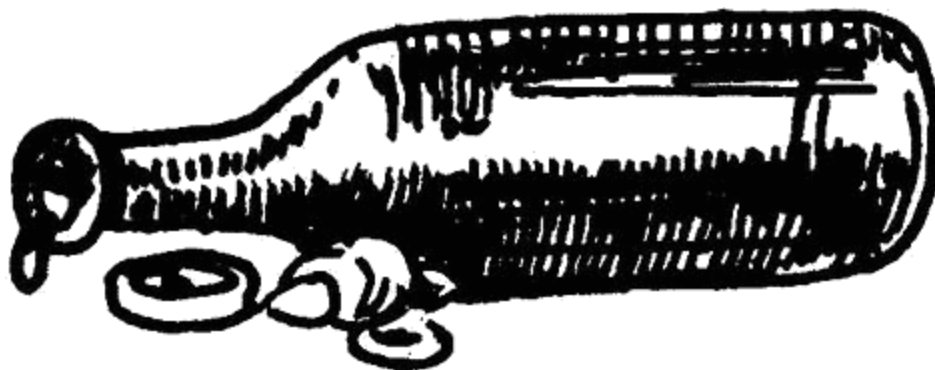
Но никой не я чу, децата отново се шумгнаха в бараката и госпожица Петингил само зърна крайчеца на фустите и крачолите на панталоните им, които изчезнаха нагоре по дървената стълба. Тя намести очилата на носа си, зацъка възмутено и пак се захвана с работата си — вълнената карирана пелерина на Кейти беше скъсана на две места отпред. Роклите ѝ също бяха скъсани все на същото място.

Ако госпожица Петингил виждаше по-добре, сигурно щеше да забележи, че дървената стълба в бараката всъщност не беше стълба, а висок стълб със забити чепове, по които се катереха децата. Малките

деца трудно стигаха на високо, но Сеси ги повдигаше отдолу, а Кейти им подаваше ръка отгоре. Най-сетне всички деца се озоваха под покрива — тяхното любимо убежище.

Как изглеждаше това убежище? Представете си ниско тъмно помещение, като светлината идва единствено от основата на високия стълб. Миришеше на царевични кочани, макар царевицата да беше прибрана. По прашните ъгли се виеха паяжини, а тук-гаме дъските влажнееха, тъй като покривът течеше от дъжда.

Така и не разбирам защо децата предпочитаха това място всяка дъждовна събота, когато не можеха да играят навън. Леля Изи също така не можеше да си го обясни. Защото когато беше дете — факт, който племенниците ѝ поставяха под сериозно съмнение, пък и това всъщност бе отдавна минало и позабравено време — тя никога не бе изпитвала странното желание да се скрие в някое потайно място или тъмно ъгълче. Лелята би забранила на децата да прекарват времето си в бараката, но доктор Кар им разрешаваше и на нея оставаше само да ги плаши с разни страшни истории за деца, които падали от стълби и стълбове, и си натрошавали и краката, и ръцете. С изключение на малкия Фил, децата обаче изобщо не я чуваха и продължаваха да се катерят нагоре-надолу по чеповите на дървения стълб.

— Какво има в бутилката? — попита Дори, щом се настани удобно на дървения под.

— Ама че си лаком — строго каза Кейти. — Ще разбереш, когато му дойде времето. Във всеки случай, вкусно е! А сега — обърна се тя към другите деца, дайте курабийките, за да ви ги пазя за пиршеството, инак ще ги изядете и няма да има никакво пиршество.

Всички дадоха курабийките си, Дори — последен и с нежелание. Всъщност той вече ги беше опитал. Кейти, нали бе най-голяма и винаги ръководеше другите, нареди курабийките около бутилката и рече:

— Готово, фюестата (тя произнасяше грешно думата фиеста) може да започва! Ще чуем „Трагедията на Алхамбра“ от госпожица Хол.

— А, не! — възрази Кловър. — Ще започнем със „Синия вълшебник или Едуита от Хебридските острови“!

— Ама аз не ви ли казах какво ужасно нещо се случи с „Едуита“! — учуди се Кейти.

— Какво? — възкликнаха децата, защото ужасно обичаха „Едуита“. Това беше една от многото серийни истории с автор Кейти. В нея се разказваше за един рицар, неговата дама, синия вълшебник и пуделчето Боп. Историята се разказваше вече месеци наред и дори бяха забравили началото ѝ, пък и никой не вярваше, че тя ще има край, но вестта за злочестата ѝ съдба дойде като удар.

— Онзи ден съдията Кърби дойде на гости — започна Кейти. — Както си четях в малката стая, видях го да сядна на големия стол. За малко не изкрещях: „Не сядай там!“

— Защо? — викнаха децата в хор.

— Защото бях напъхала „Едуита“ между облегалката и седалката. Страхотно скривалище! Но нали знаете колко дебела е „Едуита“ и какъв едър е съдията! Той седна и веднага подскочи, смутен от шумоленето на хартия. Ахна: „Божичко, какво шумоли така?“ и започна да рови и да търси. Само след миг измъкна „Едуита“, сложи очилата си и се зачете. Тогава в стаята влезе леля Изи.

— И какво стана? — нетърпеливо попитаха децата.

— Ами леля Изи също си сложи очилата и ококори очи — нали знаете как се кокори? Двамата със съдията почетоха от онази глава в началото, в която Боп открадва сините хапчета и Вълшебника иска да го хвърли в морето. Нямате представа колко смешно беше да слушам леля Изи да чете „Едуита“ на глас! — Кейти дори се изкиска при спомена от тази сцена. — Когато стигна до „Боп, ангелче мое, Боп“, не можах да се сдържа да не прихна и се пъгнах под масата, за да си запуша устата с края на покривката. Леля Изи извика Деби, връчи ѝ листовете и каза: „Това е за хвърляне. Пъхни го в огнището.“ После ми

каза, че след някоя и друга година ще постъпя в лудница! Както и да е, не беше хубаво да изгаря писанията ми! — завърши Кейти с горчива усмивка. — Но в цялата история има и нещо хубаво, защото леля Изи не намери „феята на финтифлюшките“, тъй като листовете бяха доста навътре под облегалката. А сега — извиси глас майсторката на церемониите, — започваме! Госпожице Хол, моля!

Смутена от официалното обръщение, „госпожица Хол“ стана със зачервени бузи и започна да чете:

— Било много, много отдавна. Луната огрявала Алхамбра и рицарят яздел своя кон, но се тревожел, че тя няма да дойде.

— Кой, луната ли? — попита Кловър.

— Не луната! А дамата, в която бил влюбен. Защо ме прекъсваш? Ето сега ще чуеш и за нея... Дамата била със сребрист тюрбан, украсен с кръст от скъпоценни камъни. Лъчите се отразявали в него и той блестял като звезда.

„Зулейка, ти дойде!“ „Да, господарю мой.“ Чуло се дрънчене на сабя и изневиделица се появил облеченият в ризница баща на Зулейка. Рицарят също извадил сабята си. След миг и двамата лежали мъртви, огрени от лунната светлина. Зулейка писнала, хвърлила се върху телата им и издъхнала. Така завършва „Трагедията на Алхамбра“.

— Страхотно! — възкликна Кейти и въздъхна. — Ама много тъжно. Сеси, как хубаво пишеш! Но защо все убиваш хората? Можеше рицарят да убие бащата и тогава... е, тогава Зулейка надали щеше да се омъжи за него, нали? Или пък бащата можеше да... Както и да е, въпросът ми е защо всички трябва да умрат? Не е ли по-добре да се прегърнат и да се одобрят?

— Ама Кейти — възрази Сеси, — тогава историята няма да е трагедия!

— Добре, добре — побърза да я успокои Кейти, защото Сеси щеше всеки миг да се разплаче, а лицето ѝ запламтя от обида. — Вероятно така е по-интересно. Но понеже твоите герои все умират, реших, че за разнообразие може и да не... Значи Зулейка била с тюрбан? Много хубава дума. Какво означава?

— Не знам точно. Нещо за глава. Кейти погледна листчето и каза:

— Следва „Яп“, стихотворение от Кловър Кар.

Деца се закискаха, но Кловър стана и спокойно зачете:

*„Познавахте ли Яп?
Най-милото кутре!
Ту силно лае с яд,
ту сгушен в теб се спре.*

*С мънистени очи,
с опашница от пух,
кой помни: тя стърчи
по-лека и от дух.*

*Блести като след дъжд
гърбът му, то яде
уж мляко, но веднъж
Яп хапна сладолед.*

*Как стигна (не разля)
чинийката без звук
така се разболя
и всичко свършва тук.*

*Два месеца откак
умря горкият Яп,
но в тази мъка как
да си представим трап.“*

Стихотворението беше възнаградено с бурни ръкопляскания. Децата викаха, смееха се, ръкопляскаха, но Кловър беше съвсем сериозна. Тя седна и както винаги се усмихна само с крайчеца на устните си, където се мъдреха две трапчинки. Всеки ден, докато учеше уроците си, Кловър ги правеше още по-дълбоки, тъй като подостреният ѝ молив беше подпрян ту в едната, ту в другата дупчица.

Кейти изчака стихването на ръкоплясканията и обяви:

— Мис Елси и Джоана Кар ще ни прочетат „Библейски стихове“. Елси, вдигни глава и говори ясно. Джоана, твой ред е, престани да се кикотиш!

Джоана обаче избухна в смях и затисна уста с ръце. Елси започна да рецитира със сериозното изражение на съдия.

*„Прогони ангел с огнен меч
Адам и Ева надалеч;
но както бродеха безкрай,
те зърнаха добрия рай.*

*Припомниха си радостта
там между птици и цветя.
Заплака Ева. И Адам
Заплака, че ги няма там.“*

Дори също прихна, но разумната Кловър успя да го накара да млъкне.

— Как може да се смееш, като става дума за Библията. Хайде, Джоана, твой ред е.

Джоана обаче не сваляше ръце от устата си и заоблените ѝ раменца се тресяха от смях. С големи усилия тя бързо-бързо издекламира:

*„Ваалското магаре Ангела видя
и изведнъж от страх се вцепени,
но пък Ваал сам ангел не видя,
което е стъписващо по тези ширини.“*

После пак се засмя, а Елси продължи:

*„Ех, Илия с дързък ум
храни се от гарван млад —
той от острия му клюн
взима си месо и хляб.“*

— Хайде, Джоана — подкани я Кейти, но момиченцето едва успя да изрече през смях:

— „Мечките дойдоха и... ядоха, ядоха...“

„Библейските стихове“ бяха част от голям замисъл, на който Кловър и Елси се бяха посветили повече от година. Целта им беше да сътворят библейски стихчета за най-малките. Дори смятаха да ги издадат в червена подвързия със снимките на авторките на предната корица. Книгата щеше да се казва „Библейска поезия за малките“. Баща им се развесели от тази идея и им предложи за заглавие „Библейска поезия от спалнята“, защото стиховете се творяха в тази стая. Елси и Кловър възнегодухаха и не приеха предложението му.

След „Библейските стихове“ беше ред на Дори. Бяха му дали възможност сам да подбере своя номер, но неговият вкус беше малко особен, да не кажа досаден. Дори си беше избрал онзи „весел“ химн, който започва така: „Уау, от гробниците се разнесе тъжен звук...“ Дори декламираше с печално тържествен глас и наблягаше на строфи като:

„Принцесо, забрави този замък,
защото под земята е твоето легло.“

По-големите деца слушаха прехласнати, потръпваха от невидимите мравки, които лазеха по гърбовете им и се притискаха едно към друго. Гласът на Дори отекваше в тъмните ъгли. На Фили му дойде много и накрая на химна се разплака.

— Не искам повече да стоя ту-у-у-к — хленчеше той.

— Ама и ти си един! — обърна се Кейти към Дори, ядосана малко и на себе си, защото осъзнаваше, че на нея химнът всъщност ѝ харесва. — Видя ли сега какво направи с твоите ужасни химни!

Кейти дори разтърси Дори за раменете и той се надули, а Фил продължаваше да плаче. Джоана също заплака, ей така, от съчувствие, и „фюестата“ вече съвсем не приличаше на фиеста.

— Отивам да кажа на леля Иззи, че не те обичам — заяви Дори и понечи да слезе по стълба.

— Само да си посмял — сграбчи го Кейти. — Ще стоиш тук, защото пиршеството още не е започнало! Фил, млъкни! Джоана, хайде, стига с тия физиономии, ами ела и раздай курабийките.

При споменаването на думата „пиршество“ настроението тутакси се повиши, Фил извика радостно, а Дори реши да не си ходи. Усмивнатата Джоана раздаде курабийките и бутилката бе поставена

тържествено по средата. Курабийките бяха много вкусни, с подвити крайчета и с кимион. За всеки имаше по две. Когато ги изядоха, Кейти бръкна в джоба си и сред бурни ръкопляскания извади изненадата на пиршеството — седем дълги кафяви пръчици канела.

— Какво ще кажете, а! — рече Кейти. — Деби беше днес в настроение и ми позволи да взема най-дългите пръчици в кутията. Хайде, Сеси, на теб като на гостенка ти се полага да пийнеш първа от бутилката.

„Вкусното“ се оказа оцет, разреден с вода. Течността бе топла, но им хареса — може би защото всички пиеха от една бутилка, при това скрити под навеса! Освен това никой не уточни, че това е оцет с вода. Всяко дете отпиваше и наричаше питието с различно име, сякаш то бе коктейл. Кловър примлясна и каза: „Малиновка“, Дори промълви: „Джинджифилов сок“, а Сеси, нали беше сантиментална, пийна три пъти и рече: „Амброзия“, като поясни, че това било някакъв нектар за богове. Когато изпиха бутилката и изхрускаха канелата, децата бяха готови да чуят и изпълнението на Фили, който декламираше едно и също стихотворение всяка събота: „Малки капчици вода...“

След това Кейти обяви литературната част за закрыта и всички започнаха да играят на дилижанс. Въпреки тясното пространство и ниските греди на тавана, в които често удряха глави, децата така се увлякоха, че звънецът, с който ги викаха за чай, бе посрещнат с негодуващия възглас: „О, не!!!“ След курабийките и оцета те не бяха гладни и Дори учуди леля Изи, когато огледа масата и каза възмутено:

— Само кифлички с месо, пандишпан и палачинки! Не ми се яде.

— Защо, да не си болен? — попита доктор Кар.

— О, не, само пирувахме под навеса — обясни Кейти.

— Хубаво ли прекарахте? — попита бащата, а леля Изи въздъхна ядосано.

Децата отвърнаха в един глас:

— Пре-крас-но!

ШЕСТА ГЛАВА

БЛИЗКИ ПРИЯТЕЛКИ

Един следобед Кейти се втурна вкъщи и задъхано попита леля си:

— Лельо Изи, може ли Имоджен Кларк да дойде на гости в събота?

— Коя, за Бога, е Имоджен Кларк? За пръв път чувам това име.

— Това е най-прекрасното момиче на света! Отскоро ми е съученичка, но вече сме големи приятелки. Да знаеш само колко е красива. Ръцете ѝ са бели като сняг и съвсем малки. Кръстчето ѝ е най-тънкото кръстче в цялото училище. Освен това е много мила и предана приятелка! Струва ми се, че много ще се зарадва, ако я поканя. Нека да я поканя!

— Откъде знаеш, че е толкова мила и предана, след като се познавате отскоро? — строго попита лелята.

— Тя ми казва всичко. Всяко междучасие сме заедно. Вече я познавам много добре. Баща ѝ е бил много богат, но сега са бедни и миналата зима се е наложило да ѝ кърпят ботите два пъти! Тя е истинска прелест! Не можеш да си представиш колко много я обичам — замечтано рече Кейти.

— Не, не мога. Не разбирам тези твои внезапни сприятелявания и предпочитам да не каниш Имоджен или как се казваше там, докато не разуча що за момиче е.

Кейти плесна отчаяно с ръце.

— Лельо Изи! Имоджен знае, че дойдох да те питам и в момента е на вратата и чака за отговор. Моля те, нека я поканя! Как ще ѝ кажа, че не си съгласна!

— Ами то, след като вече си я поканила, какъв ли е смисълът да ме питаш — смили се леля Изи, защото забеляза дълбокото разочарование, изписано на лицето на племенницата си. — Но друг път да не се повтаря. Не може да каниш гостенки, а след това да искаш

разрешение. Баща ти никак няма да се зарадва. Знаеш колко държи на подбора на приятелките ти. Да ти напомня ли за госпожа Спенсър?

Горката Кейти! Слабостта ѝ да се привързва към хора, които почти не познаваше, ѝ носеше доста неприятности. Още откакто бе проговорила, всички знаеха за нейните „близки приятелки“.

Баща ѝ веднъж опита да им направи списък, но те нямаха край и той се отказа. Първа на списъка беше малката ирландка Мариан О'Тайли. Мариан живееше на улицата, по която Кейти отиваше на училище. Това не беше училището на госпожа Найт, а началното училище, където сега ходеха Дори и Джоана. Мариан клечеше и правеше пясъчни сладкиши пред дома си и Кейти, която тогава беше на пет години, често спираше и ѝ помагаше. Покрай сладките двете се сблизиха и Кейти реши да осинови Мариан и да я заведе на някое скришно място.

Тя разказа на Кловър за намеренията си. Двете започнаха да заделят всяка вечер хляб и сладки. Скоро натрупаха доста провизии, които криеха на тавана. Две седмици събираха и ябълките от десерта си и дори приготвиха легълце в един голям празен сандък. Постлаха го и наредиха възглавниците на куклите. Когато всичко беше готово, Кейти разказа за плана си на своята обична Мариан и лесно я убеди да избяга с нея и да се настани в новия си дом.

— Мама и татко не бива да знаят за Мариан. Ще им я покажем чак когато порасне — каза Кейти на Кловър. — Така ще се изненадат, когато я видят! Освен това ще я прекръстим. Мариан не е хубаво име. Ще се казва Съсквехана. Чу ли, Мариан? Вече ще се казваш Съсквехана Кар.

— Добре — съгласи се добричката Мариан.

Първият ден мина чудесно. Съсквехана живееше в сандъка, ядеше ябълки, пресни сладки, и беше щастлива. Двете момиченца се редуваха и се качваха, за да си поиграят с „бебето“, макар Мариан да беше по-голяма от Кловър. Но дойде вечерта, гувернантката сложи Кейти и Кловър да спят и страх обзе Мариан О'Тайли. Тя надникна от сандъка и в тъмните ъгли на тавана видя разни черни сенки, които не бе забелязала през деня. Всъщност това бяха метли, сандъци и грейки за легла, но в мрака те изглеждаха като истински плашила. Мариан потърпя, потърпя, но когато един плъх задраска по стената до нея, тя

не издържа и нададе силен вик. Доктор Кар се качваше по стълбите и чу вика ѝ.

— Какво беше това?

— Като че ли някой извика от тавана — каза госпожа Кар (тогава тя беше още жива). — Да не би някое от децата да се е качило на тавана в просъница?

Когато се увери, че децата спят, доктор Кар взе една свещ и бързо се отправи към тавана, откъдето се разнасяха още по-сърцераздиращи викове. Щом влезе в помещението, виковете спряха. Той се огледа. В първия миг не видя нищо. После забеляза малката главица, която надничаше от сандъка.

— О, Кейти, Кейти, не искам да стоя повече тук. Има плъхове!

— Но коя си ти?! — ахна слисаният доктор.

— Аз съм момиченцето на госпожица Кейти и бебето на госпожица Кловър. Но не искам повече да бъда бебе! Искам вкъщи при мама. — Мариан отново се разрида.

Когато проучи и разбра цялата история за „осиновяването“ на момиченцето, доктор Кар се смя така, както никога през живота си не се беше смял. Той взе горката Съсквехана на ръце и я занесе в детската стая. Настани я на едно от креватчетата и тя заспа в компанията на другите деца, забравила за страховете си.

Какво беше учудването на сестричките, когато сутринта видяха „бебето“ да спи до тях. Но радостта им беше помрачена, защото след закуска доктор Кар заведе Мариан у дома ѝ, където ужасно се безпокояха за нея, и обясни на дъщерите си, че трябва да се откажат от „осиновяването“. Това много ги нажали, но пък Мариан идваше често да си играят и постепенно тъгата им премина. След няколко месеца семейството на Мариан се премести в друг град и така завърши първото голямо приятелство на Кейти.

Следващото ѝ приятелство беше още по-странно. Близо до училището в малка къщурка живееше една много сприхава стара жена. Тя беше известна с лошия си нрав и съседите разказваха какви ли не страхотии за нея, така че децата се страхуваха да минават покрай дома ѝ. Стигнаха ли къщурката, прекосяваха от другата страна на улицата. Дори имаше пътечка, която завиваше в обратна посока точно пред дома на бабата. Кой знае защо, но Кейти харесваше тази къщичка. Често спираше пред вратата и стоеше там, като внимаваше лошата

жена да не излезе и да не я подгони с метлата. Един ден помоли Александър за една голяма зелка, която занесе и остави пред вратата на къщурката. Зелката явно се хареса на старицата, защото от този ден нататък Кейти винаги спираше да си побъбрят. Понякога дори седнаше на прага и гледаше възрастната жена как работи. А това беше доста рисковано — все едно да стоиш в ъгъла на клетката на лъва, без да знаеш кога на Негово величество ще му скимне да скокне и да те налапа.

След това Кейти се привърза към две близначки, дъщерите на немца бижутер. Те бяха по-големи от нея и винаги се обличаха еднакво. Хората трудно ги различаваха. Близначките знаеха малко английски, а Кейти — нито дума немски, така че приятелството им се изразяваше предимно в усмивки и в подаряване на букетчета. Кейти береше цветя, връзваше ги на китки и ги даваше на момичетата, когато минаваха покрай дома ѝ. Тя се стесняваше и след като им подадеше букетите, хукваше и се скриваше вкъщи. Нямаше съмнение, че близначките се радваха на това внимание, защото един ден Кловър ги видя да отварят вратата на градината и да връзват малко пакетче за клончето на един храст. Тя веднага извика Кейти и двете се втурнаха да видят какво има в пакета. Вътре имаше красива синя копринена шапка с изкуствени цветчета. На периферията беше забодена бележка, на която беше написано: „На милото момиченце, което е толкова добро и ни дава цветя.“

Преценете сами дали Кейти и Кловър се зарадваха!

Тогава Кейти беше на шест години. А приятелствата ѝ след това нямаха брой. Тя се сприятели с един боклукчия, с един капитан, с готвачката на госпожа Сойър, която ѝ даваше готварски уроци и я научи да прави пухкав крем-карамел и пандишпан. Между приятелите ѝ беше и една шапкарка, много хубава и елегантна, която за ужас на леля Изидора Кейти наричаше „братовчедката Естел“! Кейти често заставаше под килията на крадеца в градския затвор и казваше: „Толкова ми е жал за теб!“ или пък го питаше със състрадателен глас: „Имаш ли си момиченца като мен?“ Крадецът спускаше едно въженце от прозореца и Кейти му връзваше рози и черешки. На Кейти ѝ беше много мъчно, когато откараха крадеца в друг затвор. Следващата приятелка беше Корнилия Перам, чийто баща беше търговец на плодове. Това, че Кейти обичаше сливи и бяло грозде, изигра известна

роля в тяхната дружба. Двете с Корнилия отиваха в магазина на баща ѝ, където им предлагаха да си вземат колкото искат от кутиите със стафиди и фурми. После се возеха нагоре-надолу в асансьора. Но от всички странни приятелства най-странното приятелство на Кейти беше с госпожа Спенсър, която леля Изи вече спомена.

Госпожа Спенсър бе ужасно загадъчна и никой никога не я беше виждал. Мъжът ѝ беше хубав, но с доста зловещ вид. Живееха под наем в малка къща в Бърнет. Той непрекъснато отсъстваше и никой не знаеше с какво се занимава. Хората говореха, че жена му е инвалид и се чудеха как ли се оправя, горката, докато той не е вкъщи.

Кейти, разбира се, беше твърде малка, за да разбере всичко, което възрастните си шепнеха, нито пък проумяваше недоброто им отношение към господин Спенсър. Винаги затворената врата на къщата на това семейство и самотната жена в нея я привличаха неудържимо. Тя спираше и гледаше към прозорците, чудейки се какво ли става вътре. Един ден Кейти набра цветя, взе любимата си кукла Виктория и смело влезе в двора на Спенсър.

Почука на вратата, но никой не ѝ отвори. Почука пак и опита да отвори вратата. Беше заключено. Тя прегърна Виктория и заобиколи къщата. Страничната врата беше открената. Кейти почука, влезе и започна да чука по вратите на стаите.

Като че ли в къщата нямаше никой. Кейти надникна в кухнята. Тя беше пуста. В мивката имаше куп немити чинии. Печката не беше запалена. Холът не изглеждаше по-добре. Ботушите на господин Спенсър бяха наред стаята. На масата имаше мръсни чаши. На полицата над камината се мъдреше чиния с оглозгани кокали. Мебелите тънеха в прах. Кейти имаше чувството, че в къщата не е стъпвал жив човек поне от година.

Тя опита да отвори вратите на още няколко стаи, но те бяха заключени. Качи се на горния етаж. Стиснала цветята, спря на площадката и тъкмо се чудеше какво да прави, когато откъм спалнята се чу слаб гласец:

— Кой е?

Това беше госпожа Спенсър. Тя лежеше на разхвърляното легло, а стаята беше също така мръсна и неподредена като кухнята и хола. Шалът и нощната шапчица на госпожата бяха мръсни, но лицето ѝ беше мило, а косата ѝ падаше на красиви букли по възглавницата. Без

съмнение, жената беше много болна и Кейти бе обзета от такава голяма жал, каквато досега не беше изпитвала.

— Коя си ти? — попита госпожа Спенсър.

— Аз съм дъщеря на доктор Кар — отвърна Кейти и се приближи до леглото. — Донесох ви цветя.

Кейти остави букета на мръсния чаршаф. Госпожа Спенсър явно се зарадва на цветята, защото ги взе и дълго ги мириса.

— А как влезе?

— Вратата беше отворена — промълви Кейти, смутена от дързостта си. — И понеже чух, че сте болна, реших да вляза да ви видя.

— Ти си много мило момиченце — каза госпожа Спенсър и я целуна.

Кейти започна да ходи всеки ден. Понякога госпожа Спенсър ставаше и бавно се движеше из стаята, но повечето време прекарваше в леглото и Кейти седеше до нея. Къщата беше все така запусната, но Кейти решише косата на госпожа Спенсър и миеше лицето ѝ с навлажнения край на хавлиената кърпа.

Посещенията ѝ радваха нещастната жена, която беше много болна и самотна. Понякога, когато се чувстваше добре, госпожа Спенсър разказваше на Кейти спомени от детството си, когато живеела с майка си и баща си. Никога не споменаваше господин Спенсър, а Кейти го видя само веднъж. Толкова се уплаши, че няколко дни не припари до къщата. Престраши се да отиде чак когато Сеси ѝ каза, че го е видяла да заминава с голямата си чанта. Щом влезе в спалнята, госпожа Спенсър се разплака.

— Мислех, че повече няма да дойдеш...

Кейти се трогна от тези думи — тя явно липсваше на госпожата и оттогава не пропукаше ден, без да се отбие. Береше ѝ най-красивите цветя, а ако някой ѝ дадеше грозде или голяма праскова, винаги я носеше на старицата.

Леля Изи се тревожеше за посещенията на Кейти. Но доктор Кар не възразяваше. Казваше, че в този случай възрастните надали биха могли да помогнат, и че би било добре, ако Кейти радва госпожа Спенсър с посещенията си. Кейти също се радваше и тези посещения бяха толкова полезни за нея, колкото и за госпожа Спенсър, защото

голямата жал, която изпитваше към болната жена, я правеше много по-мила и по-търпелива.

Както обикновено, един ден след училище Кейти се отби при приятелката си, но когато натисна дръжката на страничната врата, тя бе заключена. Задната врата също бе заключена. Кепенците бяха затворени. „Много странно“, помисли си Кейти.

От съседната къща се подаде една жена и каза:

— Няма никой. Заминаха.

— Къде заминаха?

— Никой не знае. Господинът се върна посред нощ, а призори натовари на кола багажа с болната госпожа и заминаха. Господин Пъджет има ключ за къщата.

И така, госпожа Спенсър беше заминала и Кейти никога повече не я видя. След няколко дни се разбра, че господин Спенсър е много лош човек и че фалшифицира пари — с други думи фалшификатор. Полицията го търсеше и ето защо беше заминал толкова внезапно с болната си жена. Леля Изи плака, когато разбра всичко това. Било голям срам, че Кейти ходела в дома на един фалшификатор. Доктор Кар обаче каза през смях, че това престъпление не е заразно, а горката госпожа Спенсър се нуждаела от малко внимание. Леля Изи обаче го преживяваше много тежко и често споменаваше семейство Спенсър, макар хората отдавна да бяха забравили за случая, а Фил и Джоана кой знае откога не бяха играли на любимата си игра „Господин Спенсър отива в затвора“.

Кейти не обичаше леля Изи да споменава с лошо болната ѝ приятелка. И този път се просълзи, така че, когато я видя, Имоджен Кларк плесна с ръце и каза:

— О, ясно, твоята аристократична леля не разрешава!

Истинското име на Имоджен беше Елизабет. Тя беше много хубава. Тъглчетата на устните ѝ бяха завити нагоре, кестенявата ѝ коса блестеше, а две завити кичурчета красяха страните на лицето ѝ, сякаш залепени с лепило, защото никога не помръдваха — дори когато Имоджен се заливаше от смях или рязко поклащаше глава. Тя бе умно момиче, но четеше толкова много книги, че фантазията ѝ беше доста развинута. А това много се харесваше на Кейти, която обожаваше измислените истории — тя дори гледаше на Имоджен като на героиня от някой роман.

— О, не, разрешава — отговори Кейти и едва се сдържа да не се засмее, представяйки си „аристократичната леля“! — Каза, че ще се рад... — Момиченцето не довърши изречението си, защото ѝ стана съвестно и само смотолеве: — Да, де... Значи идваш, нали, мила? Толкова се радвам!

— Аз също! — Имоджен завъртя артистично очи.

До края на седмицата децата говореха само за предстоящото идване на Имоджен и как хубаво щяха да си прекарат. Преди закуска в събота Кейти и Кловър направиха красива беседка от клони под едно от дърветата. Подредиха играчките, Деби изпече сладки с канела, вързаха на котето розова панделка, а куклите, включително и столчето Пайкъри, бяха издокарани с най-хубавите тоалети.

Имоджен дойде в десет и половина. Беше със светлосиня рокля с деколте и къси ръкави, а в косата ѝ се мъдреха коралови мъниста. Ръкавиците и обувките ѝ бяха доста мръсни, а роклята — стара и кърпена. Но общият ефект от външния ѝ вид беше поразителен. Децата, облечени като за игра в памучни дрешки и бели престилчици, я зяпнаха смаяни.

Имоджен се държеше някак твърде изискано, което не ѝ бе присъщо. Нали знаете, много хора се държат неестествено, когато отидат на гости. Сякаш от някаква кутийка се бе появила една друга Имоджен — вероятно пазена там за събота или за разни официални случаи. Тя вървеше бавно, говореше тихичко, оглеждаше се и изобщо се държеше като голямо и изтънчено момиче. Когато леля Изи я заговори, Имоджен се смути и обърка. Кловър едва не прихна, а Кейти, която никога не виждаше нищо лошо у приятелите си, побърза да измъкне Имоджен, за да си играят.

— Ела да видиш беседката — каза тя и прегърна приятелката си през кръста.

— Беседка! — възкликна Имоджен. — Каква прелест!

Но когато Кейти я заведе при къщурката от клони, приятелката ѝ рече разочаровано:

— Това ли е? Та тя няма покрив на беседка, нито пък фонтанче!

— Е, няма, защото ние сами сме я направили — обади се Кловър.

— О! — разочаровано промълви Имоджен.

Кейти и Кловър бяха като попарени и веднага предложиха:

— Да отидем в нашата барака!

Имоджен прекоси внимателно двора с белите си копринени обувчици, но когато видя стълба с чепове, нададе негодуващ вик.

— О, не! Никога няма да се кача горе! Никога!

— Опитай, много е лесно — помоли я Кейти и няколко пъти се качи и слезе, за да ѝ покаже, че няма нищо трудно.

Имоджен обаче беше непреклонна.

— Не настоявай повече, нямам нерви за такова нещо. Пък и с тази рокля...

— А защо си облякла такава рокля? — попита Фили, който говореше това, което мисли, а пък и обичаше да пита.

Джоана прошепна на Дори:

— Ама че е глупава тази Имоджен. Хайде да отидем другаде да си играем.

Един по един всички се измъкнаха и гостенката остана в компанията на Кейти и Кловър. Предложиха ѝ да играят на кукли, но Имоджен не обичаше куклите. Решиха да седнат на сянка и да декламираат стихчета — това беше любимото им занимание. Ала гостенката заяви, че обичала поезията, но не знаела нищо наизуст. Когато отидоха в овощната градина, Имоджен похапна доста сливи, откъсна си и от ранните ябълки, и като че ли най-сетне остана доволна.

След овощната градина отново ги налегна скука и Имоджен попита:

— Вие не обичате ли да седите в салона?

— Какъв салон? — учуди се Кловър.

— Има предвид хола — каза Кейти. — Не, там седим само когато леля Изи е поканила гости на чай. Там е тъмно и задушно. Навън е много по-приятно. Не мислиш ли така?

— Може би — колебливо отвърна Имоджен. — Ще ми бъде приятно да поседим малко в салона. Ако знаете как ме боли глава от това ужасно слънце!

Кейти не знаеше как да постъпи...

Децата много рядко влизаха в хола, който беше като свещено място. За да ги пази от прах, леля Изи мятеше на мебелите бели покривки, и никога не отваряше кепенците, защото мразеше мухите. Как сега да влязат там с мръсните си крака! Но пък каквато беше учтива, Кейти не можеше да откаже на гостенката си да влезе в хола,

нали! Ами ако споменеше в училище, че на Кейти Кар не ѝ разрешават да влиза в най-хубавата стая дори и с гостите си!

Кейти влезе в хола със свито сърце, но не смееше да дръпне пердетата и в стаята беше доста тъмно. Имоджен седна на дивана, а Кловър се въртеше притеснено на столчето пред пианото, Кейти се заслушваше да не би леля Изи да дойде и се чудеше какво толкова може да ти харесва този хол — тя предпочиташе хиляди пъти повече да е навън под клонестата беседка, където щеше да се чувства спокойно.

На Имоджен обаче най-сетне ѝ беше приятно и тя заговори за себе си. Разказа им такива невероятни истории, каквито надали някое друго момиче бе преживявало! Кейти и Кловър бяха толкова заинтригувани, че неусетно се примъкнаха до Имоджен и със зяпнала уста седнаха на килима до нозете ѝ. Кейти забрави за леля Изи. Вратата на хола се откряна, но тя не забеляза. Не забелязаха и връщането на доктор Кар за обяд. Той спря в коридора, за да хвърли едно око на вестника си и тогава чу високото гласче, което долиташе от хола.

— Беше страхотно! Аз бях цялата в бяло, с пусната коса и само с една роза, ето тук, горе. Той се наведе към мен и каза с дълбок глас: „Госпожице, аз съм главатарят на бандата. Вашата прелест ме омая. Вие сте свободна!“

Доктор Кар отвори вратата по-широко, но не можа да различи тъмните фигури в хола. След малко чу развълнувания глас на Кейти:

— Продължавай, продължавай! Какво стана после?

Докторът намери леля Изи в трапезарията и попита:

— Кой е пуснал децата в хола?

— В хола ли?! — ахна лелята. — Какво правят там? Децата, какво правите в хола? Веднага излизайте навън! Мислех, че сте в градината.

— Имоджен я заболя глава — смутено обясни Кейти. Двете с Кловър имаха доста уплашен вид, а дори и изгората на главатаря се притесни.

— О, съжалявам. Не вярвам да си настинала в такова време. Искаш ли някакво лекарство?

— Не, благодаря — тихо отвърна Имоджен. Но по-късно прошепна на Кейти: — Лелята ти не е много любезна. Прилича на Джакима, старата готвачка, за която ти разказах, и която живее в пещерата на бандитите.

— Как може да говориш така за леля Изи! — ядоса се Кейти.

— Не го взимай присърце — усмихна се Имоджен. — Какво да се прави, никой не избира роднините си, нали?

Оказа се, че посещението на Имоджен не бе от най-приятните. Докато обядваха, доктор Кар беше любезен с нея, но я наблюдаваше внимателно. Кейти видя едва забележимото подигравателно пламъче в очите му и това никак не ѝ хареса. Очите на доктор Кар бяха много бдителни. Те не пропускаха нищо и понякога като че ли говореха повече от самия него. Кейти се умърлуши. По-късно си призна, че надали щяла да изтърпи следобед, ако не се била оттегляла на няколко пъти в стаята си, за да почете малко от „Розамунд“.

— Не се ли радваш, че си тръгна? — прошепна Кловър, застанала привечер до сестра си на вратата. Имоджен се отдалечаваше по улицата.

— Кловър, какво говориш! — възмути се Кейти, но я прегърна и според мен това беше знак, че всъщност се радва.

На другия ден баща ѝ каза:

— Кейти, знаеш ли, че ходиш също като приятелката си госпожица Кларк?

— Не разбирам... — смути се Кейти.

— Ами виж! — каза баща ѝ, стана, изпъчи гърди и запристъпва ситно-ситно.

Кейти се засмя — баща ѝ чудесно имитираше Имоджен. Той седна и се наклони към дъщеря си.

— Мила Кейти, ти си обичливо дете и това ме радва. Но обичта не трябва да бъде безразборна. Това момиче никак не ми хареса. Ти защо я харесваш толкова много?

— И аз вчера не я харесах — неохотно призна Кейти. — В училище е много по-симпатична — понякога...

— Радвам се, че преценяваш правилно, защото няма да ми е приятно, ако се възхищаваш от такива повърхностни маниери. Що за глупост беше тази история за главатаря на бандитите?

— Ама това е истин... — Кейти изведнъж млъкна, защото срещна озадачения поглед на баща си. — Е, може и да не е истина — засмя се тя, — но пък е интересна измислица. Имоджен е толкова добричка, всички я харесват, татко!

— Нямам нищо против измислиците, стига да не те карат да вярваш в тях. Защото тогава фалшът си личи и смятам, че не е нито интересно, нито приятно. Ако бях на твое място, не бих се заклел във вечно приятелство с госпожица Кларк. Както казваш, тя може и да е добричка, но след две-три години надали ще ти се струва толкова симпатична, колкото ти се струва сега. Хайде, пиленцето ми, дай ми целувка и бягай, че Александър докара кабриолета и ме чака.

СЕДМА ГЛАВА

БРАТОВЧЕДКАТА ХЕЛЪН

В един юлски ден няколко момичета се връщаха заедно от училище. Когато приближиха къщата на доктор Кар, Мария Фиск възкликна, защото забеляза красив букет цветя на алеята пред дома.

— О, кой ли го е изпуснал! Ще го взема. — Тя се наведе, но букетът помръдна. Мария понечи да го сграбчи, но цветята се плъзнаха и след миг изчезнаха под портата. От другата страна на живия плет се дочу кикот.

— Видяхте ли? — изпищя Мария. — Букетът се движи!

— Глупости! — обади се Кейти. — Това са децата! — Тя отвори портата и се провикна: — Дори! Джоана! Излизайте от скривалището!

Никой не отговори. Букетът лежеше наблизко, Кейти го вдигна и показа на съученичките си дългия черен конец, вързан за дръжките на цветята.

— Любимият номер на Джоана. С Дори връзват букети и ги оставят на алеята, за да подлъгват хората — обясни Кейти. — Мария, вземи ги, ако искаш. Не че вкусът на Джоана в подбора на цветя е добър...

— Колко е хубаво, че вече сме във ваканция — каза едно от по-големите момичета. — Вие какво ще правите? Ние ще ходим на море.

— Татко обеща, че със Сузи ще ни заведе на Ниагарския водопад! — похвали се Мария.

— Аз ще ходя на гости у леля — рече Алис Блеър. — Тя живее в разкошна къща на село, има и езерце. Том, братовчед ми, ще ме научи да гребя. Кейти, ти какво ще правиш?

— Не знам. Ще играя и ще си прекарам чудесно — каза Кейти, хвърли чантата си и я хвана във въздуха. Но момичетата я погледнаха с такова съжаление, сякаш не виждаха нищо интересно в подобно прекарване. Кейти усети погледите им и си каза, че сигурно нейната ваканция няма да бъде толкова приятна като на останалите.

— Иска ми се татко да ни заведе някъде — сподели тя с Кловър, когато останаха сами и тръгнаха по чакълестата пътека към къщи. — Всички ги водят някъде...

— Нали знаеш колко е зает. Пък и съм сигурна, че другите не прекарват толкова хубаво, както си прекарваме ние. Елън Робинс ми каза, че дава един милион, за да има такива братчета и сестричета, с които да си играе. А Мария и Сузи, нищо че ги водят тук-там, умират от скука в къщите си. Госпожа Фиск само повтаря: „Не прави така!“ Пък и нямат двор като нашия. Не искам да съм на тяхно място.

— Аз също — каза Кейти, насърчена от думите на умната Кловър. — Колко се радвам, че от утре не сме на училище! Обичам да сме във ваканция!

Кейти хвърли още веднъж чантата си във въздуха, но този път не успя да я хване и тя се стовари с трясък на земята.

— Май счупи дъската за писане! — каза Кловър.

— И какво от това? Няма да ми трябва цели осем седмици — успокой я Кейти, докато тичаха нагоре по стълбите.

Те отвориха шумно вратата и се втурнаха на горния етаж, крещейки:

— Ура! Ура! Ваканция-я-я! Лельо Изи, вече сме във ваканция!

Момичетата спряха наред площадката, защото в коридора цареше пълен хаос. Същото се отнасяше и за стаята за гости. Навсякъде бяха разхвърляни столове и маси, а коридорът бе препречен с легло.

— Но какво става? — учуди се Кейти. — Нищо не разбирам. А, ето я и леля Изи. Лельо Изи, кой ще идва? Защо местите мебелите от Синята стая?

— Ох, Боже, вие ли сте? — Лелята се беше зачервила и пъхтеше. — Нямам време да ви обяснявам и затова хич не питайте. Кейти, не мести леглото, ще ожулиш стената. Видя ли, нали ти казах! — повиши тон тя, защото Кейти искаше да мине и бутна леглото право в стената. — Одраска тапета! Много си непослушна! Хайде, слезте долу и двете и се качете тук чак след вечеря. Дотогава имам много работа.

— Ще слезем, само ни кажи кой ще идва.

— Братовчедка ви Хелън идва на гости — заяви леля Изи и влезе в Синята стая.

Ето това се казваше новина! Кейти и Кловър се спуснаха по стълбите и след малко решиха, че ще бъде най-добре да обсъдят всичко в бараката. Значи братовчедката Хелън идваше на гости! Вълнуваха се, сякаш кралица Виктория със златната си корона на глава щеше да дойде на чай. Или пък някой герой от книга, например Робинзон Крузо, бе пристигнал с намерение да им гостува. Децата си представяха братовчедката Хелън като Пепеляшка, Синята брада или Червената шапчица — с други думи, като нереален и привлекателен образ от вълшебна приказка. Единственото реално нещо, което знаеха за нея бе, че е много, много добра.

Никой не беше виждал Хелън. Според Фили тя нямала крака, защото никога не излизала от къщи, а само си лежала на дивана. Причината да не излиза беше друга — Хелън беше болна. Баща им ходеше да я вижда два пъти годишно и им разказваше за нея — колко била мила и търпелива и каква прекрасна стая имала. Кейти и Кловър обичаха да играят на „Братовчедката Хелън“ и се бояха да се срещнат с истинската Хелън.

— Дали няма да иска да ѝ четем непрекъснато химни? — притесняваше се Кловър.

— Не вярвам, защото сигурно ще иска да спи следобед. Пък и сигурно чете много от Библията. Вероятно ще трябва да пазим тишина. Колко ли ще стои?

— Как си я представяш?

— Ами... като Луси, героинята на госпожа Шеруд. Със сини очи, къдрици и дълъг прав нос. Ще държи ръцете си склучени и ще е облечена в халат. Търпеливо и без да се усмихва, ще лежи по цял ден на дивана. Ние ще трябва да се събуваме в коридора и да се качваме по чорапи, за да не я безпокоим.

— Ама че смях ще падне! — изкиска се Кловър. Беше доволна, че няма да четат химни през цялото време.

До следобед на другия ден, когато очакваха братовчедката Хелън, сякаш измина цяла вечност. Леля Изи даде указания на децата как да се държат. След като изслуша наредбите, Дори заяви, че би искал Хелън да си остане у тях. Кловър и Елси тайно си мечтаеха същото и се зарадваха, когато разбраха, че тя отиваше на минерални бани и щеше да спре пътят само за четири дни.

Удари пет часът. Всички седяха на стълбите и чакаха файтона. Най-после той се зададе. На капрата седеше баща им. Той махна на децата да станат. Помогна на една красива млада жена да слезе — леля Изи уведоми децата, че това бе сестрата, която се грижеше за Хелън — а после внимателно взе Хелън на ръце и влезе в къщата.

— О, ето ги и дечицата! — каза братовчедката Хелън. Гласът ѝ беше много приятен и весел. — Чичо, остави ме някъде, нямам търпение да се запозная с тях.

Бащата настани братовчедката Хелън на дивана. Сестрата донесе възглавница и доктор Кар подкани децата.

— Хайде, запознайте се с братовчедка си Хелън.

— Това е Кейти, нали? — изчурулика Хелън. — Колко е хубава и голяма! А това Кловър! — Кловър дори получи целувка. — Това пък трябва да е малката Елси! Имам чувството, че винаги сме се познавали.

Хелън прегърна децата много сърдечно, сякаш не само защото ѝ бяха роднини, а защото ги бе обичала и се бе стремяла към тях през целия си живот. Имаше нещо в лицето ѝ, което веднага допадна на децата. Дори Фили, свит в ъгъла с ръце зад гърба, се престраши и се сгуши в братовчедка си, за да целуне и него.

Кейти обаче беше разочарована. Братовчедка ѝ изобщо не приличаше на Луси. Носът ѝ беше от чип по-чип, косата — кестенява и права, кожата — матова, а очите — бляскави и оживени. По нищо не ѝ личеше, че е болна, освен по слабичкото лице. Тя не сключваше ръце и нямаше търпелив вид, напротив — непрекъснато говореше и се смееше. Не беше облечена в халат, а в удобна рокля за път от хубав сив плат с розова панделка на деколтето. Носеше гривни и кръгла шапчица със сиви перца по периферията. Хелън съвсем не отговаряше на представата на Кейти за „измъчен инвалид“. Но колкото повече я гледаше, Кейти все повече я харесваше и дори бе доволна, че братовчедка ѝ не прилича на онзи образ, който с Кловър ѝ бяха изградили.

— Тя изглежда съвсем нормално, нали? — пошепна Сеси, която беше дошла да види Хелън.

— Ами да — колебливо отвърна Кейти. — Но освен това е и много, много хубава.

След това бащата занесе братовчедката Хелън в стаята на горния етаж. Децата искаха да отидат при нея, но той каза, че тя е уморена и че трябва да си почине. Всички излязоха да играят, докато стана време за вечеря.

— Нека аз да занеса подноса — посегна Кейти към масата. Леля Изи беше приготвила прекрасна вечеря за Хелън! Студено пилешко, малини със сметана и чай в красива розова порцеланова чашка. И всичко това — върху снежнобяла покривчица на подноса!

— И дума да не става — каза лелята. — Докато се качиш, сигурно ще го обърнеш.

Кейти гледаше така умолително, че доктор Кар се намеси:

— Изи, нека занесе подноса. Децата трябва да се учат да помагат.

Щастливата Кейти грабна подноса и внимателно прекоси коридора. На масата имаше ваза с цветя. Хрумна ѝ страхотна идея. Тя взе една червена роза и я сложи на бялата покривчица до купичката с тъмночервени малини. Стана много красиво и Кейти се усмихна доволно.

— За какво спря в коридора? — обади се леля Изи от трапезарията. — Моля те, внимавай. Защо не дадеш на Бриджет да го занесе?

— О, не, не! — извика в отговор Кейти. — Аз почти стигнах. — Тя хукна по стълбите. Но — пусти късмет! Тъкмо доближи вратата на Синята стая, и се спъна във влачещата се както винаги връзка на обувката си. Подпря се на вратата, но тя изведнъж се отвори и обърканата Кейти заедно с подноса, сметаната, малините и розата се стовари върху килима.

— Нали ти казах! — извика отдолу леля Изи.

Кейти никога нямаше да забрави милото отношение на Хелън. Тя беше в леглото и се стресна от трясъка на отворената врата и от изтърсилата се на пода Кейти. Но веднага намери най-любезните думи и успокои притеснената си братовчедка, изкара всичко на шега, та дори леля Изи не се скара на Кейти. След като счупените чинии бяха събрани и килимът изчистен, леля Изи приготви отново същата вечеря за Хелън.

— Нека Кейти ми я донесе — помоли болното момиче с усмивка. — Този път ще внимава. Кейти, донеси ми пак роза — идеята за цветето е твоя, нали?

Кейти положи големи усилия и стигна успешно до леглото на братовчедка си. Остави подноса на близката масичка. Докато Хелън вечеряше, тя я гледаше с умиление и любов. Според мен Кейти беше дълбоко трогната от отношението на братовчедка си, която се държа толкова мило и ѝ помогна да не се чувства виновна и засрамена.

Хелън нямаше голям апетит, макар да заяви, че вечерята е много вкусна. Кейти забеляза, че братовчедка ѝ е много уморена.

— Би ли ми бухнала възглавницата? — помоли Хелън. — А тази я премести в ъгъла. Много ми се спи. Благодаря ти, Кейти, толкова си грижлива, като милосърдна сестра. Дай целувка за лека нощ! А утре ще си приказваме до насита!

Кейти слезе долу щастлива и каза на Кловър:

— Братовчедката ни Хелън е самата прелест! Да знаеш само каква разкошна нощница има — копринена, с панделки, като в приказките.

— Не е ли странно да те интересува с какво си облечен, когато си болен! — зачуди се Сеси.

— Не виждам нищо странно у Хелън! — заяви Кейти.

— Казах на мама, че Хелън носи гривни, и тя смята, че братовчедка ви е една светска госпожица — отвърна Сеси и нацупи устни.

Кейти и Кловър бяха озадачени от това твърдение и докато се събличаха, за да си легнат, го обсъдиха.

— Утре ще попитам Хелън така ли е — реши Кейти.

Децата станаха рано. Толкова бяха радостни, че са във ваканция! Ако не бяха свободни, сигурно щяха да отидат на училище, без да видят братовчедка си, защото тя ставаше късно. По едно време търпението им се изчерпи и те се качиха горе и залепиха ухо на вратата ѝ, за да разберат дали се е събудила. Леля Изи обаче заповяда веднага да слязат долу. Кейти се възпротиви, но накрая отиде в градината и набра най-хубавите цветя за братовчедка си.

Когато леля Изи разреши посещението, Хелън вече беше облечена в тънка синя рокля с бели панделки и елегантни обувки с цвят на бронз и с розетки на върховете им. Тя лежеше на дивана, който беше обърнат с гръб към светлината. Момичето се подпираше на красива възглавница с пискюли — Кейти я виждаше за пръв път. Около братовчедка ѝ имаше и други нови предмети, които преобразяваха

стаята. Къщата беше приятно подредена, но кой знае защо децата не намираха стаите на леля Изи за „хубави“. По принцип децата бързо установяват промените и ето защо сега веднага забелязаха, че Синята стая изглежда доста по-различно.

Братовчедката Хелън беше бледа и имаше уморен вид, но както обикновено се усмихваше приветливо. Зарадва се на цветята, които Кейти свенливо ѝ поднесе.

— О, колко им се радвам! Трябва веднага да ги сложа във вазата. Кейти, мила, донеси малката вазичка от шкафа и я сложи на стола до мен. Но първо налей малко вода.

— Много е красива — каза Кейти и огледа изящната бяла ваза на позлатено столче. — Твоя ли е, братовчедке?

— Да, това е любимата ми ваза. Вкъщи стои до мен на малка масичка. Взех я, защото се надявам, че като е до мен и на минералните бани, ще се чувствам все едно съм си у дома. Какво има, Кейти? Вижда ти се странно, че съм взела и вазата с мен?

— Не... Мисля си, че това са... светски маниери... Да имаш много красиви неща, когато си болен.

Хелън се засмя от сърце.

— Какво те кара да мислиш така?

— Сеси каза нещо такова, когато ѝ описах красивата ти нощница.

Братовчедката Хелън отново се засмя.

— Кейти, според мен красивите неща не са „по-светски“ от грозните неща, освен ако не ни правят суетни и надутни егоисти. Болестта е доста досадно нещо и болните не са приятна гледка както за себе си, така и за хората около тях. Не може да си много придиричлив, ако си инвалид. Когато непрекъснато те боли гърбът, главата и какво ли не още — добави Хелън с усмивка, — няма никаква опасност да капризничиш за гънките на нощницата си или за това, че панделката ти е измачкана.

Хелън подреди цветята, като нежно докосваше всяко едно поотделно.

— Какъв е този странен звук? — учуди се тя.

От коридора се дочуваше някакво пръхтене, сякаш се разхождаше запъхтян морж. Кейти отвори вратата. Зачервените Джоана и Дори стреснато се дръпнаха от ключалката, през която се

мъчеха да видят дали братовчедка им Хелън е станала и дали е готова за гости.

— Нека влязат — обади се Хелън от дивана.

Не след дълго дойдоха Кловър и Елси. Прекараха страхотна сутрин. Братовчедката Хелън разказваше много увлекателно и знаеше някои игри, които можеха да се играят около дивана. Леля Изи дойде да ги види към единайсет и без да усети, бе въввлечена в играта! А това беше нещо неவிжданo! Лелята седеше на пода с три дълги фитила за палене на газени лампи в косата и по най-смешния възможен начин играеше на „Аз съм изискана дама, винаги много изискана“. Децата я зяпаха и дори не внимаваха в играта, като непрекъснато забравяха колко „рогца“ имат. Кловър започна да се чуди дали братовчедка им не е някаква магьосница, а доктор Кар си зададе почти същия въпрос, когато се върна на обяд и ги видя да играят.

— Хелън, какво направи с тези деца? — попита той при вида на веселата компания. Косата на леля Изи беше разчорлена, а Фили се търкаляше от смях по килима. Хелън отговори, че просто си играят и само след миг доктор Кар също се озова сред кръга на килима.

— Хайде, стига толкова — каза по едно време бащата, когато всички вече бяха прималели от кикот и по главите им стърчаха толкова много хартиени „бодли“, че приличаха на таралежи. — Братовчедка ви Хелън сигурно е вече уморена. Тичайте навън и не се връщайте до четири часа. Хайде, пиленца, къш, къш, къш!

Децата изхвърчаха като ято птици. С изключение на Кейти.

— О, татко, обещавам да пазя пълна тишина. Нека остана при Хелън, моля те!

— Нека остане — помоли Хелън и доктор Кар се съгласи.

Кейти седеше на килима, хванала за ръка Хелън, и слушаше разговора ѝ с баща си. Двамата споменаваха места и хора, които Кейти чуваше за пръв път.

— Как е Алекс? — попита доктор Кар.

— Добре е — отвърна Хелън с радостен тон. — Пролетта беше доста отпаднал и се тревожихме за него, но Ема го убеди да отиде две седмици на почивка и когато се върна, беше много по-добре.

— Често ли се виждате?

— Да. Малката Хелън идва почти всеки ден на уроци.

— Все така ли е хубава?

— О, да. Дори по-хубава. Толкова е сладка! Идването ѝ е като празник за мен. Алекс казва, че приличала на мен. Но това е такъв голям комплимент, чак не е за вярване, нали?

Доктор Кар се наведе, целуна Хелън и промълви.

— Милата ми Хелън...

Кейти бе озадачена от странния тон, с който го каза, и след вечеря попита:

— Татко, кой е този Алекс, за когото говорихте?

— Защо питаш, Кейти?

— Ами не знам... Но Хелън ми се стори някак особена, докато говорехте за него. А ти я целуна... Помислих си, че може да е нещо интересно.

— Ами, Кейти — каза доктор Кар и сложи Кейти на коляното си, — това е наистина интересна история, а ти си достатъчно голяма, за да я разбереш, и, надявам се разумна, за да не я споделяш с никого. Преди време Хелън беше здрава, обичаше Алекс и щеше да се омъжи за него...

— О! И защо не се омъжи?

— Защото я сполетя това нещастие и всички мислеха, че ще умре. Тя обаче се подобри, но за съжаление надали някога ще проходи. Алекс беше съкрушен. Искаше да се ожени за нея, да я гледа и никога да не се разделят, но тя не се съгласи. Хелън развали годежа и му каза, че се надява да обикне някое друго момиче и да се ожени. След доста години това наистина стана. Алекс живее със семейството си в съседство с Хелън и те са най-добрите ѝ приятели. Момиченцето им е кръстено на нея. Всичко споделят с Хелън и се грижат за нея.

— Ами на Хелън не ѝ ли е мъчно, като ги гледа да ходят и да се забавляват, а тя не може да им прави компания?

— Не, Хелън е истински ангел и обича хората дори повече от себе си. Толкова се радвам, че ни дойде на гости. Тя е пример за подражание, Кейти. Много бих искал всички вие да имате нейния дух.

— Какъв ужас — да си болен! — въздъхна Кейти, когато остана сама. — Ако трябва да лежа, без да ставам, дори само една седмица, сигурно ще умра!

Милата Кейти! И тя като почти всички млади хора смяташе, че нещастен ли си, най-лесното нещо на света е да умреш!

След разговора с баща си Кейти непрекъснато мислеше за Хелън. Невероятно, да си в една къща с истинска героиня от такава тъжна любовна история!

Целия следобед някое от децата все се втурваше в къщата, за да провери дали не е станало четири часа. Точно в четири шестте деца хукнаха по стълбите към стаята на Хелън.

— Този път ще си разказваме приказки — предложи тя.

Най-хубаво разказваше братовчедката Хелън. Децата съвсем се прехласнаха по приказката за крадеца и дори ги полазиха тръпки. С изключение на Фили, който изпадна във войнствено настроение.

— Хич не ме е страх от крадци! Само да дойдат и ще ги накълцам с меча, който тате ми подари — нареждаше Фили и сновеше из стаята. — Веднъж, когато бяхме нападнати от крадци, аз ги нарязвах всичките... трима... петима... единайсет...

Вечерта, когато всички си легнаха, а Кейти и Кловър седяха в Синята стая, от детската стая се дочу тъжен плач. Кловър изтича да види кой плаче, Фил ридаеше с цял глас.

— Под леглото има крадци, много крадци!

— Фили, какво говориш! — каза Кловър и за негово успокоение тя даже се наведе, за да провери.

— Има! — Фил стискаше здраво Кловър и плачеше. — Чух ги да дъвчат гумичките ми!

— О, горкичкят! — съжали го Хелън, когато Кловър се върна и им разказа за въображаемите крадци. — Значи не бива да се разказват приказки за крадци. Не мислех, че тази приказка е страшна, защото краят ѝ е много хубав.

Леля Изи вдигна ръце и спря забраните за посещения в Синята стая. Все едно да пъдиш мухи от захарен сироп! Децата измисляха хиляди начини и току се шмугваха нагоре по стълбите. Колкото пъти влезеше, лелята ги намираше насядали в плътен кръг около Хелън. Братовчедка им молеше леля Изи да ги остави и тя накрая се примири.

— Ще бъдем заедно само още няколко дни — казваше Хелън. — Нека седят при мен. Приятно ми е.

Елси се беше залепила като гербова марка за новата си приятелка. Хелън беше проникателна и тъй като забеляза, че понякога

Елси е доста умислена, внимаваше винаги да е много мила и нежна с нея. Кейти ревнуваше от специалното отношение на братовчедка си към Елси. Не искаше друг, освен нея да е любимец на Хелън.

Последната вечер всички се качиха в Синята стая. Братовчедка им отвори кутията, която току-що бе пристигнала с бърза поща.

— Това е кутия с подаръци за довиждане — каза тя. — Седнете на килима в редичка и всеки ще казва коя ръка избира! Хайде, първият, коя ръка — дясната или лявата?

Като истинска фея братовчедката Хелън вадеше иззад огромната възглавница прекрасните подаръци. В един миг тя държеше същата ваза като онази, която Кейти харесваше толкова много. Кейти извика в прехлас, когато Хелън ѝ я подаде.

— О, колко се радвам! Колко се радвам! Ще я пазя до последния си дъх!

— Тогава това ще е първото нещо, което си имала повече от седмица, без да е счупено — промърмори леля Изи.

Кловър, която беше загубила портмонето си, засия, защото Хелън ѝ подари онова, за което си мечтаеше — разкошно червено портмоне. Следващият подарък беше медальонче върху кадифена панделка за Елси.

— В медальончето има кичур от косата ми — каза братовчедката Хелън и завърза панделката на врата на Елси. — Но защо плачеш? Недей!

— Толкова си красива и добра! — хлипаше Елси. — Защо си заминава-а-а-аш?

Дори получи домино, а Джоана — топчета. За Фил беше книгата „Историята на котарака Робър“.

— Да ти напомня за нощта, когато крадците дъвчеха гумичките ти — закачливо се усмихна Хелън, и всички — Фил най-много — се разсмяха.

Никой не остана без подарък. За доктор Кар имаше голям бележник, а за леля Изи — комплект тоалетни сапуни. Подаръкът на Сеси беше „Книгата на златните дела“ с разкази за момчета и момичета, които вършеха благородни постъпки. Сеси толкова се развълнува, че едва можа да каже:

— О, благодаря ти, братовчедке Хелън! — Хелън не й беше братовчедка, но децата от семейство Кар бяха щедри както с играчките си, така и с роднините си.

Дойде и денят на тъжното сбогуване. Децата махаха с кърпички, докато файтонът се изгуби от погледите им. След това Кейти се скри за малко, за да си поплаче насаме.

— Татко каза, че иска да приличаме на Хелън — мълвеше тя, бършейки очи. — Ще се опитам, макар да се съмнявам, че и хиляда години да се старая, никога няма да стана толкова добра. Ще уча, ще си подреждам нещата и ще се грижа за по-малките. О, Боже, защо леля Изи не беше като Хелън, тогава всичко щеше да е толкова лесно! Както и да е, от утре започвам да се старая!

ОСМА ГЛАВА НА ДРУГИЯ ДЕН

— От утре започвам да се старая! — Така си каза Кейти и заспа вечерта, след като изпрати Хелън. Колко пъти всички ние си обещаваме нещо вечер! А на сутринта се събуждаме отново припрени и нетърпеливи, сякаш забравили за добрите си намерения.

Изглежда с идването на утрото на бял свят се появяват и едни малки лоши дяволчета, които пропълзят в леглата ни и щом отворим очи, започват да ни дразнят и да ни правят лоши. Ако не е така, тогава защо си лягаме толкова добри и благородни, а се събуждаме готови за бели? Ето Кейти например. Вечерта си обеща, че ще се старая да бъде като ангел, за да прилича колкото може повече на братовчедка си Хелън, но когато се събуди, настроението ѝ беше от кисело по-кисело. Мери ѝ каза, че е спала накриво. Не би било лошо да знаем какво точно означава да спиш накриво, та да внимаваме да си лягаме направо, но май никой не би могъл да отговори на този въпрос.

Нали знаете, че когато един ден не започне, така и завършва. Неприятностите идват една след друга. Първото нещо, което Кейти направи сутринта, бе да счупи прелестната ваза, подарък от Хелън.

Тя беше на шкафа с букетче светлочервени рози. На шкафа имаше огледало, което можеше да се накланя. Кейти седна да се среше, но огледалото бе наклонено така, че тя не виждаше добре. Ако бе в настроение, това не би ѝ направило впечатление, но както ѝ беше криво, тя ядосана блъсна огледалото, долната му част се наклони напред, последва трясък и Кейти видя розите на пода, а красивата ваза от Хелън — на парчета.

Кейти седна на килима и заплака така неутешимо, както плачеше Фил. Леля Изи чу риданията и влезе в стаята.

— Колко жалко — каза тя и събра парчетата. — Но друго и не съм очаквала. Толкова си невнимателна, Кейти! Хайде, не стой така глупаво, ами се облечи, че закъсняваш за закуска.

— Какво се е случило? — попита доктор Кар, когато забеляза зачервените очи на Кейти.

— Счупих си вазата — тъжно промълви тя.

— Ами защо си я сложила на такова опасно място! — скара ѝ се леля Изи. — Това огледало се накланя много лесно и — ето резултатът! — Голяма сълза се търкулна по лицето на Кейти и капна в чинията ѝ. Лелята побърза да каже: — Голяма си вече, а се държиш като малко дете. Така вероятно не би постъпил и Дори. Трябва да внимаваш повече!

По време на цялата закуска Кейти беше мрачна. С надеждата да я поразсее, баща ѝ попита:

— Деца, днес какво ще правите?

— Ще се люлеем — в един глас отвърнаха Джоана и Дори. — Александър ни направи чудна люлка в бараката.

— Никакви такива — заяви леля Изи. — Ще се люлеете най-рано утре и то ако разреши!

Леля Изи постъпи неразумно, защото не обясни, че при окачването на люлката Александър бе счупил едната от скобите за закрепване и докато не я сменеше с нова, люлеенето беше доста опасно. Ако лелята бе предупредила децата, нищо лошо нямаше да се случи, но нейната теория бе, че малките трябва да слушат големите, без да им се дават обяснения.

Джоана, Елси и Дори оклюмаха, когато чуха за люлката. Но на Елси бързо ѝ мина.

— Хич и не ми е потрябвала тази люлка — каза тя. — И без това имам да върша толкова много неща. Първо сте пиша на братовчедката Хелън за едно несто (Елси се затрудняваше да произнесе „щ“).

— И какво е то? — попита Кловър.

— Тайно несто — загадъчно рече Елси. — С братовчедката Хелън си имаме една тайна и тя държи никой от вас да не я знае.

— Не вярвам Хелън да е казала така — ядоса се Кейти. — Да споделя тайни с някакво малко глупаво момиченце!

— Но това е истината — тросна ѝ се Елси. — Хелън каза, че на мен може да се довери като на голям човек и че аз съм ѝ любимката! Разбра ли, Кейти Кар!

— Стига сте се карали — намеси се леля Изи. — Кейти, знаеш ли колко е разхвърляно горното чекмедже на шкафа ти? Качи се и си подреди нещата. Деца, ще стоите на сянка, защото е много горещо и е опасно да тичате на слънце. Елси, иди в кухнята и кажи на Деби, че искам да говоря с нея.

— Добре — важно отвърна Елси. — А после сте напиша писмото до Хелън.

Кейти затътри крака по стълбите. Беше горещо и задушно. Болеше я главата, очите ѝ пареха и изобщо не се чувстваше никак добре след сълзите, които бе проляла. Ама и леля Изи беше една — да я кара да работи през ваканцията. Кейти издърпа с въздишка горното чекмедже.

Лелята май беше права. По-разхвърляно чекмедже от това надали имаше в целия свят. То приличаше на пудинга на Белия рицар, в чиято рецепта има попивателна хартия, восък и барут! Хилядите неща в чекмеджето бяха добре разбъркани — книги, кутии с бои, късчета хартия, моливи, четки. Чорапите се бяха оплели с носните кърпи, панделките и якичките. Най-отдолу се подаваха смачкани яки, въргаляха се малки и големи празни кутийки, а съкровищата, които някога съдържаха, бяха изтласкани в дъното на чекмеджето и се губеха в общия хаос.

На Кейти ѝ беше необходимо доста време и търпение, за да въведе ред. Но леля Изи щеше да дойде на проверка и тя не спря, докато не подреди всичко. Почувства се ужасно уморена. На стълбите срещна Елси, която се качваше с дъската за писане. Щом я зърна, Елси скри дъската зад гърба си.

— Само да си погледнала! Това е писмото до Хелън. Само аз знам тайната. Сега ще го изпратя. Има и марка, виж! — Елси показа гълчето на дъската, където наистина беше залепила марка.

— Ти ум имаш ли! Не можеш да изпращаш дъска по пощата! Дай ми я! Ще препиша писмото на лист, а татко ще ти даде плик.

— Не, не! — развика се Елси и задърпа дъската. — Ще прочетеш какво съм написала, а аз обещах на Хелън, че никой няма да узнае тайната. Пусни дъската ти казвам! Ще кажа на братовчедка ни каква си лоша и тя няма изобщо да те обича.

— На си ти глупавата дъска! — пусна я Кейти и блъсна Елси, която залитна, посегна да се хване за перилата, но не успя и се изтърколи надолу по стъпалата.

Удари се лошо, макар да не падна от високо и зарева, сякаш бе смъртно ранена. Леля Изи и Мери се втурнаха в коридора.

— Кейти ме блъсна — каза Елси през сълзи. — Искаше да й кажа тайната, но аз няма да го направя! Много е лоша, много!

— Кейти Кар, как не те е срам да блъскаш по-малката си сестра! — викна леля Изи. — Какво ли ще каже Хелън, когато разбере за това? Хайде, Елси, успокой се! Стига плака, мило дете! Ела горе с мен. Ще намажем натъртеното, а Кейти никога повече няма да те блъска.

Кейти остана долу. Чувстваше се много зле — хем съжаляваше, хем се чувстваше пренебрегната и се чудеше какво да направи, защото изпитваше голям гняв. Всъщност тя не бе искала да блъсне Елси и се срамуваше от постъпката си. Ала толкова се ядоса на намерението на леля Изи да каже на Хелън за случилото се, че никога и на никого нямаше да си го признае.

— Пет пари не давам! — каза си Кейти през сълзи. — Елси си е такава — ревла! А леля Изи винаги я защитава. И всичко само защото казах на това глупаво същество да не мъкне дъската в пощата!

Кейти излезе на двора през страничната врата. Минавайки покрай бараката, зърна новата люлка.

„Ама и леля Изи е една — мислеше си тя. — Да забрани на децата да се люлеят. Сигурно й се вижда много горещо или и аз не знам какво. Аз обаче няма да я послушам.“

Кейти седна на люлката. Беше много удобна — нито висока, нито ниска, с широка дървена седалка, а въжетата бяха нови и дебели. Александър беше цар на люлките, а бараката за дърва — идеалното място за люлка.

Там беше широко, покривът бе висок. Дърва почти не бяха останали, имаше само няколко подредени купчинки покрай стените на бараката. Вътре беше хладно и сумрачно, а люлката правеше лек вятрец, който развяваше косата на Кейти като ветрило. Момиченцето

се размечта. Какви ли не фантастични мисли минаха през главата ѝ. Кейти постепенно засилваше люлката с крак и се вдигаше все по-високо. Вече стигаше над рамката на високата врата. После можа да зърне през малкото прозорче над нея гълъбите, накацали по перваза на хамбара, и понеслите се по синьото небе облаци. За пръв път се люлееше толкова силно и толкова нависоко. Струваше ѝ се, че лети. Кейти се засили още повече и се опита да докосне покрива с пръстите на краката си.

Люлката беше в най-високото си положение, когато нещо силно изпраця и тя се усука. Миг след това Кейти се озова във въздуха. Опита да сграби въжето, но какъв беше ужасът ѝ, когато то се изплъзна и тя полетя надолу. Изведнъж настъпи мрак.

Когато отвори очи, момиченцето лежеше на дивана в трапезарията, а Кловър бе коленичила до нея с бледо и уплашено лице. Леля Изи мокреше челото ѝ с нещо студено.

— Какво стана? — едва чуто рече Кейти.

— Ох, жива е! Жива е! — Кловър обви с ръце врата на Кейти и се разплака.

— Тихо, тихо — необичайно нежно я сгълча леля Изи. — Кейти, не си ли спомняш? Падна много лошо...

— О, да, от люлката — спомни си Кейти. — Какво стана, лельо Изи? Въжето ли се скъса?

— Не, не е въжето. Скобата се измъкна от покрива. Тя беше счупена. Не помниш ли, че ви забраних да се люлеете? Забрави ли?

— Не, не съм забравила, но... — Кейти затвори очи и по лицето ѝ затекоха сълзи.

— Не плачи — прошепна Кловър. — Моля те! Леля Изи няма да ти се кара.

Ала Кейти нямаше никакви сили и беше толкова уплашена, че не можеше да спре напирещите сълзи.

— Искам да се кача горе в стаята и да си легна на леглото. — Кейти се надигна, но всичко се завъртя пред очите ѝ и тя отново се отпусна на дивана.

— Не мога да стана — с ужас каза тя.

— От падането е — не по-малко уплашено отвърна леля Изи. — Трябва да лежиш и да не мърдаш, мила. А ето го и докторът! Добре че дойдохте бързо!

Лелята стана да го посрещне. Доктор Алсоп живееше наблизко.

— Брат ми не е в града — каза леля Изи. — Толкова се радвам, че не бяхте зает! Едно от момичетата падна от люлката...

Доктор Алсоп седна на дивана до Кейти, премери пулса ѝ. После опипа ръцете и краката ѝ.

— Можеш ли да движиш този крак?

Кейти бавно го сви.

— А другия?

Момиченцето едва го сви.

— Боли ли? — попита докторът, забелязал гримасата на лицето ѝ.

— Малко — промълви Кейти, като едва се сдържаше да не заплаче.

— И гърбът, нали? Къде те боли? — Докторът опипа гръбнака ѝ, а Кейти сбърчи вежди от болката.

— Не мога да кажа точно какво е, но изглежда се е понавехнала тук-там. — Кейти го гледаше уплашено. — Госпожице Кар, опитайте да я съблечете и нека остане в леглото. Ще напиша рецепта.

— О, колко дълго трябва да лежа? — попита Кейти.

— Зависи от това как се чувстваш. Надявам се, че няма да бъде много дълго. Може би няколко дни.

— Няколко дни! — Кейти беше отчаяна.

След като доктор Алсоп си тръгна, леля Изи и Деби занесоха Кейти в стаята ѝ. Не беше лесно, защото тялото я болеше при всяко движение. Чувството за безпомощност я отчайваше още повече. Не можа да се сдържи и отново заплака, след като я съблякоха и оставиха да лежи. Какъв ужас, мислеше си тя. Пък и баща ѝ го нямаше... Доктор Кар беше заминал да види някакъв тежко болен и щеше да се върне чак на другия ден.

Следобедът се проточи безкрайно. Леля Изи ѝ изпрати обяд, но Кейти не можа да хапне, защото устните ѝ бяха пресъхнали, а главата силно я болеше. Слънцето надничаше в стаята, ставаше все по-топло.

По прозореца бръмчаха мухи и я торможеха, като кацах на лицето ѝ. Гърба я приболяваше от време на време. Кейти лежеше с притворени очи, защото иначе ѝ пареха, а в главата ѝ се въртяха какви ли не неприятни мисли.

„Ако съм си натъртила гръбнака, сигурно ще трябва да лежа поне седмица! О, Боже! Ваканцията е само осем седмици, а аз имам такива планове! Как може Хелън да е толкова търпелива и да лежи непрекъснато?! Колко ли ще ѝ бъде мъчно, когато разбере, че и аз съм на легло.“ Братовчедка ѝ беше заминала предишния ден, ала оттогава като че ли се бе изнизала цяла вечност. „Как можах да се кача на тази глупава люлка!“

После Кейти се замисли колко хубаво би било, ако не беше решила да се полюее, ами беше отишла с Кловър в Рая. Щяха да си седят под сенчестите дървета... Ставаше ѝ все по-горещо и все по-неудобно в това легло.

По едно време Кейти усети някакъв ветрец. Ярката дневна светлина бе засенчена. Тя отвори натезжалите си клепачи. Капаците бяха затворени, а до леглото седеше Елси и махаше с палмово листо.

— Събудих ли те? — тихичко попита тя.

Кейти я гледаше стреснато.

— Да не те уплаших? Дойдох да те видя и да ти кажа, че с Джоана ни е много мъчно за тебе. — Устните на Елси потрепериха. — Няма да вдигаме шум, да затръшваме вратата и сте ходим тихо по стълбите, докато оздравееш. Донесох ти и подаръци — от мен и от Джоана. Виж! — Елси посочи доволно стола, който беше примъкнала близо до леглото. На него бяха подредени: първо — калаено сервизче за чай, второ — кутийка със стъклен похлупак, трето — кукла, четвърто — тъничка дъска за писане и пето — два нови молива!

— Всичко това е все за теб! — щедро заяви Елси. — Ако искаш, сте ти дам и Пайкъри. Само дето е доста голям, пък и сте му е мъчно без мен. Харесват ли ти тези неща, а? Много са хубави, нали?

Кейти гледаше съкровищата на стола и имаше чувството, че главата ѝ ще се пръсне — сякаш в нея бушуваше огън. Лицето на Елси сияеше от радостната саможертва. Кейти отвори уста да каже нещо, но вместо това се разплака.

Елси съвсем се изплаши.

— Толкова ли те боли? — попита тя, просълзена от съчувствие.

— О, не, не е това — въздъхна Кейти. — Просто аз се държах толкова лошо с теб тази сутрин, Елси, и освен това те блъснах. О, моля те, прости ми, моля те!

— На мен нищо ми няма! — каза Елси изненадана. — Леля Изи ме намаза с нещо от една бутилка и подутината съвсем изчезна. Да отида ли да ѝ кажа да намаже и тебе? Отивам.

И тя хукна към вратата.

— О, не! — извика Кейти. — Не си отивай, Елси. По-добре се върни и ме целуни.

Елси се обърна бавно, сякаш се съмняваше, че тези думи са отправени към нея. Кейти протегна ръце. Елси се спусна към нея и двете сестри, малката и голямата, се прегърнаха с обич, каквато никога досега не бяха изпитвали една към друга.

— Ти си едно истинско малко съкровище — промълви Кейти. — А аз се държах отвратително с теб. Никога повече няма да правя така. Ще си играеш с мен, Кловър и Сеси и няма да те ядосваме с пощенските кутии.

— О, колко хубаво! — възкликна Елси. — Много мило от твоя страна! Обичам те най-много след братовчедката Хелън и татко. И... — Елси се чудеше с какво да се отблагодари за това великодушие. — И... ако искаш, сте ти кажа тайната, Хелън сигурно няма да има нищо против.

— Не, не ми я казвай. Не държа. Предпочитам да ми вееш с ветрилото.

— Но засто? — настояваше Елси, вече решила да се раздели с драгоценната тайна. — Леля Хелън ми даде половин долар, за да го дам на Деби и да ѝ благодаря за вкусотиите, които ѝ е приготвяла. Деби толкова се зарадва! Та затова писах писмото — да кажа на Хелън колко много се е зарадвала Деби. Ето, това е тайната. Страхотно, нали? Ама докато си жива, не бива да я казваш на ни-ко-го!

— Няма — усмихна се Кейти.

Елси седя на леглото и маха над Кейти чак до вечерта. Гонеше мухите с ветрилото и „шъткаше“ на децата, които напиреха да влязат. Няколко пъти пита Кейти:

— Наистина ли искаш да остана?

И цялата засияваше, когато по-голямата сестра отговаряше:

— Да!

Но ако питате мен, Кейти не беше напълно искрена, защото преливащото от внимание момиченце на леглото, към което се бе отнесла толкова несправедливо, повече ѝ пречеше, отколкото помагаше.

„Веднъж да оздравея, ще се държа много мило с нея“, мислеше си Кейти и се мятеше насам-натам.

Тази нощ леля Изи спа при нея. Кейти имаше треска. Доктор Кар се върна сутринта. Кейти чувстваше силни болки, а очите ѝ трескаво горяха.

— Татко, трябва ли да лежа цяла седмица? — разплака се тя.

— За съжаление, да — отговори баща ѝ с доста притеснен и сериозен глас.

— О, Боже — изхлипа Кейти. — Как ще изтърпя цяла седмица?

ДЕВЕТА ГЛАВА

ТЕЖКИ ДНИ

Ако някой беше казал на Кейти, че в края на седмицата все още ще лежи и ще чувства болки, без да се знае кога ще ѝ разрешат да става, тя сигурно щеше да полудее! Нещо като че ли я бодеше и хич не я свърташе в омразното легло. Всеки ден питаше баща си, готова да се разплаче:

— Не може ли да стана и да сляза долу?

Бащата поклащаше глава и Кейти се разплакваше. Но когато опиташе да се надигне, гърбът я заболяваше силно и тя отново отпускате натъртените си кости върху меките възглавници.

Един ден гърбът я заболя толкова рязко и силно, че Кейти не си и помисли за ставане. Занизаха се безкрайни тежки дни и ноци, през които леля Изи като че ли изобщо не си лягаше. Доктор Кар почти не излизаше от стаята на дъщеря си. Идваха и други лекари, които я преглеждаха, а после си шепнеха. Всичко приличаше на някакъв ужасен дълъг кошмар, от който Кейти не можеше да се пробуди. Понякога надигаше глава и долавяше гласове, мяркаше подсмърчащите Елси и Кловър на прага на стаята или зърваше леля Изи да ситни безшумно на пръсти. После отново падаше мрак и Кейти усещаше единствено силната болка. Най-обичаше да спи, защото тогава не я болеше.

Няма да се спирам с подробности на състоянието на Кейти, защото знам, че се нажалявате за милото болно момиче. Полека-лека болките ѝ намаляха и Кейти се поуспокои. Чувстваше се много по-добре. Тогава започна да се оглежда и да задава въпроси.

— Откога съм болна?

— Вчера станаха четири седмици — отговори баща ѝ.

— Четири седмици! — ахна Кейти. — Така и не съм разбрала. Много ли бях болна?

— Да, мила. Но сега си значително по-добре.

— И какво точно съм си натъртила, когато паднах от люлката?

— Как да ти обясня, мила Кейти...

— Опитай, тате.

— Ами... става дума за гръбнака, нали знаеш, дългата кост, която минава по целия гръб?

— О! Аз пък мислех, че гръбнак означава някаква болест. Защото Кловър беше казала, че Хелън страда от гръбнак.

— Гръбнакът е дълга кост, която се състои от много малки костици или прешлени, а в средата им минава нещо като нишка от нерви — гръбначният мозък. Хората чувстват благодарение на нервите. Гръбначният мозък е защитен с мека ципа. Когато си паднала, един от прешлените е наранил ципата, възпалил се е нерв и затова толкова те болеше. Разбра ли сега?

— Горе-долу. — Кейти не схвана всичко, но беше твърде уморена, за да задава въпроси. След малко попита: — И сега добре ли съм вече? Може ли да стана и да слеза долу?

— За съжаление е твърде рано — каза доктор Кар с престорено спокоен глас.

Кейти не зададе повече въпроси. Мина още една седмица, после още една. Гърбът почти не я болеше. Само от време на време и то за няколко минути. Кейти спеше спокойно, хранеше се и седеше в леглото, без да ѝ се завива свят. Но пъргавите ѝ крака тежаха като олово и момиченцето не можеше нито да стои право, нито да ходи.

— Чувствам краката си толкова странно, като краката от черен мрамор на оня принц от „Хиляда и една нощ“. Защо тежат така, татко? Кога ще се оправят?

— Няма да бъде скоро. — Докторът се замисли и реши, че може би ще бъде по-добре да ѝ каже истината. — Съжалявам, мила Кейти, но се налага да останеш в леглото още дълго време.

— Колко дълго? Още един месец ли?

— Не мога да кажа точно колко. Докторите, пък и аз, смятаме, че травмата на гръбнака ти ще отзвучи, защото организмът ти е млад и силен. Но трябва да мине доста време. Налага се да лежиш месеци, а може би и повече. Единственият лек са времето и търпението. Знаем, че ти е тежко — добави бащата, защото Кейти започна да рони сълзи, — но за теб има надежда. Помисли си за горкичката Хелън, която живее прикована на легло без никаква надежда.

— О, татко — ридаеше Кейти. — Как можах да се кача на люлката! Каква беда ме сполетя от едно нищо и никакво люлеене!

— И от едно непослушание — нали леля Изи каза да не се люлеете! Нали помниш онова нищо и никакво пиронче и подковата? Ако беше я послушала...

За Кейти шестте седмици след този разговор бяха най-дългите седмици в нейния живот. Дните се влачеха бавно един подир друг. Всеки ден изглеждаше по-досаден и по-тъжен от предишния. Кейти беше унила и нищо не я интересуваше. Кловър и Сеси я посещаваха, разказваха ѝ за игрите, но това я натъжаваше още повече. Кейти плачеше, а леля Изи забрани на децата да я безпокоят толкова често. Те съжаляваха болната си сестра. Тя все плачеше, а в стаята бе толкова мрачно и потискащо, че забраната не ги натъжи кой знае колко. Кейти караше леля Изи да пуска пердетата, лежеше нещастна на тъмно и се самосъжаляваше. Всички бяха много мили и внимателни, ала тя бе твърде отчаяна, за да го оцени. Леля Изи препускаше нагоре-надолу и носеше разни неща, с които се надяваше да я зарадва, но Кейти едва прошепваше: „Благодаря“ и изобщо не забелязваше умората на леля си. Беше принудена да лежи в това отвратително легло и съвсем не ѝ беше до благодарности.

Ако дните бяха тежки, то нощите бяха непоносими. Леля Изи спеше, а Кейти лежеше с отворени очи и плачеше безутешно.

Мислеше си за всички хубави неща, които бе мечтала да направи, когато порасне. Но ето че плановете ѝ бяха провалени. Баща ѝ я успокояваше, че ще се подобри, но на нея не ѝ се вярваше. Дори да оздравееше, кой щеше да ѝ върне изгубеното време и кой би имал нужда от нея? О, Боже, плачеше Кейти, какъв ужас, какъв ужас!

Първият светъл проблясък беше писмото на братовчедката Хелън до леля Изи. Тя го отвори на светло до прозореца и каза на доктор Кар:

— Пише, че тези дни ще мине покрай нас на път за вкъщи, но смята — трябва да признае основателно — че един болен на легло ни стига и затова няма да ни гостува пътьом. Кейти наистина иска толкова грижи...

— Лельо Изи! — обади се Кейти, — толкова бих желала Хелън да се отбие! Пиши ѝ да дойде, моля те! За един ден поне! Много искам да я видя! Много! Тате, моля те!

Кейти почти се разплака.

— Добре, мила, щом толкова много искаш — рече доктор Кар. — Това ще затрудни леля Изи, но тя е толкова добра, че ще се съгласи, надявам се. Нали, Изи? — Докторът погледна сестра си в очакване на отговор.

— Добре, добре — бързо каза лелята.

Кейти засия и за пръв път прегърна леля си с две ръце и я целуна.

— Благодаря ти, мила лельо!

Лелята се разтопи от радост. Нищо че непрекъснато мърмореше, нейното сърце бе добро, но Кейти никога досега не се беше разболявала толкова тежко, за да го разбере.

Няколко дни подред Кейти тръпнеше от нетърпение. Най-сетне братовчедка ѝ пристигна. Този път Кейти не беше на стълбите да я посрещне, но доктор Кар я донесе на ръце в стаята и я настани на големия стол до леглото.

— Тук е много тъмно — каза Хелън, след като се целунаха с Кейти и си поговориха. — Не ти виждам лицето. Ще ти бъде ли неприятно, ако помоля да дръпнат пердетата?

— О, не. Пускаме ги заради слънцето, защото понякога ме дразни. Кловър, дръпни малко пердетата.

— Е, сега вече виждам.

Кейти имаше доста изтощен вид. Лицето ѝ се беше удължило, а от непрестанния плач очите ѝ бяха подпухнали. Леля Изи я беше сресала два пъти сутринта, но Кейти отново се беше разрошила и косата ѝ стърчеше като бухнал храст. Момиченцето беше облечено в нощница с доста грозновати шарки. Стаята, макар чиста и подредена, действаше потискащо със строените до стената столове и върволицата от шишета с лекарства на полицата.

— Отвратително, нали? — каза Кейти, след като Хелън огледа стаята. — Всичко тук е ужасно. Но нали ти дойде, вече не го забелязвам! О, Хелън, това беше истински кошмар!

— Знам, знам, разказаха ми — съчувствено рече братовчедката.
— Голямо изпитание, мила Кейти, голямо.

— Чудя ти се как съумяваш да бъдеш все усмихната, мила и търпелива, след като се чувстваш непрекъснато толкова зле! Не можеш да ставаш, да ходиш, да се разхождаш! — Кейти пак се разрида.

Хелън помълча, погали главата на Кейти и каза:

— Нали знаеш, че след време ще оздравееш?

— Да, татко ми каза. Но кой знае колко ще бъде това време. Изпускам толкова интересни неща. Нищо не мога да правя в това легло, нищо!

— А какво искаш да правиш?

— Искам да уча, да помагам на хората, да стана известна. Да се грижа за децата — нали мама заръча така. А сега дори не мога да ходя на училище. Дори и да оздравея, то ще бъде след много време, а децата ще са пораснали и няма да имат нужда от мен.

— Но защо трябва да чакаш да оздравееш?

— А какво мога да правя в това легло?

— Много неща. Да ти кажа ли как бих се успокоила, ако бях на твоето място?

— Моля те! — с интерес възкликна Кейти.

— Ами бих си казала следното: Кейти Кар, ти искаш да ходиш на училище, за да бъдеш учена и полезна на другите. Имаш късмет, защото Господ те кани в Училището си, където можеш да научиш хиляди хубави неща. Може да те задържи само един срок, а може три или четири, но колкото и да е, възползвай се от тази голяма възможност!

— Какво е това Училище? Не разбирам.

— То се нарича Училището на скръбта — усмихна се мило Хелън. — Класната стая е стаята, в която се намираме сега. Правилата са доста строги, но не и за добрите ученици, които скоро ги оценяват и разбират ползата от тях. Уроците също не са леки, но колкото повече учиш, толкова по-интересно ще ти бъде.

— И какво се учи? — попита Кейти, вече заинтригувана, сякаш слушаше интересна приказка.

— Един от уроците се казва „Търпение“. Това е може би най-трудният урок. Учи се на части, не наведнъж, като след всяка научена

част урокът става все по-лесен. Има урок „Приветливост“. А също и „Да виждаме само добрата страна“.

— Понякога е много трудно да виждаш само добрата страна — тъжно рече Кейти.

— Не е вярно! Всичко има две страни! Не знаеш ли? Едната е лека и приятна и ако гледаш нея, ще се справяш лесно с всичко. Но ако виждаш само лошата страна, животът ти ще бъде труден. Не са малко хората, които доста се измъчват, защото виждат само нея!

— Леля Изи е май от тях! — Кейти се засмя и това развесели братовчедка ѝ.

— Да, така е, но тя често поглежда и хубавата страна — само дето е трудно да го забележиш. Колкото до децата, те са различни. Такива са хората, съвсем не си приличат като саксиите с цветя. Ако искаме да разберем другите, първо трябва да помислим добре и тогава да ги преценяваме. Съветвам те да опиташ. Докато опитваш, ще научиш много неща, които ще те улеснят да помагаш на хората.

— Ех, де да можех! — въздъхна Кейти. — А какво друго се учи в Училището?

— Учи се за Надеждата. За нея трудно се намират учители. Слънцето например е един учител по Надежда. То седи пред прозореца всеки ден и само чака удобна възможност да се вмъкне в стаята и да хване ученика за ушите. Слънцето е първокласен учител. На твое място не бих го отпъждала. И всяка сутрин бих си повтаряла: Татко казва, че ще оздравея. Това може би ще стане утре! Тогава днес е последният ден на болестта ми и смятам да го прекарам хубаво, като направя стаята си от красива по-красива, та всички да я запомнят. А сега — няколко думи за урока „Редът“. Нали знаеш, че училищните стаи трябва да са подредени. Болните трябва да изглеждат свежи и приятни като розите!

— Ох, нямаш представа колко е досадно да си винаги сресан и с хубава външност! Защото никога не си била небрежна към тези неща, каквато съм аз. Ти си родена с чувство за ред.

— Няма да спорим по този въпрос, Кейти, но, ако искаш, ще ти разкажа историята на едно познато момиче, което не беше родено с чувство за ред.

— Разкажи ми, разкажи ми — настоя Кейти, обзета от любопитство.

Хелън ѝ действаше чудотворно — за пръв път от дни наред Кейти бе заинтригувана и изглеждаше толкова оживена.

— Момичето беше буйно и обичаше да тича, да се катери, да язди и да прави какви ли не лудории. Един ден обаче пострада при нещастен случай. И така остана неподвижно за цял живот. Трябваше да лежи и да търпи непрестанни болки и никога повече да не може да прави нещата, които обича.

— Също като теб и мен! — прошепна Кейти и хвана Хелън за ръката.

— По-скоро като мен, защото ти имаш надежда, че ще се оправиш скоро. Момичето чу тъжната вест, ала не се отчая, защото беше толкова зле и мислеше, че ще умре. Но постепенно започна да се чувства по-добре. Тогава си представи дългите години, които му предстояха, и болката, която тази мисъл му причини, бе наистина нетърпима. Момичето беше толкова нещастно, че нищо не го интересуваше. То нямаше леля Изи да се грижи за него и стаята му бе винаги разхвърляна. Навсякъде — прах и безредица, мръсни лъжици и шишета с лекарства. То не се решеше и изглеждаше ужасно. Момичето имаше добър баща, който всяка сутрин идваше и седнаше на леглото ѝ. Един ден той ѝ каза: „Дъще, за съжаление ти ще живееш дълго в тази стая. Би ли направила нещо за мен?“ Момичето много се изненада, защото смяташе, че вече нищо за никого не може да направи. И попита: „Какво?“ „Искам да подредиш и да направиш така, че да ми е приятно, когато идвам да те виждам. Не бива да е тъмно и мръсно! На масата трябва да има цветя, а слънцето да свети в прозореца. Ще ми доставиш ли това удоволствие?“ „Да“, отвърна момичето и въздъхнало, защото съвсем не му се занимавало с такива неща. А бащата продължи: „Освен това искам и ти да си хубава. Нощниците и халатите могат да бъдат красиви и да изглеждат като рокли. Едно несресано и небрежно облечено болно момиче — това е неприятна гледка. Поръчай си хубави дрехи и отсега нататък се издокарвай! Не искам моята Хелън да изглежда като повлекана.“

— Хелън ли?! — зяпна Кейти. — Това да не си била ти?!

— Да — усмихна се братовчедка ѝ. — Без да искам си казах името. И така, татко излезе и аз се огледах. На какво приличах само! Косата ми изглеждаше като гнездо, а и нали бях все смръщена от болките, лицето ми се беше набръчкало като на стара баба.

Кейти се загледа в гладкото лице и в лъскавата коса на братовчедка си.

— Не мога да повярвам, че косата ти може да е била рошава.

— И рошава, и сплъстена. Твоята е нищо в сравнение с моята тогава. Замислих се, че това е доста егоистично от моя страна и реших да положа старания, за да изглеждам добре. Заболеше ли ме, разтривах челото си с пръсти и така лицето ми повече не се кривеше от болките. Постепенно бръчките изчезнаха и повече не се появиха! Отначало ми беше много трудно да организирам ред в стаята и да поддържам добрия си вид. Но постепенно свикнах и вече не се затруднявах. Заслужаваше си усилията, защото виждах, че татко е много щастлив. Той се гордееше с бодрата си дъщеря и вече не страдеше, тъй като не бях болна и отпусната в леглото. Стаята ми стана любимото място на татко. Той прекарваше всяка свободна минута при мен и сега всичко в нея ми напомня за него.

Хелън се просълзи и млъкна. Кейти искаше да научи още за нея. Учудващият факт, че Хелън невинаги е била толкова добре, колкото изглеждаше сега, ѝ подейства утешително.

— Смяташ ли, че и аз мога да направя всичко това? — попита Кейти.

— Кое? Да се срещнеш ли? — усмихна се Хелън.

— Не, имам предвид — да бъда мила и внимателна към хората. Разбираш, нали?

— Сигурна съм, че можеш.

— Какво да направя първо? — попита Кейти, която изгаряше от желание да се промени.

— Първо трябва да отворим капациите на прозорците и така стаята ще стане по-приветлива. Взимаш ли всичките тези лекарства?

— Не, взимам само онова лекарство в голямата бутилка със синия етикет.

— Тогава помоли леля Изи да махне другите лекарства. Аз ще помоля Кловър всеки ден да ти носи букет цветя за вазата. Къде е хубавата бяла вазичка?

— Ами... счупи се в деня, след като ти замина. В същия ден, когато паднах от люлката — тъжно промълви Кейти.

— Е, нищо, не се разстройвай. Знам къде е дървото, на което растат такива вази, и ще ти откъсна друга! Като оправиш стаята, вземи

си учебниците и учи всяка сутрин по няколко часа.

— О! — ужаси се Кейти.

Братовчедка ѝ се усмихна.

— Знам, че да решаваши задачи и да учиши география не е най-интересното занимание на света. Но ако се постараяш, ще видиш, че ще останеш доволна. Пък и няма да изоставаш с уроците, ще си наваксваш. Да учиш, е все едно да се грижиш за градина, където се иска труд за всяко едно цвете! Но пък после ще се радваш, както човек се радва на всяко отгледано от него растение.

— Добре — унило рече Кейти. — Ще се опитам. Но то си е жива скука — да учиш сам-самичък... Друго трябва ли да направя?

В този миг вратата изскърца и Елси подаде глава.

— О, Елси, изчезвай! — викна Кейти. — С Хелън си говорим и не искаме да ни безпокоиш!

Не го каза грубо, но въпреки това Елси се натъжи. Затвори вратата и си тръгна.

Хелън не продума. Седеше замислено и мълчеше.

— Кейти — заговори най-сетне тя, — нали ми каза, че ти е мъчно, защото, докато си болна, не би могла да помагаш на децата? Смятам, че може да бъде намерен изход!

— Какво имаш предвид?

— Ти можеш да им помагаш. Дори много повече сега, отколкото преди, когато беше здрава и хвърчеше насам-натам. Можеш да правиш много неща за тях!

— Не те разбирам. Та през повечето време аз дори не знам къде са и какво правят. А не мога да стана и да тръгна подир тях, нали?

— Ако разкрасиш стаята си, на тях ще им бъде приятно да седят при теб. Голямото предимство на болния човек е, че е винаги на разположение. Винаги може да бъде намерен. А ако близките му го обичат, болният се превръща в душата и сърцето на целия дом! От теб зависи да направиш от стаята си уютен кът за децата — да идват при теб, когато са тъжни, уморени или пък радостни, да вярват, че Кейти винаги ги чака с любов и така битката е спечелена. Със съвети трудно се помага. Най-лесно се помага, когато хората живеят заедно и всеки ден правят каквото могат един за друг. Когато се случи така, че не си в състояние да участваш активно в живота, тогава най-добре можеш да

помогнеш на другите, защото не си зает със собствените си проблеми. Извинявай, то май стана цяла проповед, а ти сигурно си уморена.

— Не, не, не съм. — Кейти не пускаше ръката на Хелън. — Чувствам се толкова добре! О, Хелън, толкова ще се старая!

— Няма да ти бъде лесно. Ще има дни, в които ще те боли глава, ще се дразниш от всичко и всички и ще искаш да останеш сама. Ще има дни, в които Кловър и децата ще влязат, както Елси преди малко, но ти ще се занимаваш с нещо друго и няма да искаш да те прекъсват. Помни, че всеки път, когато проявиш егоизъм и раздражение, ти ги отблъскваш от себе си. Те са малки обичливи същества, съжаляват те и затова сега не ти се сърдят. Но постепенно ще свикнат с това, че си болна, и ако не си ги спечелила за приятели, те ще се отчуждят от теб.

Влезе доктор Кар.

— Татко, да не би да искаш да ми отнемеш Хелън?

— Затова съм дошъл. Много дълго разговаряхте. Хелън сигурно е много уморена.

Кейти за малко щеше да се разплаче. Но преглътна сълзите. „Първият урок по търпение“, помисли си тя и успя да се усмихне на баща си.

— Добре си, нали? — наведе се Хелън и я целуна, а после прошепна: — Кейти, най-хубавото на моето, а вече и на твоето Училище е, че Учителят е винаги наоколо! Никога не ни напуска. Ако нещо ни притеснява, той е винаги до нас, готов да ни помогне. Затрудни ли те някой урок, не се страхувай да го помолиш за помощ.

През нощта Кейти сънува странен сън. Опитваше да научи урока си, но учебникът не можеше да се отвори. Виждаше само малка част от страницата. Не познаваше езика. Беше ѝ много интересно, но напразно се опитваше да разбере какво пише.

— Няма ли някой да ми помогне? — извика Кейти.

Зад гърба ѝ се протегна една ръка, разтвори учебника и започна да сочи с показалец редовете. Кейти прочете страницата. Вдигна очи и срещна очите на едно много красиво лице. То ѝ се усмихваше.

— Защо веднага не ме попита? — дочу се глас.

— Ти! Хелън ми каза за теб! — възкликна Кейти.

Кейти очевидно говореше насън, защото леля Изи се събуди и попита:

— Искаш ли нещо?

Момиченцето седна в леглото, а сънят изчезна. Първите слънчеви лъчи пълзяха през прозореца, а леля Изи, подпряна на лакът, гледаше учудено и сънливо племенницата си.

ДЕСЕТА ГЛАВА

СВЕТИ НИКОЛА И СВЕТИ ВАЛЕНТИН

— Какво правят децата? Не съм ги виждала от закуска? — попита Кейти и остави книгата „Норвегия и норвежците“, която четеше за четвърти път.

Леля Изи шиеше. Тя погледна Кейти и отвърна.

— Не знам. Сигурно са у Сеси или някъде другаде. Предполагам, че скоро ще се върнат.

Гласът ѝ звучеше някак особено, но племенницата ѝ не забеляза.

— Измислих нещо и исках да им го кажа — продължи Кейти. — Няма да е лошо, вместо в детската стая, да закачат чорапчетата си тук, при мен. За да мога да гледам, когато отварят подаръците си. Ще бъде толкова забавно! Разрешаваш ли, лельо Изи?

— Защо да не разрешавам?

Кейти погледна леля си и се учуди, защото тя като че ли едва сдържаше смеха си.

Откакто си замина Хелън, бяха изминали повече от два месеца. Зимата бе вече дошла. Валеше сняг. Кейти гледеше танца на снежинките през прозореца, но от това не ѝ ставаше по-студено. Напротив. Стаята ѝ ставаше по-топла и по-уютна. В камината гореше огън. Всичко беше подредено, въздухът ухаеше на резеда от цветята във вазата, а Кейти изглеждаше съвсем различно от онова нещастно момиче в предишната глава.

Макар и за един ден, посещението на Хелън ѝ помогна много. Не че Кейти стана изведнъж съвършена! Това не става дори и в книгите. Важното е всичко да започне както трябва и после нещата се нареждат. Кейти вече леко пристъпваше, макар и неуверено. Често залиташе и сядаше съкрушена, но постепенно се подобряваше — за разлика от онези тъжни дни, в които бе решила, че никога няма да се изправи на крака. Тогава Кейти беше раздразнителна и сърдита на всички, гонеше децата от стаята и непрестанно лееше горчиви сълзи. Но сега

момиченцето се бе стегнало и не се предаваше. При това учеше уроците си най-старателно.

Хелън не забравяше Кейти. Почти всяка седмица и изпращаше малко подаръче. Понякога изпращаше кратко писъмце, понякога интересна книга, списание или някакво украшение за стаята. Червеният халат, с който Кейти стоеше облечена, бе подарък от Хелън, а също — картините с есенни листа в лъскави рамки и поставката за книги. Кейти лежеше, оглеждаше стаята си с удоволствие и имаше чувството, че Хелън беше наоколо с цялата си доброта.

— Как искам да сложа подарък във всяко чорапче — замислено промълви Кейти. — Но имам само ръкавици за татко и малки юзди за Фил. — Тя извади изпод възглавницата юздите за игра, които бе изплела от шарена вълна и украсила с весели пискюлчета. После изведнъж се сети: — Ще дам розовия си колан на Кловър. Само веднъж съм го слагала и мисля, че няма никакви петна. Лельо Изи, би ли ми го донесла? Той е в горното чекмедже.

Лелята ѝ подаде колана. Беше като нов и двете решиха, че е чудесен подарък за Кловър.

— Коланите сигурно няма да ми трябват още дълго време — тъжно рече Кейти, — а Кловър много ще се зарадва!

След малко продължи с весел глас.

— Трябва да измисля нещо и за Елси. Лельо Изи, знаеш ли, че Елси е най-милото момиченце на света!

— Радвам се, че и ти мислиш така — каза лелята, която имаше слабост към Елси.

— Тя си няма бюро, а Джоана толкова иска шейна... Но това са големи подаръци. А аз имам само два долара и двайсет и пет цента.

Лелята излезе от стаята, без да продума. След малко се върна. Държеше нещо в ръка.

— Кейти, аз се чудих какво да ти подаря за Коледа, защото Хелън ти изпраща толкова много неща, че май вече всичко си имаш. Затова реших да ти подаря ето това, а изборът оставям на теб. Щом си решила да правиш подаръци на децата, вземи подаръка си отсега. — И лелята остави на леглото нова-новеничка петдоларова банкнота!

— Колко си добра! — възкликна Кейти, пламнала от радост. Напоследък леля Изи беше толкова великодушна! Сигурно защото

Кейти вече гледаше на всичко от добрата му страна и самата тя бе променена.

Кейти вече имаше седем долара и двайсет и пет цента — истинско богатство. Тя описа какво бюро би искала за Елси.

— Няма нужда да е много голямо, но да има покривка от синьо кадифе и мастилница със сребърно капаче. Моля те, купи й също малко пликове, листове за писма и красива дървена писалка — най-красивата, която продават. О, май ще трябва и катинарче с ключе. Не забравяй за тях, леля Изи.

— Няма. Нещо друго?

— Бих искала шейната да е зелена и да има някакво хубаво име. Например ако имат „Хвърчащата стрела“, а? Джоана веднъж видя една такава шейна и ужасно я хареса. Ако останат пари, моля те, избери две хубави книги за Дори и Сеси, и сребърен напръстник за Мери. Старият й напръстник е като решето. Не забравяй да вземеш бонбони. А и нещо за Деби и за Бриджет, нещо мъничко. Е, това е всичко!

Как мислите, щяха ли да стигнат седем долара и двайсет и пет цента за всичко това? Леля Изи трябваше да е магьосница, за да накупи толкова много подаръци за тези пари. Но тя успя. И на другия ден подаръците пристигнаха опаковани. Кейти сияеше от радост, докато ги разопаковаше.

Леля Изи бе изпълнила точно поръчките й.

— За съжаление нямаше „Хвърчаща стрела“ и взех „Снежна мълния“.

— Няма значение. И тази е много хубава.

— О, скрий ги, скрий ги — уплашено каза Кейти, защото пред вратата се чува стъпки. — Някой идва!

Но това беше баща й, който мина покрай натоварената с пакети леля Изи.

Кейти се зарадва, че остана насаме с баща си, защото искаше да си поговорят. Ставаше дума за подаръка на леля Изи.

— Татко, ще можеш ли да намериш онази книга, която четеше Хелън, и която леля Изи толкова хареса? Не си спомням заглавието... Ставаше дума за някаква сянка. Само дето похарчих всичките си пари...

— Ще измислим нещо — успокои я доктор Кар. — „Сянката на кръста“ — нали така се казваше? Ще я купя следобед.

— О, тате, благодаря ти! И моля те, гледай да е с кафява корица, на Хелън беше с кафява корица. И внимавай леля Изи да не я види!

— Ако трябва, ще глътна книгата заедно с кафявата подвързия — засмя се баща ѝ. Той беше доволен, защото Кейти отново проявяваше интерес към живота.

Тези вълнуващи тайни сякаш обсебиха мислите на Кейти и тя почти не се сецаше за децата, които трети ден само минаваха, без да се заседяват в стаята ѝ. След вечеря обаче всичките нахлуха при нея, весели и засмени, сякаш идваха от празненство.

— Нямах представа какво сме правили — заяви Фили.

— Млъкни, Фил! — сгълча го Кловър и раздаде чорапите, които стискаше в ръка.

Дори окачи чорапчето в единия ъгъл на полицата над камината, а Джоана — в другия ъгъл. Кловър и Фил окачиха чорапчетата си едно до друго на дръжките на шкафа.

— Ще сложа моя чорап близо до Кейти, та първото нещо, което да види сутринта, да е това! — заяви Елси и окачи чорапа на рамката на леглото.

Всички насядаха около камината и написаха желанията си на листчета, които, хвърлени в огъня, трябваше или да литнат през комина, или да изгорят. Литнеха ли през комина, това беше знак, че дядо Коледа ще им донесе желания подарък.

Джоана написа: шейна, кукленски сервиз и продължението на „Швейцарското семейство Робинзон“.

Дори написа: „Сливоф кейк, нова Билбия, Хари и Лъки, Калидископ, и всичко, което поиска Дядо Коледа.“

Листчетата им просто изчезнаха в пламъците. Никой не разбра как стана това. Според Джоана листчетата литнаха в комина, според Дори — не.

Фил внимателно пусна своето листче, но то изгоря.

— Няма да получиш онова, което искаш — каза Дори. — Какво написа, Фил?

— Нищо. Само Фили Кар.

Децата се развикаха.

— Аз написах „бюро“! — тъжно рече Елси. — Ама листчето ми изгоря.

Кейти се засмя.

На листчето на Кловър пишеше: „Бори се и Побеждавай, кожени ръкавички, маншон, хубави боички!“. Нейното листче полетя устремно към комина.

— Колко странно! Това е единственото листче, което литна!

Кловър беше хитруша и малко преди да пусне желанията си, отиде и отвори вратата на стаята. И листчето ѝ се понесе към комина заради образувалото се течение.

Леля Изи дойде след малко и нареди веднага да си лягат.

— Нали знам колко рано ще станете утре и ще запрепускате из къщата! Хайде, бързо в леглата!

Децата си отидоха и Кейти се замисли, че никой не предложи да окачи чорапче и за нея. Стана ѝ малко мъчно, но си каза, че сигурно бяха забравили.

След малко дойдоха баща ѝ и леля Изи, за да сложат подаръците в чорапите. Беше много забавно. Те наредиха чорапчетата върху леглото и Кейти подреди подаръците.

В дупките за пръстите напъха бонбонки, а отгоре — увитите в бяла хартия пакетчета, надписани и вързани с панделки.

— Какво е това? — попита доктор Кар и посочи едно дълго малко пакетче в чорапа на Кловър.

— Пила за нокти — отговори леля Изи. — Кловър има нужда от нова пила.

Доктор Кар и Кейти избухнаха в смях.

— Дядо Коледа има да се чуди какво е това! — рече той.

— Ако не използва пила, това говори лошо за него — сериозно каза леля Изи.

Бюрото и шейната бяха много големи и затова стояха увити и подпрени до стената. В десет часа всичко беше готово и Кейти остана сама. Тя дълго гледа странните сенки на чорапчетата, които се олюляваха пред камината. После заспа.

Имаше чувството, че е спала само минута, когато някой я събуди. Беше вече утро. Фили, още по нощница, се бе покатерил на леглото. Той се наведе и я целуна. Другите полуоблечени деца скачаха радостно с чорапчета в ръка.

— Честита Коледа! Честита Коледа! — викаха те. — О, Кейти, какви прекрасни подаръци!

— О! — ахна Елси, защото в този миг видя бюрото. — Значи дядо Коледа изпълни желанието ми! Но тук пише „От Кейти“! О, Кейти, толкова съм щастлива! — Елси прегърна Кейти и се разплака от радост.

Но какво беше това нещо до леглото? Кейти потърка очи — то не беше там, когато заспа! До леглото се мъдреше елхичка в червена саксия. Саксията бе облепена със златни лентички, звездички и кръстчета и имаше весел и празничен вид. По клонките висяха портокали, орехчета, лъскави червени ябълки, пуканки, нанизани от дребни плодове и пакетчета със сини и червени панделки. Кейти извика възхитена.

— Коледно дърво за теб! Защото си болничка — викнаха децата в един глас и се хвърлиха да я прегръщат.

— Сами го направихме — похвали се Дори, скачайки на един крак. — Аз залепих звездите!

— А аз направих пуканките! — заяви Фили.

— Харесва ли ти? — попита Елси и се стгуши до Кейти. — Пакетчето със зелената панделка е моят подарък. Искан да ти взема нещо още по-хубаво. Хайде, отваряй си подаръците!

В пакетчетата имаше какво ли не. Никой не беше помагал на децата в приготвянето им. Подаръкът от Елси беше мека сива бърсалка за писец във формата на котенце. А подаръкът от Джоана — червено метално кукленско сервизче за чай.

— Каква прелест! — зарадва се Кейти от сърце.

Вярвам подаръкът от Дори няма да ви разочарова. Той представляваше огромен паяк, в червено и жълто, който се тресеше, когато дръпнеш края на вързаната за него връвчица.

— Разубеждавах ме да го купя, но аз настоях — каза Дори. — Нали е забавен?

— Много! — засмя се Кейти, а Дори дърпаше ли дърпаше връвчицата, за да ги плаши.

— Играй си с него, когато ни няма и си сама — доволно заяви Дори.

— Ти май не видя на какво сме сложили елхичката — обади се Кловър.

Кейти се наведе — саксията бе поставена на голям красив стол с висока тапицирана облегалка и поставка за краката.

— Това е от татко. Може да се накланя назад и да става като легло. Татко каза, че скоро ще можеш да седиш на него до прозореца и да ни гледаш как играем.

— Наистина ли каза така? — попита Кейти, а в гласа ѝ се прокраднаха нотки на съмнение. Все още изпитваше силни болки, когато се движеше.

— Виж какво има на дръжката на стола! — каза Елси.

Каква беше радостта на Кейти, когато видя сребърна камбанка, на която беше гравирано името ѝ.

— От Хелън е! За да звъниш и да ни викаш — поясни Елси.

А на другата дръжка на стола висеше книгата „Широкият бял свят“ с пожелания от Сеси. И голям пакет сушени череши от госпожа Хол, която правеше най-вкусните сушени череши на света!

Кейти се просълзи и каза:

— Колко сте мили всички до един!

Децата решиха, че това бе най-хубавата Коледа досега. Кейти не можа да се присъедини към това мнение, но също беше много радостна и щастлива.

След няколко седмици започна да сяда на стола. Бързо свикна — той беше толкова удобен. Леля Изи я обличаше сутрин, после придърпваше стола до леглото, помагаше ѝ да се премести на него. Столът беше на колелца и малко друсаше, докато леля Изи я взеше до прозореца, но Кейти стискаше зъби, защото я очакваше прекрасната гледка навън — облаците, хората, които минаваха, децата, въргалящи се в снега. Беше ѝ много приятно да седи там и да ги гледа. Радостта ѝ може би биха разбрали единствено онези, които не са ставали шест месеца от леглото, заобиколени само от четири стени. С всеки изминал ден Кейти ставаше все по-бодра и по-весела. Един път, докато си приказваше със Сеси, Кейти възкликна:

— Как ми се иска след тази хубава Коледа да има и друг такъв празник! Няма ли някой светия, който скоро да празнуваме? Че за друг човек, освен за Хелън не се сецам, ама тя не можа да ни посети.

— Има! Свети Валентин!

— Вярно! Колко си ми умничка! — плесна Кейти с ръце. — Сеси, хайде да измислим нещо хубаво за празника на Свети Валентин! Двете момичета си зашепнаха тайнствено. Какво си говореха ли? Ще разберете по-късно.

Свети Валентин беше следващия петък. Децата се върнаха от училище в четвъртък следобед, леля Изи ги посрещна и ги накара да се качат горе, да се измият и срешат, защото Сеси бе специално поканена на чай.

— Но Сеси е тук почти всеки ден — учуди се Дори. — Защо трябва да си мия лицето?

— Да, но днес чаят е специален, ще го прием в стаята на Кейти. За всеки има и покана.

Поканите представляваха малки, красиво написани бележчици:

„Най-учтиво ви каним на чай в двореца на кралица Кейти. Тази вечер в шест.“

Това променяше нещата. Децата се втурнаха към банята и след няколко минути, сресани и умити, застанаха пред вратата на двореца. Почукаха тържествено. Всичко трябваше да бъде изискано!

Вече ги чакаха. Кейти седеше на стола близо до прозореца, до нея — Сеси, а масата — с бяла покривка — беше отрупана с бисквити, сладко от ягоди, понички и големи чаши с мляко. Насред кръглата маса се мъдреше голяма торта с глазура. На глазурата бе изписано с розови букви: „Свети Валентин“.

— Празник ли имаме? — попита Дори.

— Ами утре е празникът на Свети Валентин! — обясни Кейти. — Затова Деби ни е приготвила всичко това.

Когато и последната буква от името на Светеца бе изядена, а масата разчистена и децата насядаха около камината, на вратата се почука.

— Кой може да е? — учуди се Кейти. — Кловър, виж моля те.

Кловър отвори вратата. На прага стоеше Бриджет и едва сдържаше смеха си. В ръката си държеше писмо.

— Госпожице Кловър, имаш писмо.

— За мен! — слисано рече Кловър и стана, за да вземе писмото.

— Много странно... — промълви тя. В плика имаше нещо твърдо. Кловър разчупи печата и отвътре изпадна мъничко кадифено иглениче във формата на детелина, с телена, обвита със зелена коприна, дръжчица. На игленичето имаше бележка:

*„Едни обичат розов храст
а пък лалета пъстри — други,
а трети — искат теменуги,
но най-обичам Кловър аз.*

*Без блясък в профил и анфас,
сред другите цветя живее,
не е на красотата фея,
но най-обичам Кловър аз.*

*И ако тя във труден час,
без пеперуди, е самичка,
оставам предана пчеличка
и най-обичам Кловър аз.“*

Това беше първата картичка, която Кловър получаваше за Свети Валентин.

— От кого ли е? — не можеше да се начуди тя.

В този миг на вратата отново се почука и всички скочиха. Пак беше Бриджет и пак носеше писмо.

— Госпожице Елси, за теб е.

Децата се скупчиха и Елси нетърпеливо отвори плика. Вътре имаше малък печат от слонова кост с името Елси, написано на староанглийски, и следното стихотворение:

*„Едно момиче мен
с любов ще утеша,
по-сладко и от мед,*

*ах, само да реши,
започва името ѝ с Е и свършва с И.*

*Коса — цвят кестеняв,
а погледът искри,
зъби — кристална сплав,
трапчинките са три,
започва името ѝ с Е и свършва с И.*

*Тя тича бързо и
лети като стрела,
отнейде изхвърчи,
жужжи като пчела,
започва името ѝ с Е и свършва с И.*

*Вий питате защо
обичам я? Гори
любов у мен като
лавина от искри
към нея — тя започва с Е и свършва с И.“*

— Прилича на вълшебна приказка — каза Елси, която беше ококорила очи като паници, докато Сеси четеше стихотворението на глас.

И отново чук-чук! Този път Бриджет донесе куп писма. Имаше писмо за всяко дете. А за Кейти — дори две!

— Колко странно — рече тя. Във второто писмо обаче позна почерка на Хелън, сложи го в джоба си и се приготви да слуша стихчетата в другите писма.

Писмото на Дори започваше с рисунка на сладкиш. Трябва да ви кажа, че напоследък Дори доста го боляха зъбите.

*„Джак Хорнър снощи
хапваше мощно
коледен пай зачервен,
но не знам какво лапна —*

*той гримаса внезапна
направи и ревна ранен.*

*Доброто му майче
чу го да плаче,
дотича при него: «Пак
какво си ял, боже!»
Но въпросът тревожен
по-силно разплака Джаск.*

*Ревеше той «Майко,
зъбите ми яко
танцуват, ще паднат, ай!
О, болка голяма!
Зъби вече нямам —
но искам си моя пай!»*

*Рева и се вайка
пред своята майка,
ушите ѝ чак проглуши.
Зъбите му млади
един доктор извади
и бързо проблема реши.“*

Децата се смяха от сърце на остроумното стихотворение.

В плика за Джоана имаше хартиена Червена шапчица и стихотворението:

*„Изпращам лика си на твоя адрес —
да видиш, че жива съм аз,
затуй не плачи ти за мене от днес,
пази твоя сребърен глас.*

*Изобищо вълкът не ме е изял —
в търбуха му виках и рих,
додето вълкът ме изплю побеснял*

и после се скри вдън гори.

*В къщурката малка със баба сме две,
щастливи говорим, предем
и правим ту сиренце, ту масълце,
а Вълчо изчезна съвсем.*

*Затуй не плачи, аз жива съм, знай!
Убиха вълка. Слушай, виж,
ела ако искаш привечер на чай
сама да се убедиш!“*

Джоана много се зарадва на стихотворението, защото Червената шапчица ѝ беше любимата героиня.

В плика на Фили имаше гумичка, а на голям лист с черно мастило пишеше:

*„Много лош към тебе бях,
под леглото ти се крих,
гумичките ти крадах
и ги дъвчех сам и тих.*

*Но ти викна: «Кой там чух?»
И така се стреснах, че
всички гумички изплюх,
освен мъничко парче.*

*Лош бях, съжалявам,
с мъст нищо няма да решим.
Връщам сдъвкания към
със молба да се сдобрим.*

Робер“

— А сега чуйте моето стихотворение — каза Сеси, която едва изчака Фили да свърши.

Ако аз съм птица,
ако ти си птица,
какво ще направим?
Ти ще бъдеш малката, аз ще съм голямата
и ще кацнем леко на дървото двамата,
и ще се целунем с човките си здрави —
това ще направим!

Ако аз съм риба,
ако ти си риба,
какво ще направим?
Ще махаме бързо със опашки радостни,
ще нахраним стридите и ще вършим пакости,
във игра със китове с теб ще се забравим —
това ще направим!

Ако съм пчелица,
ако си пчелица,
какво ще направим?
Хубав дом ще вдигнем във гората дъхава,
сладък мед ще носим сред уханни мъхове,
ти ще ме нахраниш, аз ще те нахраня —
това ще направим!

Валентин“

— О, това е най-хубавото стихотворение! — заяви Кловър.

— Не, моето е най-хубаво — възрази Елси. — А и Сеси няма печат! — добави тя и стисна още по-здро печатчето в ръката си.

— Кейти, ти си най-голямата и трябваше първа да прочетеш стихотворението си — каза Кловър.

— Моето не е нищо особено:

„С розата червена

*син синчец цъфти.
Захарта е сладка,
сладка си и ти.“*

— Не е хубаво! Как може така! — възмути се Елси, а очите ѝ заблестяха. — Ти трябваше да получиш най-хубавото стихотворение!

Кейти едва не прихна, защото беше писала стихотворенията за децата толкова дълго, че не ѝ остана време да напише нещо хубаво и за себе си. Щеше да е подозрително, ако изобщо нямаше стихотворение за нея и затова тя бе надраскала това двустихие в последния момент.

— Вярно, не го бива много, но няма значение — рече тя, като нарочно си придаде умислен вид.

— Ама как може така! — повтори възмутената Елси и прегърна силно, дори твърде силно Кейти с надеждата, че ще я утеши.

— Чудесна вечер — подхвърли Джоана.

— Да! — добави Дори. — Преди Кейти да се разболе, никога не сме прекарвали толкова весело.

Кейти се съгласи със смесено чувство на радост и болка. „Напоследък децата ме обичат повече — каза си тя. — Защо не бях толкова добра, когато бях здрава!“

Кейти отвори писмото на Хелън чак когато децата си легнаха. Някой изглежда беше казал на Хелън за празненството, защото в плика имаше стихотворение. На другия ден Кейти сподели с Кловър, че то не беше в типичния стил „Свети Валентин“, защото е твърде сериозно и добави:

— Освен това е много по-хубаво от всяко стихотворение за Свети Валентин.

Ето и стихотворението:

„В УЧИЛИЩЕ

*В училище присъствах аз,
при Радостта щастлива бях,
ала не се стараех — все играех
много, не четях;*

но пратиха ме да чета
в Училището на Скръбта.

В начален клас съм още там,
уж с лесните уроци в крак
вървя добре, в по-горен клас
са доста трудни,
ала пак сълзите ми росят листа,
докато уча при Скръбта.

Учителките ми са две.
Едната се усмихва и
говори мило, с нежен такт,
тя носи име Обич, бди
над нас, не си прилича тя
с учителката ни — Скръбта.

Или така си мисля; те
понякога се срещат, с плам
целунат се и в този миг
те си приличат и не знам
какво променя днес света
в миг — Обичта или Скръбта.

Говорят ми, ако добре
се уча и не бъда зла,
аз ще премина в горен клас —
там Обичта сама била
учителка. Затуй чета —
за да избягам от Скръбта.

Скръбта не винаги е ад
и тайно ѝ благодаря,
крепи ме да не се предам,
но Обичта е по-добра,
тя учи ме чрез нежността
да не унивам пред Скръбта.

*Ще съм усърдна, без покой
ще уча аз по строен план,
ако решат да проверят
готова ли съм, вече знам —
ще съм в Класа на Обичта,
сбогувала се със Скръбта.“*

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

НОВ УРОК

Децата дълго си спомняха тази весела вечер. Дори заяви, че иска всяка седмица да празнуват Свети Валентин. А Кейти попита:

— Не мислиш ли, че на Свети Валентин ще му омръзне да пише стихчета?

Тя също се беше забавлявала и споменът от празника ѝ помогна да изкара по-леко дългата студена зима.

Пролетта дойде късно, но пък лятото беше много горещо. За Кейти лятото бе и мъчително, защото тя не можеше да се мести от прозорец на прозорец, за да търси прохлада. Дългите жарки дни я изтощаваха. Кейти седеше с оклюмала глава като цветята в лехите. Тя дори беше по-зле от тях, защото всяка вечер Александър ги поливаше. Онова, от което най-много се нуждаеше Кейти, бе прохладен и свеж въздух.

При тези обстоятелства на нея ѝ беше доста трудно да поддържа добро настроение, пък и всички я разбираха, когато забравеше за решението си да бъде добра и започваше да нервничи или безпричинно да избухва. Но това не се случваше толкова често. Имаше лоши дни, в които Кейти се чувстваше самотна и изоставена. Но дългите месеци тренировка я бяха научили на самоконтрол и в повечето случаи тя успяваше да си наложи търпение. Ден подир ден Кейти ставаше все по-бледа и по-слабичка и към края на лятото баща ѝ съвсем се разтревожи, защото забеляза, че тя няма сили дори да чете, да учи или да шие. Часове наред момиченцето седеше пред прозореца със скръстени ръце, зареяло поглед навън.

Баща ѝ реши да я научи да кара фйтон, но друсането, качването и слизането от седалката ѝ причиняваха такива силни болки, че Кейти се отказа. Не оставаше нищо друго, освен да чака захладняване. И така, лятото се изниза за радост на всички, които обичаха болното момиченце.

Дойде септември, а с него и хладните утрини и нощи, и приятният вятър, ухаещ на бор и планина. Всички си отдъхнаха от горещините и най-вече — Кейти. Тя започна да плете и да чете. Струпа учебниците до себе си и следвайки съвета на братовчедката Хелън, започна да учи. Но след седмиците, прекарани в бездействие, трябваше да положи доста усилия. Един ден Кейти помоли баща си да взема уроци по френски.

— Забравям и онова, което знаех. Кловър започва да учи френски тази година и като нищо ще ме изпревари. Татко, дали господин Бергър би искал да ми дава уроци? Той понякога ходи по къщите.

— Предполагам, че ще се съгласи — зарадва се доктор Кар, защото Кейти най-сетне отново проявяваше интерес към живота.

Уговориха се с господин Бергър да идва два пъти седмично. Той седнаше до големия ѝ стол, поправяше домашните ѝ упражнения, преподаваше граматика и учеше Кейти на правилно произношение. Господин Бергър бе симпатичен възрастен французин, който знаеше как да направи уроците интересни.

— Мадмоазел, вие се стараете много повече, отколкото се стараехте преди — каза един ден той. — Ако продължавате така, ще бъдете най-добрата ми ученичка. А ако болката в гърба ви кара да сте толкова прилежна, не би било лошо и някои други от моите ученички да се разболеят.

Кейти се засмя. Въпреки приятните уроци с господин Бергър и усилията, които тя полагаше непрекъснато да прави нещо и да е във ведро настроение, втората зима на боледуването ѝ бе доста тежка. При много хора е така — в началото като че ли суетнята около болестта ги разсейва, но с течение на времето скучните еднакви дни се влачат един подир друг, без да настъпва промяна, и така куражът им постепенно се изчерпва, а духът унива. Кейти си мечтаеше за пролетта, но дотогава като че ли имаше цяла вечност. Така ѝ се искаше да се случи нещо... И ето че то се случи. При това съвсем неочаквано.

— Кейти — каза Кловър в един ноемврийски ден, — да знаеш къде е камфорът? Леля Изи има ужасно главоболие.

— Не знам. Чакай, чакай, май Деби го взе преди няколко дни. Сигурно е в стаята ѝ.

— Много странно! — промърмори Кейти, когато Кловър излезе. — Леля Изи никога не я боли глава.

— Как е леля Изи? — попита тя баща си, който дойде при нея следобед.

— Как да ти кажа... Има температура и силно я боли глава. Ще лежи и няма да става тази вечер. Мери ще дойде да те приготви за сън. Нали нямаш нищо против, Кейти?

— Не — отвърна тя с половин уста. Защото имаше против. Беше свикнала с леля Изи и никой не можеше да я замести. По-късно дори се оплака от Мери на Кловър:

— Не е ли странно! Налага се да ѝ обяснявам как да направи всяко едно нещо!

Още по-странното бе, че леля Изи не дойде нито на следващия, нито на по-следващия, нито на по-по-следващия ден. Винаги оценяваме доброто, когато вече го няма. За пръв път Кейти си даде сметка колко много е разчитала на леля си. Леля Изи ѝ липсваше ужасно.

— Кога ще оздравее леля Изи? — попита тя баща си. — Толкова ми е необходима!

— Не само на теб — тъжно отговори доктор Кар, който имаше доста разстроен вид.

— Много ли е болна? — попита Кейти, загрижена от изражението на лицето му.

— За съжаление да. Ще взема болногледачка да се грижи за нея.

Леля Изи се беше разболяла от коремен тиф. В къщата трябваше да се пази тишина и Джоана, Дори и Фил отидоха временно у госпожа Хол. Елси и Кловър също трябваше да отидат, но те го удариха на молба и обещаха тържествено, че ще се държат така, че и мушичка няма да бръмне около тях, и баща им склони да останат. Те наистина стъпваха на пръсти и бяха по-тихи и от мишлета, шепнеха си и често навестяваха Кейти, която беше много самотна без тяхната компания. Вниманието на всички бе насочено към леля Изи.

Дните минаваха тъжни и безнадеждни. Трите момичета не разбираха много от болести, но умисленото лице на баща им и стихналата къща ги потискаха. Липсваше им компанията на другите деца.

— О, Боже! — въздъхна Елси. — Дано леля Изи оздравее по-бързо.

А Кловър добави:

— Веднъж да се оправи и ще бъдем много добри към нея, нали? Никога вече няма да си събувам галошите до закачалката за шапки, защото това я ядосва. И всяка вечер ще събирам топките за крокет и ще ги подреждам в кутията.

— Аз също — рече Елси. — Само да оздравее.

И на двете не им идваше на ум, че леля Изи може и да не оздравее. Децата винаги си мислят, че големите са силни и здрави, и че никога нищо лошо не може да им се случи.

Кейти беше по-разтревожена от Елси и Кловър. Въпреки това тя не допускаше, че животът на леля Изи е в опасност. И когато една сутрин се събуди и видя Мери да плаче, захлупила лице в престилката си, Кейти изживя истински шок. Леля Изи беше починала през нощта.

Всички добри и благородни намерения, всички обещания да изпълняват нейните желания и да я слушат бяха закъснели! Трите момичета се прегърнаха, ридаяйки, и за пръв път осъзнаха какъв добър приятел беше леля Изи. Забравиха за възпитателните методи вследствие на прекалената ѝ загриженост, а само си спомняха за добрините, с които ги бе обсипвала години наред. Как съжаляваха за това, че я бяха ядосвали и че все мърмореха недоволно зад гърба ѝ. Но вече беше твърде късно.

„Какво ще правим без леля Изи?“, мислеше си Кейти, обляна в сълзи. И след погребението, и след като малките си дойдоха от госпожа Хол и всичко като че ли тръгна отново постарому, този въпрос не ѝ даваше мира.

Няколко дни подред Кейти почти не видя баща си. Кловър ѝ каза, че изглеждал много уморен и почти не говорел.

— Татко обядва ли? — попита я Кейти един следобед.

— Хапна малко. Не бил гладен. Синът на госпожа Джаксън дойде, преди да сме свършили, и татко отиде на посещение при болен.

— Боже мой — въздъхна Кейти. — Дано само не се разболе! Навън вали доста силно. Кловър, моля ти се, сложи му пантофите до камината, та да са топли, когато се върне. Помоли Деби да направи препечени филийки със сирене, татко толкова ги обича.

След вечеря доктор Кар се качи в стаята на Кейти. Седна до нея — за пръв път след смъртта на леля Изи.

Кейти се вгледа загрижено в лицето му. То се беше състарило за тези няколко дни и изглеждаше толкова тъжно, че сърцето ѝ се сви. Чудеше се какво да направи за него. Разрови с ръжена дървата в камината и пламъците се разгоряха, после хвана ръката на баща си и я погали. Не беше кой знае какво, но той сякаш се поотпусна.

— Какво прави днес? — попита доктор Кар.

— Нищо особено. Сутринта учих по френски. След училище Елси и Джоана си донесоха ръкоделията и заедно поработихме върху тях. Това е всичко.

— Не знам как ще се оправяме с домакинството. Трябва да вземем някой да се грижи за него, но никак не е лесно да се намери подходящ човек. Госпожа Хол познава една жена, която може би ще се съгласи, но в момента тя е във Висконсин. Ще ѝ пише и след седмица-две ще разберем дали жената ще се съгласи. Ще можеш ли да се справяш без помощ още някой и друг ден?

— О, тате, не може ли никой да не идва? — разпалено рече Кейти.

— Инак няма да можем да се справяме. Кловър е още малка да се грижи за всичко. Пък и нали е по цял ден на училище.

— Вярно, не се сетих за това — увеси нос момиченцето.

Цяла вечер, а и на другата сутрин Кейти мислеше само по този проблем.

— Тате, много разсъждавах над това, което ми каза снощи — каза тя, когато баща ѝ дойде да я види. — Никак не ми се иска да идва чужд човек. Ще опитам аз да се справя.

— Как? — изненада се доктор Кар. — Не виждам как. Ако беше здрава и имаше сили, може би щеше да се справиш, но така или иначе си още малка за такава работа.

— След две седмици ще стана на четиринайсет — заяви Кейти и се изправи колкото може повече в стола. — Ако бях здрава, щях да ходя на училище, а така си стоя тук. Чуй какво съм намислила. Деби и Бриджет са отдавна с нас и знаят всичко, което леля Изи вършеше, нали? Те са толкова добри, че като им се дават напътствия, сигурно ще успеят да се справят. Ще идват да ме питат за каквото трябва, все едно, че съм слязла долу при тях Кловър и Мери ще помагат, като гледат

дали всичко е наред. Само няма да се ядосваш, ако в началото нещата не са по игла и конец. Защото ще ми трябва малко време да свикна. Нека опитам! Така ще има за какво да мисля! Всякак ще бъде по-добре, отколкото да дойде някой свършено чужд човек, който не познава нито децата, нито къщата. Така ще се чувствам по-щастлива. Моля те, татко, кажи „да“, кажи „да!“

— Работата е много, Кейти, твърде много за теб...

Момиченцето продължи да го моли и накрая докторът каза:

— Добре, мила, опитай, макар да се съмнявам какво ще излезе от този опит. Ще кажа на госпожа Хол да не пише на онази жена, пък ще видим.

— Горкото дете, какво ли не прави само да не мисли за състоянието си — промълви бащата, когато излезе от стаята. — Но вероятно няма да издържи и месец.

Бащата обаче грешеше. След месец Кейти беше още по-ентузиизирана. И той каза:

— Добре, ще караме така до пролетта.

Всъщност работата не беше чак толкова тежка. Кейти имаше достатъчно време да обмисля всичко. Децата бяха цял ден на училище и рядко някой я посещаваше, така че ѝ оставаше време спокойно да разпредели задачите. А това е много важно за всяка домакиня.

Леля Изи беше наложила точен ред, прислугата го спазваше и всичко вървеше нормално. Както бе предвидила Кейти, Деби и Бриджет се нуждаеха само от малко „напътствия“.

Деби измиваше съдовете след закуска, препасваше чиста престилка и се качваше при Кейти за указания. Отначало на Кейти ѝ беше много приятно. Но след като десетки пъти изготвиха менюто за обяд, започна да ѝ става досадно. Тя нямаше опит в готварството, затова ѝ беше доста трудно да измисля разнообразни ястия.

— Да видим... Или телешко печено, или агнешко... или варено пиле... — изброяваше Кейти на пръсти. — Телешко печено, агнешко, варено пиле... Деби, мила, защо не опечеш пилето? Няма ли други животни? Като че ли се свършиха изведнъж.

Кейти молеше да ѝ донесат готварските книги, преглеждаше ги внимателно и накрая имаше чувството, че е преяла от толкова много четене. Деби се ужасяваше от тези книги. Тя стоеше на прага със

зачервено лице и се мръщеше, докато Кейти четеше някакви невероятни рецепти.

— Деби, това ми се вижда вкусно. Защо не опиташ, а? Значи — 3–4 килограма стриди, половин литър телешки бульон, хлебни трохи, сок от два лимона, чаша бяло вино, четири скилидки чесън, малко риган и мащерка, дафинов лист, ситно нарязан лук-шалот^[1]...

— Това пък какво е?

— Не знаеш ли, Деби? Как така, има го в много рецепти!

— За пръв път чувам. Госпожица Кар никога не ми е казвала да готвя лук ша-ло... ли беше...

— Гледай ти, гледай ти! — учудваше се Кейти и разгръщаше по-нататък. — Тогава ще намерим нещо друго!

Горката Деби! Добре че обичаше Кейти от душа и сърце, инак търпението ѝ всякак щеше да се изчерпи. Тя понасяше кротко напътствията, само от време на време спореше с Бриджет, ала когато бяха насаме. Доктор Кар вече ядеше какви ли не чудатости. Той нямаше нищо против, а на децата им беше дори приятно. Обядът се превърна в забавление, защото никой не можеше да отгатне какво точно ядат. Що се отнася до странните ястия, Дори беше нещо като техен изследовател и познавач. Той опитваше пръв и кажеше ли, че обядът е вкусен, тогава всички се престрашаваха.

Мина време и Кейти взе мъдрото решение да не мъчи Деби с нови рецепти. За всеобща радост семейство Кар се върна към печеното и варено месо. Но, уви, това не продължи дълго. Кейти се сдоби с книгата „Стомахът“ и я обзе мания за здравословна храна. Преследваше Кловър и другите деца да не ядат захар, масло, сосове, кремове, сладки и пайове и изобщо всичко, които те обичаха. Най-полезното ястие се оказа вареният ориз. Ядоха го, ядоха го, докато Джоана и Дори се разбунтуваха и доктор Кар се намеси, а Кейти разтвори книгата и се приготви да се защити.

— Мила Кейти, струва ми се, че малко прекаляваш. Нямам нищо против децата да ядат полезни за стомаха храни, но пет пъти седмично варен ориз...

Кейти въздъхна и се предаде. Когато се запролети, тя бе обзета от други притеснения. Непрекъснато пращаше Кловър в кухнята да проверява дали Деби не е забравила хляба във фурната и дали туршията не се е развалила. Настояваше децата да носят галоши и да

не си свалят палтата, и изобщо се държеше така, сякаш грижите на целия свят са легнали на раменете ѝ.

Но всичко това е типично за начинаещите домакини. Кейти се стараяше и постепенно се усъвършенстваше. Всеки месец ставаше все по-добра и по-добра в ръководенето на домакинството. Нещата тръгнаха съвсем добре. Грижите престанаха да я тревожат толкова много. Доктор Кар беше доволен, защото забелязваше положителната промяна в поведението ѝ. Вече не се споменаваха да идва чужд човек и Кейти, настанена в големия стол, здраво дърпаше конците на цялата къща.

---

[1] Шалот (shallot) — вид дребен лук. — Б.пр. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

СЛЕД ДВЕ ГОДИНИ

Беше приятна юнска утрин. Топлият вятър шумолеше в клоните на дърветата, в полуразтворените им листенца, които приличаха на пръски от зелен фонтан, тръгнал към небето. От прозореца на хола долитаха звуци от пиано, а на стъпалата под напъпилите рози седеше малко момиченце и шиеше.

Това беше Кловър — все още малката Кловър, макар да бяха изминали две години и тя да бе вече навършила четиринайсет. Малка, защото беше нисичка. Очите ѝ бяха все така сини и добри, а лицето все така румено. Само кестенявата коса, която преди носеше на две опашки, вече бе завита на кръгъл кок на тила, а чертите ѝ бяха придобили изражение на голямо момиче. Мери беше установила, че Кловър прилича на малка госпожица, а „госпожица Кловър“ го осъзнаваше и ѝ беше приятно. Доставяше ѝ удоволствие да вдига косата си и да си шие рокли, които падат над ръба на обувките. Не носеше големи яки, само малки тесни якички, а маншетите си закопчаваше с красиви копчета за ръкавели. Тези копчета ѝ бяха подарък от братовчедката Хелън и ѝ бяха любими. Баща ѝ казваше, че сигурно спи с тях, но той, разбира се, се шегуваше, защото тя ги носеше само през деня.

Когато шиеше, Кловър от време на време поглеждаше копчетата, оставяше иглата, за да ги нагласи или да ги погали с пръст.

Фили влезе през страничната врата в двора. Той беше пораснал, къдриците му бяха остригани, вече не носеше роклички, а панталони и сако. Сега носеше нещо в ръка.

— Какво е това? — попита Кловър.

— Ще се кача да попитам Кейти дали е узрял — отговори Фил и разтвори шепата си, пълна с розов касис.

— Не виждаш ли, че не е узрял — каза Кловър и лапна едно зрънце. — Познава се по вкуса. Още е съвсем зелен!

— И какво от това? Ако Кейти каже, че е узрял, ще го изям — заяви Фил и закрачи към къщата.

— Какво иска Фили? — показа се Елси на вратата на хола.

— Чуди се дали касисът е узрял.

— Непрекъснато пита нещо. Страх го е да вземе дори очистително.

— То си е за страх. Джоана се ужасила, когато татко ги извикал, за да им даде по една лъжица.

— А знаеш ли, че Дори го държал в уста, изтичал зад къщата и го изплюл? Татко за малко да му даде друга лъжица, но се смилил, защото на Дори винаги му се гади. Отвратително, нали?

— Отвратително, но как иначе щяха да запомнят да не ядат зелено мечо грозде. Свърши ли със свиренето на пианото? Май един час не е минал...

— О, да... Свирих двайсет и пет минути, но Кейти ми каза на всеки половин час да си почивам и да се разхождам. Ще отида два пъти до портата и ще се върна. Така ѝ обещах.

И Елси започна разходката си, весело пляскайки ръце отпред и зад гърба си.

— Какво прави Бриджет в стаята на татко? — попита тя на връщане. — Видях я да изтърсва нещо през прозореца. Момичетата там ли са? Мислех, че чистят трапезарията.

— Чистят и горе, и в трапезарията. Кейти каза, че докато татко го няма, ще бъде добре да вдигнат килимите и основно да изчистят. Днес ще обядваме само хляб, масло, шунка и мляко в стаята на Кейти. Деби също помага, та да свършат, преди татко да си е дошъл. — Кловър показа ръкоделието си и добави: — Кейти прави ново калъфче за игленика, а аз поръбвам надиплената ивица по края.

— Колко хубаво поръбваш! — възхити се Елси. — И на мен ми се иска да направя нещо за татко. Ще попитам Кейти дали не може да оставя свиренето за друг път, та да довърша малката плетена подложка за сапунерката му.

— А, ето че звъни — каза Кловър. От горния етаж се носеше тихото звънтене на камбанка. — Ако искаш, аз ще я попитам.

— Не. Аз ще отида. Ще видя какво иска.

Ала Кловър вече беше в коридора. Двете момичета се затичаха по стълбите. Винаги спореха коя да се притече първа на повикванията

на Кейти. Защото и на двете им беше приятно да са при нея.

Кейти ги посрещна. За съжаление, тя все още не можеше да ходи, но всички се надяваха, че рано или късно това ще стане. Момичето се придвижваше на стол с големи колела. Той беше голямо удобство. Благодарение на него тя стигаше до гардероба, до шкафа, и без да вика никого, си взимаше нещата, които ѝ трябваха. Кейти се придвижваше така съвсем отскоро. За доктор Кар това бе обнадеждаващ знак, но той не го споделяше с дъщеря си. Тя бе свикнала с живота на инвалид, не беше отчаяна и докторът не искаше да изказва никакви предположения, защото те щяха да я развълнуват и изпълнят с надежда, която можеше да се окаже напразна.

Кейти се усмихна на момичетата и каза:

— О, Клови, точно теб исках да видя! Притеснявам се да не би Бриджет да размести нещата върху масата в стаята на татко. Той не обича да му ги пипат. Кажй ѝ, моля те, да не ги докосва. Като постелят отново килима, избърши масата, но внимавай всичко да остане на мястото си.

— Добре — отвърна Кловър, която беше родена за домакиня и обичаше да е дясната ръка на Кейти. — Да ти донеса ли и игленика?

— Да, моля те. Искам да взема мярка за калъфката.

— Кейти, много ми се иска да довърша моята плетена подложка за татко — рече Елси. — Може ли да прекъсна да се упражнявам на пианото и да дойда при теб да я доплета?

— А ще имаш ли достатъчно време да научиш новото упражнение, преди да дойде госпожица Филипс?

— Дори предостатъчно време. Тя ще дойде чак в петък.

— Е, тогава не виждам причина да не доплетеш подложката. Ще те помоля преди това да ми донесеш чекмеджето от масата на татко. Искам да го подреда.

Елси веднага хукна. След малко се върна, остави чекмеджето в скута на Кейти, която започна да бърше и подрежда съдържанието му. След малко дойде и Кловър.

— Ето игленика. Как хубаво ще си прекараме трите, нали? Много обичам, когато никой не ни смуцава.

Но в този миг на вратата се почука. Кейти каза:

— Влез!

На прага застана високо, широкоплещесто момче със сериозно и изразително лице. Момчето държеше внимателно малък часовник. Това беше Дори. Откакто го видяхме за последен път, той беше пораснал и поумнял. А освен това проявяваше подчертана слабост към техниката.

— Кейти, часовникът ти е готов. Поправих го и вече звъни. Само не удрай чукчето, когато задвижваш махалото.

— Наистина ли го поправи? — зарадва се Кейти. — Дори, ти си гений. Много ти благодаря!

— Сега е единайсет без четири минути, скоро ще удари единайсет. Ще остана да го чуя, за да съм сигурен, че всичко е наред. Освен ако не си заета. Не искам да ти преча — добави той.

— Никога не съм заета, когато си тук — погали го Кейти по ръката. — Би ли занесъл чекмеджето в стаята на татко. По-силен си от Елси.

Дори грабна чекмеджето и тъкмо се връщаше, когато часовникът започна да отброява часовете.

— Чу ли? — възкликна момчето. — Чува ли!

Но за съжаление часовникът не спря на единайсет, а продължи — дванайсет, тринайсет, четиринайсет, петнайсет. Шестнайсет пъти!

— Божичко — ахна Кловър, — какво става! Така ако бие, вече ще сме другиден!

Дори зяпаше часовника, а ударите му продължаваха да отекват. Елси се заливаше от смях и броеше ударите.

— Трийсет, трийсет и един... О, Дори! Трийсет и два, трийсет и три, трийсет и четири!

— Дори, ти си омагьосал часовника! — възкликна Кейти.

Всички започнаха да броят. Дори грабна часовника, раздруса го, удари го и го обърна. Но силните отекващи удари не спираха, сякаш часовникът имаше намерение да бие до безкрай. Най-сетне на сто и тридесетия удар замлъкна. Дори целият пламтеше сред кикотещите се момичета.

— Много странно — каза той. — Сигурен съм, че аз не съм го развалил. Кейти, дай ми го пак да опитам да го поправа. Ще ми го дадеш ли? Няма да го разваля, обещавам ти.

Кейти се колебаеше. Кловър я дръпна за ръкава и прошепна:

— Недей!

Но Кейти съжали отчаяния Дори и каза:

— Вземи го. Знам, че ще внимаваш. Но все пак посъветвай се с часовникаря. Може би двамата ще откриете причината, нали?

— Може би. Добре, ще занеса часовника да го видим заедно.

Дори тръгна с часовника под мишница, а Кловър закачливо подметна:

— И да не забравиш — обядът е в сто трийсет и два часа!

— Няма да забравя — отвърна Дори. Преди две години той надали щеше да реагира така спокойно, ако някой му се присмееше.

— Защо му го даде, защо? — обърна се Кловър към Кейти, щом Дори излезе. — Ще ти го развали, ще видиш. А ти толкова обичаш този часовник.

— Ако не му го бях дала, щеше да му бъде много мъчно — спокойно отвърна Кейти. — Не мисля, че ще го развали. Часовникарят обича Дори и ще му покаже как да го поправи.

— Жестът ти е чудесен, но ако часовникът беше мой, нямаше да му го дам.

В този миг вратата се разтвори и в стаята влетя Джоана — беше си същата, само дето беше пораснала за тези две години.

— Кейти — задъхано рече тя, — моля ти се, кажи на Фили да не къпе билетата във ведрото с дъждовна вода! Решил е да ги изкъпе, а едно от тях — малко и жълтичко, ми се струва, че вече не мърда...

— О, кажи му да престане! От къде на къде е решил да ги къпе?

— Според него били мръсни, тъй като перцата им били оцапани с жълтък. Казах му, че това не е жълтък, но не чува!

Джоана кършеше отчаяно ръце.

— Кловър — обърна се Кейти към сестра си, — слез долу, моля те, и кажи на Фили да дойде при мен. Ама не му се карай.

— Аз не съм се карала, казах му най-внимателно да не ги къпе, но напразно — занарежда Джоана, явно разстроена от злочестата пилешка съдба.

— Ама Фили е такъв пакостник! — възмути се Елси. — Татко понякога го нарича люто чушле.

— Лютите чушлета понякога са много вкусни — засмя се Кейти.

След малко Кловър доведе Фили, който се дърпаше, но Кейти знаеше как да го вразуми. Тя го взе в скута си, а той обичаше да се

сгушва там, и така тихичко му заговори за нещастните зъзнеци пиленца, че много скоро момченцето се предаде и каза:

— Ама аз не исках да им направя нищо лошо, честно. Но бяха такива мръсни и реших, че ще бъде хубаво да ги поизкъпя.

— Фили, жълтото не е жълтък, такива са им перцата, като на канарчетата.

— Наистина ли?

— Да. Знаеш ли колко им е зле сега — премръзнали и безпомощни! Представи си, че все едно си паднал в студено езеро и си излязъл на брега, а нямаш сухи дрехи. Защо не отидеш да ги стоплиш, а?

— Как?

— Ами подръж всяко в ръце, но внимателно. А после ги пусни да потичат на слънчице.

— Добре — съгласи се Фили. — Но първо ме целуни. Не исках да им направя нищо лошо, казвам ти. — Фили много обичаше Кейти. Госпожица Петингил все се чудеше на умението ѝ да го „строява“. Всъщност Кейти не го „строяваше“, а винаги се стараяше да се отнася мило с него и да разбира чувствата му.

Още преди да заглъхнат стъпките на Фил по стълбите, на вратата застана Мери и каза угрижено:

— Госпожице Кейти, много ви моля, кажете на Александър да подреди бараката за дърва. Нямаме представа какво е вътре!

— Нямам наистина — усмихна се Кейти и въздъхна при спомена за падането от люлката. — Добре, Мери, ще му кажа и той ще я подреди.

Мери слезе доволна в кухнята. Но след няколко минути отново се качи.

— Госпожице Кейти, донесоха кутията със сапун, която бяхме поръчали. Човекът чака да му платя.

Кейти намери портмонето си, после взе тефтера със сметките и молива, а Елси трябваше да се премести от масата.

— О, така ми се иска никой вече да не ни безпокои — възнегодува тя. — Интересно кой ли ще дойде сега...

Но Елси не се чуди дълго, защото само след миг на вратата отново се почука.

— Влез! — уморено каза Кейти.

Вратата се отвори.

— Може ли?

Чу се изшумоляване на фуста, изтракване на токчета и в стаята влезе Имоджен Кларк. В първия миг Кейти не я позна. Не се бяха виждали почти две години.

— Входната врата беше отворена — записука Имоджен с тънкия си гласец — и никой не чу, че звъня. Затова реших да се кача горе. Нали не ви прекъсвам?

— Не — учтиво рече Кейти. — Елси, мила, дай стол на Имоджен. Седни, заповядай. Съжалявам, че никой не е чул звънеца, но днес е ден за чистене и всички са заети.

Имоджен седна и започна да бърбори както обикновено, докато Елси, застанала зад стола на Кейти, разгледа роклята ѝ. Платът беше евтин, но моделът беше хубав — с множество разкошни дипли и гънки. Имоджен носеше кехлибарена огърлица и дълги черни обеци, които подрънкваха при всяко движение на главата. Елси отново се зачуди на двете къдрички-охлювчета пред ушите на момичето — с какво ли ги залепяше на бузите си, че изобщо не помръдваха...

След малко се разбра и за какво беше дошла тя.

За да се сбогува. Семейство Кларк се местеше да живее в Джаксънвил.

— Какво стана с главатаря на разбойниците? — попита Кловър, която не беше забравила вълнуващата приказка.

— О, много често получавам писма от него. И то какви прекрасни писма! Съжалявам, че не нося поне едно, та да ви го прочета. Щеше да ви бъде толкова интересно! Дали пък случайно не съм взела някое с мен? — Имоджен пхна ръка в джоба си и, както се очакваше, измъкна едно писмо. Кловър беше сигурна, че тя само се преструва за писмото.

Разбойникът пишеше със замах и с черно мастило, а листът и пликът бяха най-обикновени. Може би бандата му беше нападнала някой търговец на книжарски материали.

— Така... — рече Имоджен и хвърли поглед на страницата. — „Прелестна Имоджен...“, това няма да ви е интересно... А, ето нещо!...

„На Коледа обядвах в Рок Хаус. Но бях толкова самотен без теб. Ядох печена пуйка, печена гъска, печено телешко, пай с месо, сливов сладкиш, лешници и стафиди. Много хубав обяд, нали? Но когато приятелите ги няма, всичко загубва своя вкус.“

Кейти и Кловър се спогледаха. Бандит, а такъв стил!

— „Джоана Билингс купи нов кон...“, така, така, така... Е, май няма нищо друго интересно за вас. О, да, ще ви прочета стихчето в края на писмото:

*„Ела, гълъбице с лазурни криле,
склони на гръдта ми глава.“*

— Много мило, нали?

— Той изглежда доста се е променил. За да пише така... — каза Кловър.

— Променил ли! — отметна глава Имоджен и обещите ѝ се залюляха, подрънквайки. — Той винаги си е бил такъв!

Какво можеха да отговорят на това — нищо. Кейти усети, че всеки миг ще се разсмее и бързо-бързо заговори за нещо друго, защото се притесни, че ще прихне и ще обиди Имоджен. През цялото време я оглеждаше и си мислеше: „Наистина ли някога съм я харесвала? Как съм могла! Колко прозорлив е татко!“

Момичето стоя половин час. И си тръгна.

— Изобщо не те попита как си! — възмути се Елси. — Забеляза ли? Нито веднъж.

— Сигурно е забравила. Пък и нали говорехме за нея — отвърна Кейти.

Момичетата най-сетне се заловиха отново за работа. Половин час мина в пълно спокойствие. Някой позвъни на вратата и след малко се появи Бриджет.

— Госпожице Кейти — разтревожено каза тя. — Госпожа Уорет дойде. Изглежда има намерение да остане тук цял ден, защото носи

голямата си чанта. Какво да ѝ кажа?

— О, Боже! — възкликна Кейти, която не знаеше как да постъпи.
— Какво да ѝ кажем, не знам!

Госпожа Уорет беше приятелка на леля Изи и живееше на шест мили от Бърнет. Тя имаше навик да идва у тях на обяд винаги когато ходеше на пазар или по друга работа в града. Това не се случваше много често. А на Кейти ѝ се налагаше за пръв път да я посреща на гости.

— Ще ѝ кажа, че сте заета и че не можете да я приемете — предложи Бриджет. — Освен това за днес нямаме обяд.

Преди две години момичето сигурно с радост щеше да приеме тази идея, но порасналата Кейти беше доста по-разсъдлива.

— Не, не е хубаво така. Ще измислим нещо друго. Кловър, слез долу, моля те, и кажи на госпожа Уорет, че трапезарията е обърната надолу с главата, че всички ще обядваме тук, и че след като си почине, я очакваме в моята стая. Клови, дай ѝ ветрило. Сигурно ѝ е много горещо. Бриджет, обядът си остава същият, само отвори компот от праскови за десерт и направи чай за госпожа Уорет. Тя сигурно е любителка на чая.

След като остана само с Елси, Кейти каза:

— Как да отпратя горкичката жена, идва толкова отдалеч. Елси, премести малко люлеещия се стол, така... И дръпни до стената малките столчета. Госпожа Уорет се беше блъснала в едно такова, помниш ли?

На госпожа Уорет ѝ трябваха двайсетина минути, за да си почине. После стълбите изведнъж заскърцаха. Елси се закиска. Госпожа Уорет винаги я размиваше. Кейти едва успя да я смъмри с поглед и вратата се отвори.

Госпожа Уорет беше най-дебелата жена на света. Никой не знаеше колко точно тежи, но със сигурност беше над сто килограма. Лицето ѝ цялото пламтеше. На нея ѝ беше топло и в най-студените дни, а в горещините като че ли всеки миг щеше да се разтопи. Стаята се разтресе от тежките ѝ стъпки. С развързани панделки на шапката, госпожа Уорет не спираше да си вее с ветрилото.

— Е, мило дете — въздъхна тя и се стовари върху люлеещия се стол, — как си?

— Добре, благодаря. — Госпожа Уорет се стори на Кейти още по-дебела от преди. Как ли щеше да я забавлява?

— А татко ти как е?

Кейти отговори учтиво и се заинтересува за здравето на госпожа Уорет.

— Като цяло, добре — отговори тя и Елси току прихна зад стола на Кейти. — Имах работа в банката и реших да намина покрай госпожица Петингил да я помоля да отпусне малко черната ми копринена рокля. Мина доста време, откакто си я уших и изглежда съм понапълняла, защото не мога да я закопчавам. Но не намерих госпожица Петингил, напразно се разкарвах. Знаеш ли у кого шие тези дни?

— Не — отговори Кейти, която усещаше как столът ѝ се клати от смеха на Елси и едва се съдържаше и тя да не прихне. — Миналата седмица беше тук, за да ушие училищната рокля на Джоана. Оттогава не сме я виждали. Елси, защо не отидеш да донесеш чаша вода... с лед за госпожа Уорет? Сигурно се е уморила от толкова ходене.

Засрамената Елси се втурна през стаята и влезе за миг в килера в коридора, за да овладее смеха си. Върна се в стаята с напълно сериозно лице.

Донесоха обяда. Госпожа Уорет похапна добре и беше в чудесно настроение. Тя седя чак до четири часа! О, колко дълъг се видя следобедът на горкичките деца. Чудеха се какво да кажат на огромната си гостенка. Най-сетне госпожа Уорет се надигна от стола и се направи да си ходи.

— Е, хубавичко си починах и се чувствам много по-добре — рече тя и завърза панделките на шапката си. — Защо не ми дойдете тия дни на гости, а? Много ще се зарадвам, заповядайте. Кейти, надали някой умее по-добре от теб да посрещне една стара дебела жена, а и да я накара да се почувства като у дома си. Да можеше леля ти да те види! Щеше да е толкова щастлива.

На Кейти ѝ стана много приятно от тези думи.

— Не ѝ се смейте — каза тя на децата, когато след вечеря в чистата и приятно ухаеща трапезария дойдоха и седнаха около нея. — Тя е добра стара жена и не е виновна, че е дебела. Леля Изи много я обичаше. И ако сме внимателни към приятелката ѝ, все едно, че

правим нещо за леля Изи, нали? В началото никак не ѝ се зарадвах, но сега вече не мисля така.

— Хубаво е, когато чувствата ти са добри — промълви Елси, а Сеси прошепна на Кловър:

— Колко е мила нашата Кейти!

— Наистина — съгласи се Кловър. — Иска ми се да съм поне наполовина толкова добра, колкото нея. Понякога си мисля каква ли ще бъде, когато оздравее. Защото сега е толкова добра, седнала в големия стол, че не мога да си я представя другаде. Но не е хубаво да мисля така. Защото не вярвам, че ще се промени и че ще стане по-лоша като някои други момичета.

— Разбира се, че няма да се промени! — въодушевено рече Сеси.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА НАЙ-СЕТНЕ

Шест седмици след това Кловър и Елси бяха на долния етаж, когато чуха необичайно припряното звънтене на камбанката на Кейти. Двете се затичаха по стълбите.

Кейти седеше в стола развълнувана и поруменяла.

— Момичета, няма да повярвате, но аз станах!

— Какво? — ахнаха Кловър и Елси.

— Наистина! Стъпих на краката си! Сама!

Те сякаш онемяха.

— Стана изведнъж — продължи да обяснява Кейти. — Изпитах чувството, че ще мога да се изправя и без много да му мисля, се надигнах. Стъпих, като само се държах за стола! Дори не си спомням как седнах обратно. Бях си глътнала езика. О, момичета! — Кейти захлупи лице в ръцете си и попита с насълзени очи: — Дали ще мога пак да стана?

— Разбира се — каза Кловър, а Елси заподскача от радост и занарежда: — Само трябва много да внимаваш!

Кейти опита, но не можа. Питаше се дали пък не беше сънувала.

На другия ден Кловър беше в стаята, когато изведнъж чу вик на радост. Обърна се и видя Кейти да стои изправена до стола.

— Тате, тате! — викна Кловър и се втурна по стълбите. — Дори, Джоана, Елси, бързо! Елате! Елате да видите!

Баща им не беше вкъщи, но децата веднага се втурнаха към стаята на Кейти. Този път тя успя да стане още веднъж! Сякаш изведнъж духът ѝ се беше пробудил и краката на Кейти му се подчиняваха.

Когато се върна, доктор Кар се развълнува и зарадва не по-малко от другите. Той обикаляше стола, разпитваше Кейти и я караше да става и да сяда.

— Дали вече съм оздравяла? — едва намери сили да прошепне Кейти.

— Да, мила Кейти, да — отговори доктор Кар, грабна Фил и го хвърли във въздуха. Децата за пръв път виждаха баща си да се държи като хлапак. Но след малко той забеляза, че лицето на Кейти пламти, а очите ѝ горят и помоли децата да ги оставят сами. Седна до дъщеря си и каза с нежен, спокоен глас:

— Кейти, засега всичко е чудесно, но ще трябва да мине малко време и затова — зареди се с търпение. След като беше такова добро дете през всичките тези години, не вярвам да се предадеш накрая. Една необмислена крачка може да влоши положението ти. Наложил си воля и така всеки ден ще се радваш на подобрене. Човек се учи постепенно да ходи. Всяко бебе го знае.

— О, тате, и година да мине, само да започна отново да ходя.

Кейти беше толкова щастлива, че не можа да заспи. Доктор Кар забеляза тъмните кръгове под очите ѝ и поклати глава.

— Трябва да спиш и да се пазиш, Кейти, не бива да се изтощаваш. Една настинка ти стига, за да се влоши отново състоянието ти.

Кейти знаеше, че той е прав и въпреки това не ѝ беше лесно да е внимателна, тъй като усещаше, че я обзема небивала енергия. Както каза баща ѝ, подобряването беше бавен процес. Отначало стоеше на крака само няколко секунди, после минута и по-късно — пет минути, като се държеше за дръжката на стола. След това опита да стои, без да се държи. Започна и да пристъпва, като се опираше на стол и го преместваше с всяка крачка, така, както правят децата, когато прохождат. Кловър и Елси се суетяха около нея като разтревожени майки. Тази гледка с двете по-малки сестри, които я следваха загрижено, и с Кейти, която пристъпваше неуверено, бе колкото комична, толкова и тъжна. Но Кейти не гледаше така на нещата — за нея това беше едно радостно шествие, най-радостното шествие на света. Сигурно едногодишното дете не е толкова гордо с първите си стъпки, колкото бе щастлива Кейти.

Момичето постепенно придобиваше кураж и правеше все по-смели стъпки напред. Един ден Кловър се спря на прага на стаята си и ахна от изумление — вътре седеше Кейти, цялата зачервена и задъхана, но засмяна до уши!

— Изведнъж ме обзе желание да пътешествам — рече тя с извинителен тон. — Откога не съм била в никоя друга стая, освен в

моята. О, Кловър, този коридор е безкраен! Трябва хубаво да си почина, преди да се върна.

Въпреки почивката Кейти беше уморена и на другия ден. Но „пътешествието“ не ѝ навреди. След две-три седмици тя можеше да обикаля целия втори етаж.

А това беше истинско удоволствие. Сякаш четеше нова книга и току откриваше нови и интересни неща. Непрекъснато забелязваше промени.

— Дори, откъде имаш тази прекрасна библиотека?

— Рафтовете ли? От две години! Не съм ли ти разказвал за тях?

— Може и да си ми казвал, но нали не съм ги виждала, забравила съм.

Към края на август Кейти изяви желание да слезе на долния етаж, ала баща ѝ я възпря.

— Едно е да вървиш по равното, друго е да слизаш по стълби. Отложи го малко, докато се почувстваш още по-уверена.

— И аз мисля така — каза Кловър. — Пък и ще трябва време да подредим всичко така, че да е приятно на госпожица икономката, когато се появи! Знаеш ли какво, Кейти? Ще определиш кой ден ще слезеш долу и ние всички ще ти организираме тържество. Чудесно, нали? Татко, кога смяташ, че ще може да слезе?

— Мисля, че след десетина дни вече няма да бъде опасно.

— Десет дни... Значи на седми септември — каза Кейти. — Да слеза на осми, а, татко? Нали тогава е рожденият ден на мама — добави тя тихо.

И така — речено-сторено.

— Прекрасно, прекрасно! — радваше се Кловър и пляскаше с ръце. — Такова прекрасно нещо ни предстои! Татко, кога ще слезем долу? Ужасно искам да си поговорим!

— Веднага слизам, че инак май ще ме помъкнеш за края на сакото — засмя се доктор Кар и двамата слязоха долу, а Кейти остана до прозореца щастлива и усмихната.

„О, мислеше си тя, не може да бъде! Всичко онова в химна на Хелън за Училището е истина“: „Аз се сбогувам със Скръбта.“

Кловър беше много заета през цялата седмица. Казваше на Кейти, че мие прозорците, но това едва ли можеше да обясни дългите ѝ отсъствия и странното чуване с чук и режене с трион, които се

дочуваха от долния етаж. Децата бяха явно предупредени да пазят тайна, защото Фили се изпусна един-два пъти и възкликна: „О, Кейти...!“ След което веднага млъкваше и само прошепваше: „Ух, забравих!“ Кейти гореше от любопитство. Тайната вълнуваше и радваше всички, а тя не знаеше за какво става дума! Макар да умираше от желание да разбере какво са наумили, Кейти реши да не задава излишни въпроси на децата, за да им достави наистина пълно удоволствие от изненадата.

Най-сетне остана само един ден до знаменателното събитие.

— Знаеш ли, че госпожица Петингил ми донесе новата рокля! — похвали се Кейти на Кловър малко преди вечеря. — Утре ще я облека за пръв път.

— Колко е хубава! — зарадва се Кловър. Роклята беше от сив кашмирен плат, поръбена с панделка в същия цвят. — Кейти, ще ти затворя вратата, защото Бриджет ще мете коридора. Нали днес изчисти стаята ти, та не искам да се напраши.

— Защо ще мете вечерта? — учуди се Кейти. — А не утре сутринта?

— Ами... утре ще бъде много заета и затова! Само не отваряй вратата, нали, Кейти? Обещай, че няма да я отваряш!

— Добре — съгласи се Кейти, още по-озадачена, но реши да не пита повече. — Няма да я отварям.

Ала любопитството я гризеше. Опита се да чете, но буквите играеха пред очите ѝ, а ушите ѝ бяха наострени. Бриджет шумно метеше, но освен свистенето на метлата се чуваха и други звуци — топуркане по стълбите, отваряне и затваряне на врати, приглушен смях. Всичко това беше много странно.

— Няма да слушам повече — реши Кейти. — Утре всичко ще разбере.

Утрото дойде свежо и ясно — един прекрасен септемврийски ден.

— Кейти, роклята ти е разкошна! Никога не си била толкова хубава! — каза Кловър, която дойде с букет цветя. Тя закичи дрехата на сестра си с розов карамфил и бодна още един в косите ѝ.

— Ето, вече си и нагиздена! — доволно рече тя. — Татко ще дойде след малко.

В този миг влязоха Елси и Джоана. И те, и Кловър бяха с най-хубавите си рокли. Празникът започваше. Дойде и Сеси, специално поканена за голямото събитие. Тя също беше с нова рокля.

— Колко сме хубави! — възхитено заяви Кловър. — Сеси, завърти се, о, кринолин и какъв прекрасен широк колан! Госпожице Хол, вие сте едно наистина голямо момиче!

— Никой от нас не е толкова „голям“, колкото Кейти!

Бащата дойде, Кейти се облегна на него, а Дори застана от другата ѝ страна и всички тръгнаха надолу — Фири начело, а момичетата отзад. Деби, Бриджет и Александър надничаха от кухненската врата, а Мери беше скрила лице в престилката си и хлипаше от радост.

— О, входната врата е отворена! И линолеумът е нов! Не съм го виждала.

— Но той вече остаря — припряно рече Фири. — Влез да видиш хола!

— Обядът още не е готов. Почини си малко в хола — каза бащата. — Справи се чудесно! Умори ли се, Кейти?

— Ни най-малко! — радостно каза Кейти. — Ходенето не ми тежи. О, вратичката на библиотеката е поправена. Изглежда чудесно.

— Да видиш хола само! — нетърпеливо повтори Фири.

И така, бащата отвори вратата на хола, Кейти пристъпи и... спря. Руменина покри лицето ѝ. Тя се подпря на дръжката на вратата. Какво видя ли? Не само стаята с колосаните пердета и вази с цветя, не само големия, облян в слънце прозорец, и не само удобното канапе и масичката, които я чакаха! На дивана, подпряна на възглавници, с обърнати към вратата искрящи очи, седеше братовчедката Хелън. Тя нетърпеливо протегна ръка.

Кловър и Сеси по-късно споделиха, че в този миг дъхът им спрял. Защото Кейти забрави за болестта си, втурна се към дивана и извика:

— О, Хелън! Мила, мила Хелън!

Кейти приседна на дивана и двете се прегърнаха в настъпилата тишина.

— Какво ще кажеш за изненадата? — възкликна Фили и направи кълбо, а Джоана и Дори затанцуваха около дивана нещо като дивашки танц.

След възгласа на Фил последваха куп въпроси и ахкания.

Оказа се, че идеята за гостуването на Хелън е на Кловър. А доктор Кар организираше пътуването. Затова Бриджет помела коридора — та дано заглуши шума покрай пристигането на Хелън.

— Колко хубаво, че Хелън ще ни гостува три седмици! — каза Елси, а Кловър попита Кейти: — Нищо не подозираше, нали? Нищичко ли?

— Не, нямах никаква представа. Не съм и мечтала за такава изненада! — отговори Кейти и целуна от сърце братовчедка си.

На всички денят се стори твърде кратък. Имаха да си казват толкова много неща, да се питат и да си отговарят, че часовете сякаш летяха. Идването на вечерта беше истинска изненада за всички.

Хелън като че ли беше най-щастлива. Освен че се радваше на оздравяването на Кейти, на нея ѝ беше драго да установи големите промени, настъпили у любимите ѝ братовчеди през изминалите четири години.

Беше ѝ интересно да ги наблюдава. Елси и Дори бяха претърпели най-положителните промени. Елси вече не се оплакваше непрекъснато, а беше засмяно и приветливо девойче на дванайсет години. Дори не гледаше намусено, а се държеше общително, сърдечно и доброжелателно с всички. Все още беше сериозен и не особено схватлив, но след някоя и друга година той несъмнено щеше да стане чудесен младеж. И за него, и за другите деца Кейти беше като център на Вселената. Те до едно се въртяха около нея и ѝ се доверяваха за всичко. Хелън видя как Кейти утеша нещастния плачещ Фили, как изслуша някаква важна тайна на Джоана и как помогна на Елси в работата. Тя посрещаше всички любезно и мило, нямаше и следа от стария ѝ заповеднически тон на най-голямата сестра. Хелън се радваше на промяната у братовчедка си — очите на Кейти бяха нежни и женствени, гласът ѝ — приятен, тя учтиво и тактично съветваше децата, без да ги назидава.

— Мила Кейти — каза Хелън ден-два след пристигането си, — нямаш представа колко ми е приятно, че съм ви на гости. — Всички сте се променили толкова много, че няма и сравнение с последното ми

посещение, когато беше много болна и навсякъде цареше такава тъга. Помниш ли?

— Как да не помня! А ти беше толкова добра и толкова ми помогна! Винаги ще ти бъда благодарна.

— Не съм направила кой знае какво. Ти сама си постигнала всичко това! Била си силна и си спечелила заслужено уважението и на баща си, и на децата. Спомняш ли си какво ти бях казала за мястото, което инвалидът трябва да заема в дома? Че трябва да бъде душата и сърцето на къщата.

— О, Хелън, не говори така — насълзи се Кейти. — Не съм била чак толкова силна. Не знаеш колко често се сърдех и колко неблагодарна бях. И сега всеки ден знам, че някои неща трябва да се направят, а не ги правя. Благодаря ти много, че ме хвалиш толкова, но... не заслужавам.

Аз пък мисля, че Кейти заслужаваше похвала. А вие?

ЗА КНИГАТА И АВТОРА

Сюзан Кулидж е псевдоним на Сара Чанси Уолси (1845–1905). Тя е родена в град Кливланд, щата Охайо. Като дете е била грубовата, остроумна и нетърпелива, точно като героинята си Кейти Кар. В своите романи Сюзан Кулидж описва цялото си семейство. По-малките ѝ сестри Джейн, Елизабет и Теодора се явяват като сестрите на Кейти — Кловър, Елси и Джоана. Брат ѝ Уилиам и осиротелият ѝ братовчед Теодор се превърнати във Фил и Дори в историите за семейство Кар.

Сара прекарва по-голямата част от детството си в град Ню Хевън, щата Кънектикът. Семейството на баща ѝ е тясно свързано с университета в Йейл и по различно време трима от фамилията Уолси са били ректори там.

Сара Уолси започва да пише по време на Гражданската война, когато се записва доброволка като медицинска сестра. Първата ѝ книга за деца е „Новогодишната сделка“, сборник с приказки, разказани на две деца — Текла и Макс, от дванадесетте месеца на годината, с които ги запознава Татко Време. Книгата е публикувана от издателството „Робъртс Брадърс“ в Бостън, чийто главен редактор Томас Найлс вече е превърнал Луиза Мей Олкът в литературна звезда с романа ѝ „Малки жени“. Вероятно по негово предложение Сара Уолси написва романа „Какво направи Кейти“ (1872), подписан с псевдонима Сюзан Кулидж. На следващата година се появява продължението на книгата — „Кейти на училище“.

Сюзан Кулидж е автор на много сборници с разкази, повечето от които се появяват за първи път в списанието „Дядо Коледа“ на Мери Мейпс Додж.

Завръща се към любимото си семейство Кар с романа „Какво направи Кейти след това“ (1886), в който е описана една екскурзия в Европа. Поредицата завършва с два романа „Кловър“ (1888) и „По високите полета“ (1890).

През целия си живот Сюзан Кулидж пише за своето детство, но не се омъжва и няма свои деца. Автор е и на няколко тома поезия за

възрастни.

Издание:

Сюзън Колдридж. Какво направи Кейти

ИК „Пан’96“, София, 1997

САЩ. Първо издание

Редактор: Пламен Дойнов

ISBN: 954-657-117-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.